

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Operační program Životní prostředí 2014 - 2020

Verze 5

Obsah:

1. Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti.....	8
Na základě stanovených priorit byly navrženy příslušné prioritní osy OPŽP 2014-2020.....	8
1.1. Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR.....	9
1.2. Vazba priority na strategické dokumenty.....	28
1.2.1.1. Vazba priorit na klíčové strategické dokumenty na evropské úrovni	28
1.2.2. Vazba na klíčové strategické dokumenty na národní úrovni	32
1.3. Zdůvodnění finančních alokací	42
1.4. Fázování projektů	42
2. POPIS PRIORITNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014–2020	47
2.1. PRIORITNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní.....	48
2.1.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Investice do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků	49
2.1.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	49
Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.....	49
Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod.....	50
2.1.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	51
2.1.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	51
Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství.....	51
Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod.....	52
2.1.1.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	52
2.1.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů	53
2.1.1.2.4. Specifikace velkých projektů.....	53
2.1.1.2.5. Indikátory výstupů	54
2.1.2. INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 1: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnutí katastrof	54
2.1.2.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	54
Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině	54

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření.....	55
2.1.2.2. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	56
2.1.2.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	56
Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině	56
Cílová území: území celé ČR.....	56
Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření.....	57
2.1.2.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	57
2.1.2.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	58
2.1.2.2.4. Specifikace velkých projektů.....	58
2.1.2.2.5. Indikátory výstupů.....	58
2.1.3. Výkonnostní rámec	59
2.1.4. Kategorie intervencí	59
2.2. PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech.....	60
2.2.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 2: Přijímání opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields)(včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku	60
2.2.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	60
Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	60
Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	61
Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země.....	62
2.2.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	63
2.2.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	63
Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	63
Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek.....	64
Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země.....	65
2.2.1.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	66
2.2.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	66
2.2.1.2.4. Specifikace velkých projektů.....	66
2.2.1.2.5. Indikátory výstupu.....	66
2.2.2. Výkonnostní rámec	67

2.2.3.	Kategorie intervencí	67
2.3.	PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika.....	68
2.3.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků	68
2.3.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	69
	Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů... 69	
	Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	70
	Specifický cíl 3: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	72
2.3.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	73
2.3.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	73
	Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů... 73	
	Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	74
	Specifický cíl 3: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	75
2.3.1.2.2.	Popis principu pro výběr operací.....	76
2.3.1.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů.....	78
2.3.1.2.4.	Specifikace velkých projektů.....	78
2.3.1.2.5.	Indikátory výstupů.....	78
2.3.2.	INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof ⁸⁰	
2.3.2.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	80
	Specifický cíl 4: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže.....	80
2.3.2.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	81
2.3.2.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	81
	Specifický cíl 4: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže.....	81
2.3.2.2.2.	Popis principu pro výběr operací.....	82
2.3.2.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů.....	83
2.3.2.2.4.	Specifikace velkých projektů.....	83
2.3.2.2.5.	Indikátory výstupů.....	83
Tabulka 23:	Společné a specifické indikátory výstupu SC 3.4.....	83
2.3.3.	INVESTIČNÍ PRIORITA 3 prioritní osy 3: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof	84
2.3.3.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	84

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	84
2.3.3.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority.....	86
2.3.3.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	86
Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.....	86
2.3.3.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	86
2.3.3.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	87
2.3.3.2.4. Specifikace velkých projektů.....	87
2.3.3.2.5. Indikátory výstupů.....	88
2.3.4. Výkonnostní rámec.....	88
2.4. PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu.....	90
2.4.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 4: Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a půdy a podpora ekosystémových služeb, a to i prostřednictvím sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur.....	90
2.4.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky....	90
Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu na majetku státu.....	90
Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu.....	90
Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny.....	93
Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech.....	94
Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory.....	95
2.4.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority.....	96
2.4.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	96
Specifický cíl 1 Posílit biodiverzitu na majetku státu a Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu	96
SC 4.1 Posílení biodiverzity na majetku státu: zvláště chráněná území ve vlastnictví státu v rámci celé ČR.....	98
SC 4.2 Posílení biodiverzity: území celé ČR.....	98
Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny.....	99
Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech.....	101
Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory.....	101
2.4.1.2.2. Popis principu pro výběr operací.....	102
2.4.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů.....	103
2.4.1.2.4. Specifikace velkých projektů.....	104
2.4.1.2.5. Indikátory výstupů.....	104
2.4.2. Výkonnostní rámec.....	106
2.4.3. Kategorie intervencí.....	106

2.5.	PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory.....	107
2.5.1.	INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení.....	108
2.5.1.1.	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky.	108
	Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	108
2.5.1.2.	Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority	109
2.5.1.2.1.	Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky.....	109
	Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	109
2.5.1.2.2.	Popis principu pro výběr operací.....	111
2.5.1.2.3.	Plánované využití finančních nástrojů.....	111
2.5.1.2.4.	Specifikace velkých projektů.....	111
2.5.1.2.5.	Indikátory výstupů.....	112
2.5.1.3.	Výkonnostní rámec	112
2.5.2.	Kategorie intervencí	112
2.6	PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc.....	113
2.6.1	Specifický cíl a očekávané výsledky	113
	Specifický cíl 1:Zajistit řádnou implementaci OPŽP 2014–2020 prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity.....	113
2.6.2	Seznam indikátorů výsledku (pouze pokud příspěvek Unie na technickou pomoc přesáhne 15 mil. EUR)	115
2.6.3	Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů	115
2.6.4	Kategorie intervencí	118
3.	Finanční plán.....	118
3.1.	Finanční podpora z každého fondu a částky týkající se výkonnostní rezervy	118
3.2.	Finanční plán OP na celé programové období s uvedením celkové finanční alokace každého fondu v OP, národního financování a míry spolufinancování pro každou prioritní osu (EUR)	119
3.3.	Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu a tematických cílů pro EFRR a FS.....	120
4.	Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj.....	122
4.1.	Plánovaný přístup ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a principy identifikace území pro jeho implementaci	123
4.2.	Plánovaná podpora udržitelného rozvoje měst.....	123

4.3.	Využití integrované územní investice (ITI)	123
4.4.	Koordinace s makroregionální strategií Podunajská strategie	124
5.	Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními problémy.....	125
6.	Řízení a implementace OP ŽP 2014-2020.....	126
6.1.	Úřady a orgány odpovědné za řízení, kontrolu a audit.....	126
6.1.1.	Řídící orgán OPŽP 2014-2020	126
6.1.2.	Zprostředkující subjekty pro implementaci	128
6.1.3.	Národní orgán pro koordinaci.....	130
6.1.4.	Platební a certifikační orgán.....	130
6.1.5.	Auditní orgán.....	130
6.2.	Role partnerů při implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu.....	130
7.	Koordinace mezi fondy a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také s EIB	133
8.	Předběžné podmínky.....	138
9.	Snižování administrativní zátěže pro příjemce	186
10.	Horizontální principy.....	187
10.1.	Udržitelný rozvoj	187
10.2.	Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací.....	188
10.3.	Rovnost žen a mužů.....	189
11.	Přílohy OP.....	190
11.1.	Příloha 1 - Seznam velkých projektů, jejichž realizace je v průběhu programového období plánována.....	190
11.2.	Příloha 2 - Výkonnostní rámec operačního programu.....	191
11.3.	Příloha 3 - Seznam relevantních partnerů zapojených do přípravy operačního programu.....	192
12.	Seznam zkratk	193

1. Strategie pro příspěvek operačního programu ke strategii Unie zaměřené na inteligentní a udržitelný růst podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti

Úvod

Hlavním cílem realizace Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále jen „OP ŽP 2014-2020“) je **ochrana a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel České republiky** (dále jen „ČR“), **podpora efektivního využívání zdrojů a eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a s tím související snižování dopadů změn klimatu**. OP ŽP 2014-2020 zároveň slouží i jako významný nástroj pro naplňování finančně náročných požadavků vyplývajících ze směrnic ES/EU.

Na základě analýz dosavadního vývoje a současného stavu životního prostředí v ČR byly, s přihlédnutím k očekávaným trendům, stanoveny následující **priority**:

- **Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní,**
- **Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech,**
- **Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika,**
- **Ochrana a péče o přírodu a krajinu,**
- **Energetické úspory.**

Na základě stanovených priorit byly navrženy příslušné prioritní osy OP ŽP 2014-2020.

OP ŽP 2014-2020 svým zaměřením navazuje na OP ŽP 2007-2013 a využívá zkušeností, které směřují k nastavení efektivního a kvalitního systému podpory ochrany životního prostředí.

OP ŽP 2014-2020 se soustředí především na ty **problémy, kdy ČR nedodržela ve stanovených termínech závazky přijaté v rámci transpozice právních předpisů ES/EU**, nebo kde bylo riziko nedodržení závazků identifikováno, zejména:

- Směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě venkovního ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES o arsenu, kadmiu, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodících ve venkovním ovzduší
- Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik

1.1. Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb v oblasti životního prostředí v ČR

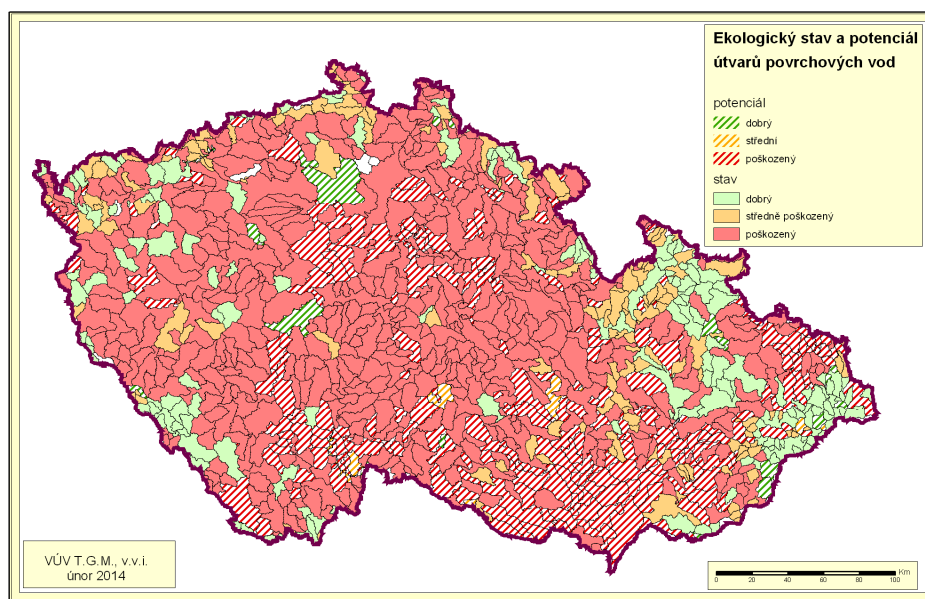
Priorita 1: Zlepšování kvality vod a snížení rizika povodní

Problém

Prioritním úkolem ČR je dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES o vodní politice a související platné legislativy v této oblasti. Cílem Směrnice je dosažení dobrého stavu vod, který je popsán ekologickým a chemickým stavem. Dobrý stav vod je možné dosáhnout opatřeními v rámci povodí, v nichž byly identifikovány významné problémy nakládání s vodami, které na území ČR představují zejména významné látkové zatížení vod, morfologické změny vodních toků a potenciální nedostatek vody. Dalším prioritním úkolem je dosažení cílů Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik. Cílem Směrnice je omezit riziko nepříznivých účinků spojených s povodněmi, zejména na lidské zdraví a na život, životní prostředí, kulturní dědictví, hospodářskou činnost a infrastrukturu.

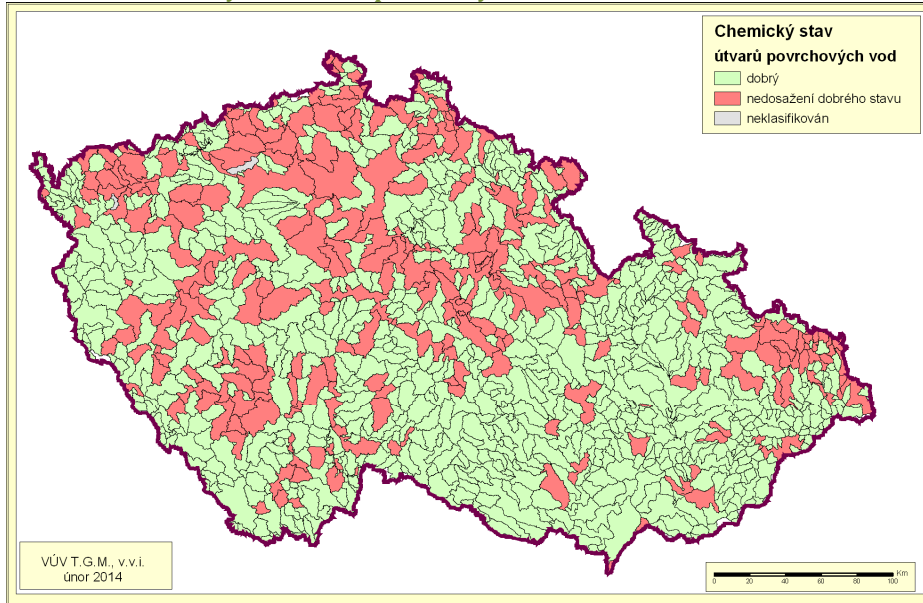
Z obrázků č. 1 a 2 vyplývá, že **současný, zejména ekologický a do určité míry také chemický stav povrchových vod v ČR je z velké části nevyhovující (červená barva)**¹.

Obrázek 1: Ekologický stav a potenciál útvarů povrchových vod ČR

¹ V současné době probíhá hodnocení stavu vod pro potřeby Rámcové směrnice o vodách První výsledky by měly být k dispozici v polovině roku 2014.

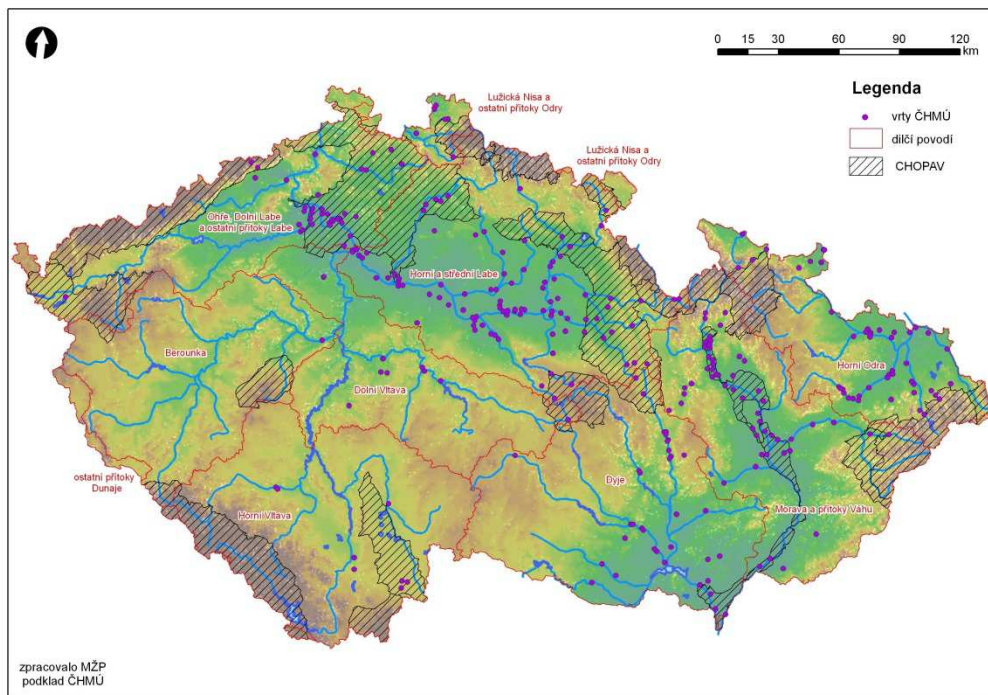
Obrázek 2: Chemický stav útvarů povrchových vod ČR

Významným rizikem pro kvalitu povrchových i podzemních vod jsou kromě vypouštěného znečištění z bodových zdrojů také znečištění z plošných (difuzních) zdrojů a staré ekologické zátěže (staré skládky odpadu, kontaminovaná území).

Na území ČR se nachází množství nevyužívaných průzkumných vrtů, které nejsou zajištěny proti vniknutí cizorodých látek do podzemní vody. Jejich odborné uzavírání (likvidace) je proto velmi žádoucí na snížení potenciálního rizika znečištění podzemních vod. Celkový počet vrtů je 360 (viz Obrázek č. 3), jejich prioritizace bude vycházet z Plánů povodí dle Směrnice 2000/60/ES.

Obrázek 3: Neužívané průzkumné vrty v ČR

V ČR stále pozvolna roste počet lidí připojených na kvalitní pitnou vodu, což je ze zdravotního hlediska trend pozitivní. V současnosti představuje **počet lidí zásobovaných nezávadnou pitnou vodou 93 % obyvatelstva**.

V ČR je dále značný **problém s vodním režimem krajiny, protože snížená retenční schopnost krajiny a urbanizace území podél vodního toku má významný vliv na vznik a průběh povodní**. Dopady na ekonomiku i lidské zdraví při neřešení daného problému jsou značné a dobře vyčíslené, neboť v posledním desetiletí se tyto události opakují velmi pravidelně. V souladu s článkem 4 Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik bylo v ČR vymezeno celkem 298 oblastí s významným povodňovým rizikem (APSPFR) (viz obr. 4).

Obrázek 4: Vymezení oblastí s potenciálně významným povodňovým rizikem v ČR

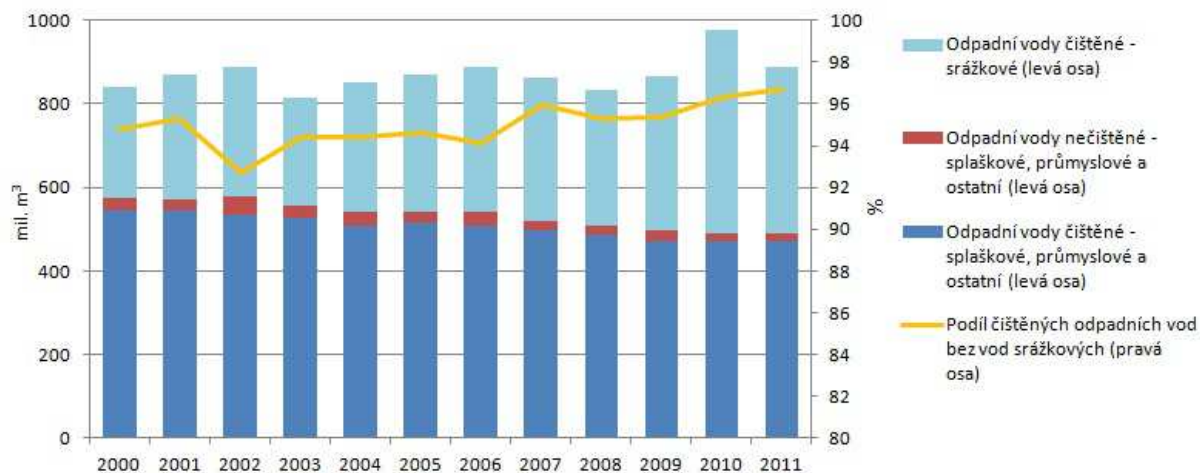
Příčiny

Jednou z hlavních příčin znečištění vod je vypouštění odpadních vod z bodových zdrojů.

V roce 2010 vypršelo přechodné období pro splnění požadavků Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod (dále jen směrnice o ČOV), tzn. vyřešení čištění a odkanalizování u všech aglomerací nad 2000 ekvivalentních obyvatel (dále jen „EO“).

V ČR bylo identifikováno 633 aglomerací spadajících pod směrnici o ČOV, zároveň je celá ČR vyhlášena jako citlivá oblast, což vyžaduje důkladnější čištění odpadních vod u aglomerací nad 10 000 EO. V minulých letech byla z prostředků fondů EU a národních zdrojů realizována výstavba a rekonstrukce kanalizací a ČOV u většiny aglomerací (viz graf č.1). **Všechny aglomerace nad 10 000 EO mají zajištěno terciární čištění, i když ne všechny plní požadavky směrnice na limity jakosti vypouštěných odpadních vod, jednou z nejproblematičtějších zůstává ústřední čistírna odpadních vod Praha. Ke konci roku 2013 chyběly odpovídající ČOV u 12 aglomerací mezi 2000 a 10 000 EO (Byšice – Liblice, Brodek u Přerova, Bánov, Dolní Újezd, Hať, Týnec nad Labem, Horní Jiřetín, Zlechov, Dětmarovice, Hrádek u Sušice, Hroznová Lhota – Tasov, Píšť).**

Graf 1: Čištění odpadních vod vypouštěných do kanalizace v ČR [mil. m³, %]², 2000–2011

Zdroj: ČSÚ

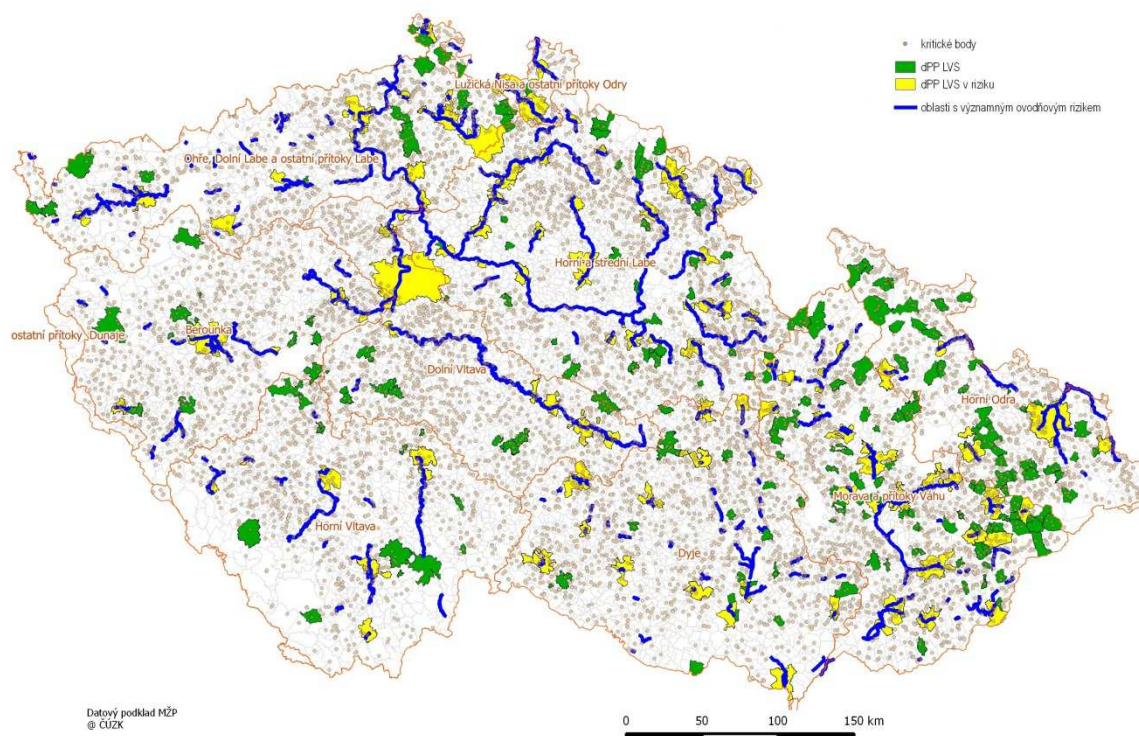
Přetrvávají **problémy s eutrofizací povrchových vod**, což je způsobeno zejména nadměrným množstvím nutrietů (sloučenin fosforu a dusíku) z plošného znečištění vod zejména zemědělskou činností. Eutrofizace působí problémy s využitím vody pro lidskou potřebu – výrobu pitné vody a koupání. V České republice se 50 % zdrojů pitné vody čerpá z povrchových vod.

Vodní režim krajiny je ovlivněn technickými úpravami vodních toků, nevhodným obhospodařováním zemědělské půdy a nárůstem zastavěných ploch, kdy není řešena otázka výrazného zvýšení průtoku vody. Mnoho obcí převádí dešťové vody ze zpevněných ploch kanalizací přímo do vodoteče a urychluje tím odtok. Urbanizace prostředí navíc nabývá stále na intenzitě, a tak výrazné zlepšení vodního režimu krajiny prozatím nelze očekávat. Všechny shora uvedené faktory významně zhoršují retenční schopnosti krajiny, která není schopna reagovat na výkyvy počasí, jakými jsou například přívalové deště v letním období nebo dlouhotrvající srážky (jak tomu bylo u povodní v roce 2009, 2010 a 2013). Proto je nutné se soustředit nejen na preventivní protipovodňová opatření, ale i na realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření a technických protipovodňových opatření či jejich kombinaci, a to jak v intravilánu obcí a měst, tak i ve volné krajině. Ve městech ležících na významných vodních tocích jsou ve velké míře vybudovány lokální varovné systémy a řeší se lokální protipovodňová opatření, tyto systémy však stále chybí v obcích, které jsou ohroženy přívalovými povodněmi a toto nebezpečí je vyjádřeno kritickými body (viz Obrázek č. 5).

² V letech 2000–2003 se jedná o údaje za kanalizace hlavních provozovatelů. Do evidence čištěných odpadních vod jsou zahrnovány i vody srážkové.

Obrázek 5: Přehled podpořených lokálních varovných systémů v rámci Operačního programu Životní prostředí 2007-2013 v ČR (stav březen 2013)

Přehled podpořených projektů oblasti podpory 1.3.1 OPŽP (stav k březnu 2013) - dPP LVS

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou navrženy následující **specifické cíle (SC)**:

- SC 1.1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství,
- SC 1.2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod,
- SC 1.3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině,
- SC 1.4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření.

Identifikované problémy	
Snížená jakost vody v některých tocích.	
Nevyhovující ekologický a chemický stav povrchových a podzemních vod v ČR.	
Nevyhovující kvalita vodohospodářské infrastruktury.	
Riziko přímého znečištění podzemních vod z nevyužívaných průzkumných vrtů.	
Oblasti s potenciálně významným povodňovým rizikem a rizikové území ohrožené přívalovými povodněmi.	
Chybějící preventivní protipovodňová opatření.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Nedostatečná ochrana vodních toků před vnosem znečišťujících	SC 1.1.

látek. Nedostatečná ochrana zdrojů povrchových a podzemních vod určených k lidské spotřebě.	
Vstup znečišťujících látek do vodních toků ze zemědělství, průmyslu, odlehčovaných dešťových vod z intravilánu měst a obcí. Nadměrná zátěž povrchových vod živinami (eutrofizace) z různých zdrojů znečištění.	SC 1.2.
Neuvážené zásahy do krajiny a s tím spojené snížení retenční kapacity říčních niv. Nevhodné úpravy toků v intravilánu a ve volné krajině. Urychlování odtoku dešťových vod kanalizačními systémy. Nevhodné využívání území.	SC 1.3.
Nedostatečná znalost povodňového ohrožení a povodňových rizik, nevhodné využívání údolních niv - vazba na územní plánování, malé zapojení veřejnosti do problematiky povodňové ochrany.	SC 1.4.

Priorita 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Problém

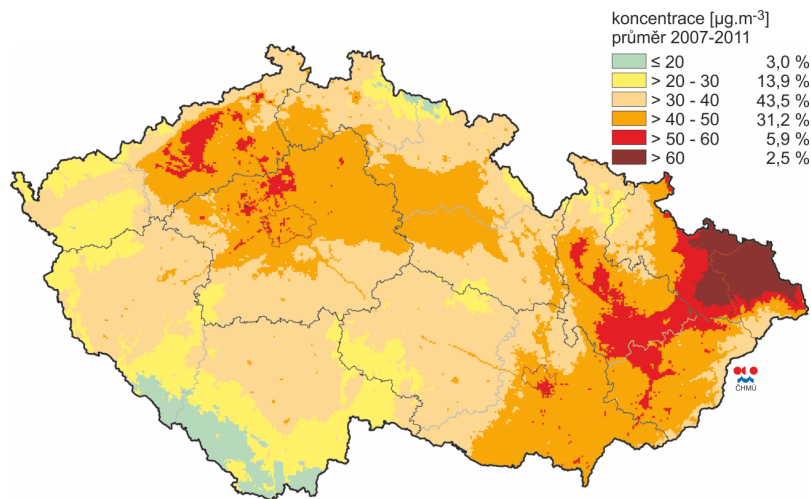
Nevyhovující kvalita ovzduší je zásadním plošným problémem ČR. Dlouhodobě dochází k překračování imisních limitů a dalších limitních hodnot stanovených národní a evropskou legislativou ve vztahu k ochraně lidského zdraví a ekosystémů, a to navzdory tomu, že regulované zdroje znečišťování dodržují v plném rozsahu stanovené emisní limity a další technické požadavky na provoz. Jedná se především o překračování imisních limitů pro suspendované částice frakcí PM_{2,5} a PM₁₀ a pro benzo(a)pyren. Opakovaně dále dochází k lokálnímu překračování imisního limitu pro NO₂ a k překračování imisních limitů pro troposférický ozon. Místně byly překročeny i imisní limity pro arsen, nikl a benzen. Dochází rovněž k překračování limitních hodnot stanovených pro expozici obyvatelstva částicím PM_{2,5} v sídlech nad 100 000 obyvatel. Z analýzy dat za období 2007–2011 vyplývají následující závěry³:

- V oblastech s nadlimitní roční průměrnou koncentrací PM₁₀ určenou na základě dat za období 2007-2011 žilo téměř 5 % obyvatel na necelém 1 % území.
- V oblastech s nadlimitními hodnotami 24hodinových koncentrací PM₁₀ žilo 29 % obyvatel na přibližně 8 % území (viz obr. 5).
- V oblastech s nadlimitní roční průměrnou koncentrací suspendovaných částic PM_{2,5} žilo v letech 2007–2011 až 10 % obyvatel na téměř 2 % území.
- Na cca 5 % území republiky byl v letech 2007–2011 překročen imisní limit pro průměrnou roční koncentraci benzo(a)pyrenu (1ng/m³), přičemž v těchto oblastech žilo ve sledovaném období přibližně 52 % obyvatel (viz obr. 6). Nejvyšší naměřené koncentrace benzo(a)pyrenu překračují imisní limit více než desetinásobně (průmyslově zatížená lokalita Ostrava-Radvanice)⁴.

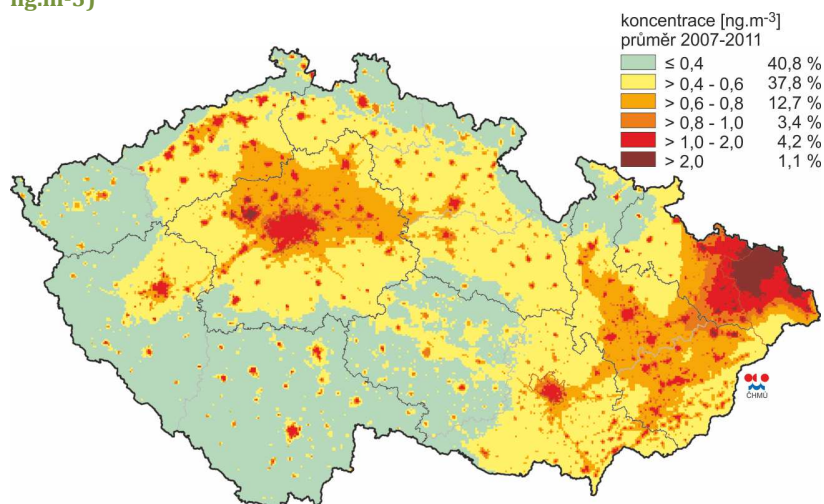
Obrázek 6: Pole 36. nejvyšší 24hodinové koncentrace PM10 , průměr za roky 2007 – 2011 (imisní limit 50 µg.m-3)

³ Údaje jsou prezentovány jako roční průměry za sledované období 2007-2011 aby byl potlačen vliv proměnných meteorologických podmínek.

⁴ Národní program snižování emisí ČR, 2014.

Obrázek 7: Pole průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu, průměr za roky 2007 – 2011 ((imisní limit 1 ng.m^{-3})

Zdroj: ČHMÚ

Plošná expozice obyvatelstva vysokým koncentracím znečišťujících látek, zejména částic PM_{10} a jemných částic $\text{PM}_{2,5}$, benzo(a)pyrenu a troposférického ozonu představuje značná zdravotní rizika. Ministerstvo zdravotnictví odhaduje, že v ČR zemře ročně předčasně vlivem spolupůsobení suspendovaných částic přibližně 5 500 osob (stav 2012)⁵.

Rozložení znečištění suspendovanými částicemi PM_{10} a benzo(a)pyrenem je patrné z obrázků 5 a 6, které tak zároveň zobrazují prioritní územní oblasti intervencí. Z kampaňových měření Státního zdravotního ústavu pak vyplývá, že k překračování limitu pro benzo(a)pyren dochází v podstatně větším počtu sídel, než by vyplývalo z prostorové interpretace na základě měření ve stacionární síti, uvedené na obr. 6. Dosahované koncentrace znečišťujících látek jsou srovnatelné s vysoce zatíženými průmyslovými oblastmi. Naměřené koncentrace mají jasně sezónní průběh s maximálními hodnotami v průběhu topných sezón. Tato skutečnost je ve vymezení územních priorit zohledněna.

⁵ http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/ovzdusi/dokumenty_zdravi/rizika_CRi_2012.pdf.

Z hlediska řízení kvality ovzduší jsou tedy **prioritní znečišťující látky**, na které budou zaměřena navrhovaná opatření, **suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5}, prekurzory tvorby sekundárních částic** (oxidy síry, oxidy dusíku, amoniak, těkavé organické látky) a **polycyklické aromatické uhlovodíky (PAH)** reprezentované **benzo(a)pyrenem**.

ČR dodržela k roku 2010 národní emisní stropy stanovené Göteborgským protokolem i směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES o národních emisních stropích pro některé látky znečišťující ovzduší. Revize protokolu z roku 2012 stanovuje národní závazky snížení emisí platné od roku 2020, které budou rovněž součástí nově navrhované směrnice EU o snižování národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší. Tato směrnice dále stanovuje národní závazky snížení emisí pro rok 2030. Národní emisní projekce i projekce generované modelem GAINS indikují **pro rok 2020 vysoké riziko nedodržení nově stanoveného národního závazku snížení emisí pro suspendované částice PM_{2,5} a velmi nízké „rezervy“ k dodržení závazků snížení emisí pro oxid siřičitý, těkavé organické látky (VOC) a amoniak**.

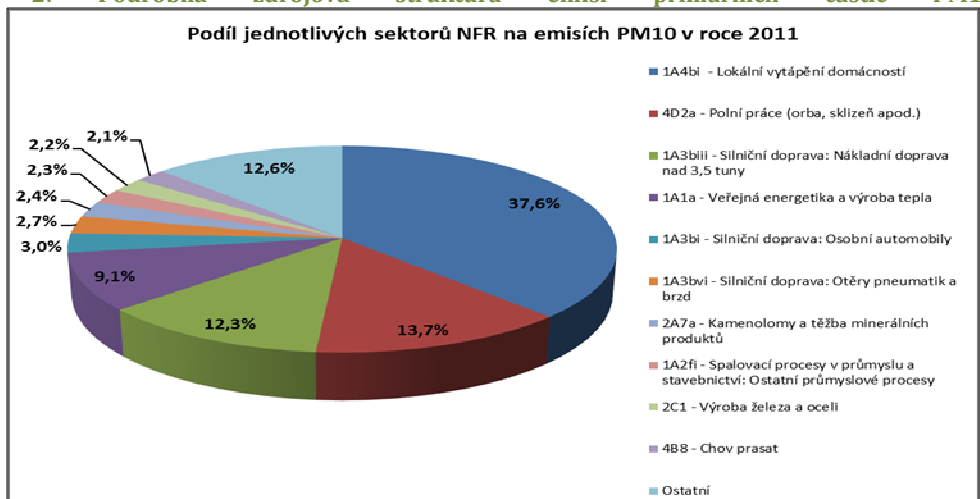
Interpretace dat, která slouží i k plánování intervencí, je zatížena mírou nejistoty, v některých případech velmi vysokou, a to z důvodu relativně malého počtu měření (monitorovacích stanic), a tedy nízkému počtu vstupních dat. Typickým představitelem této situace je benzo(a)pyren. Vzhledem k rozložení zdrojů emisí benzo(a)pyrenu, kterými jsou zejména lokální topeniště, plošně na celém, geograficky velmi rozmanitém území ČR a omezenému počtu měřících lokalit, je prostorová interpretace dat zatížena značnými nejistotami a neexistuje dostatečně přesné informační zázemí pro zacílení intervencí a jejich následné vyhodnocení. Pro účinnější popis současného stavu kvality ovzduší, identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší i následné vyhodnocení účinnosti přijatých opatření je nezbytné podpořit a rozšířit jak monitoring kvality ovzduší, tak i monitoring dopadů znečištění ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí, posílit informační systémy inventarizace emisí a dále zpřesňovat emisní bilanci. Rozšíření monitoringu lze očekávat i v souvislosti s dalšími legislativními požadavky, které jsou v rámci EU diskutovány (např. směrnice o snižování národních emisí). Aby bylo možné reagovat na změny ve vývoji tak, aby v průběhu času nedošlo vlivem vnějších okolností k ohrožení plnění závazků ČR, je rovněž nezbytné významněji podpořit schopnost ČR predikovat budoucí vývoj emisí i kvality ovzduší (krátkodobé i dlouhodobé projekce).

Příčiny

Emisní inventury indikují pro období 2005–2012 klesající trend prakticky u všech hlavních sledovaných látek – emisí SO₂, NO_x, VOC, NH₃, TZL, PM₁₀, PM_{2,5}. V důsledku v minulosti dosaženého úspěšného omezení emisí z energetických a průmyslových zdrojů nabývají na významu zdroje, které vypouští emise do nižší vrstvy atmosféry („dýchací zóny“), tj. silniční doprava a lokální vytápění.

Graf 2: Podrobná zdrojová struktura emisí primárních částic PM10 v roce

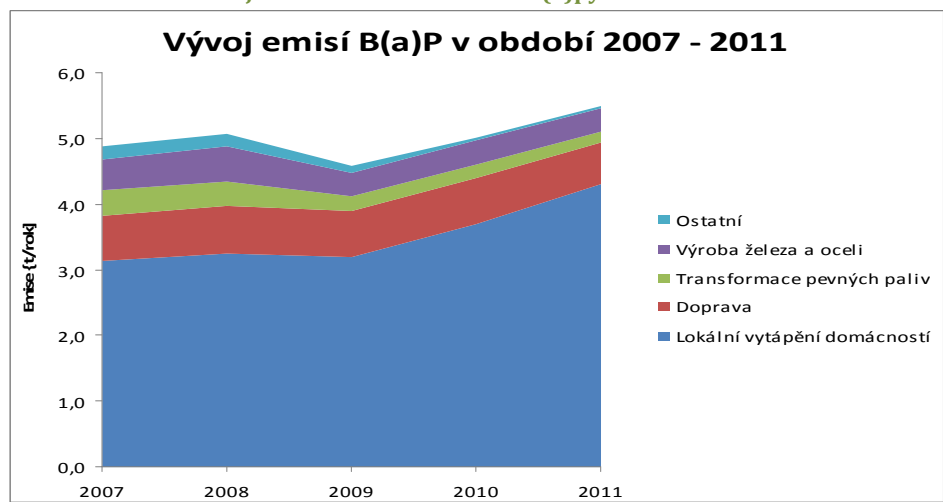
2011

Zdroj: ČHMÚ

Podle údajů grafu 2 je **nejvýznamnějším původcem emisí PM₁₀ sektor lokální vytápění domácností (37,6%)**. Podíl tohoto sektoru na celkových emisích primárních částic PM₁₀ vzrostl z 29 % v roce 2007 na téměř 38 % v roce 2011.

Z údajů, uvedených v grafu 3 vyplývá, že **sektor „lokální vytápění domácností“ je rovněž dominantním zdrojem emisí benzo(a)pyrenu**; jeho podíl na celkových emisích stoupl z 64 % v roce 2007 na 78 % v roce 2011.

Graf 3: Podrobná zdrojová struktura emisí benzo(a)pyrenu v letech 2007 -2011

Zdroj: ČHMÚ

ČR identifikovala **prioritní znečišťující látky (suspendované částice frakce PM₁₀ a PM_{2,5}, prekurzory tvorby sekundárních částic, PAH (benzo(a)pyren))** a nejvýznamnější kategorie zdrojů, ze kterých jsou tyto látky vnášeny do ovzduší. **Nejzásadnější podíl na emisích prioritních znečišťujících látek mají lokální topeniště na pevná paliva**. V ČR je přibližně 560 tisíc takových jednotlivých malých spalovacích zdrojů, často starých více než 20 let, s nízkou účinností (cca 60 %), v nichž jsou navíc v mnoha případech spalována nevhodná pevná paliva a v některých případech dokonce domovní odpad.

Kromě informací z emisních inventur je nutné při řízení kvality ovzduší zohlednit některé významné zdroje znečišťování ovzduší a významné objemy emisí, které nejsou v těchto inventurách dosud zahrnuty a rovněž příspěvky jednotlivých kategorií zdrojů k lokálnímu znečištění území. Emisní inventury nezahrnují resuspenzi způsobenou dopravou a tzv. fugitivní emise zejména prachových částic z některých technologií, z manipulace se sypkými materiály (vč. reemise) a emise z těžební činnosti (doly). Tyto zdroje mohou v lokálním měřítku představovat zásadní příspěvek k celkovým koncentracím (až desítky procent).

Sektor veřejná energetika a výroba tepla spolu se sektorem dopravy jsou nejvýznamnějším zdrojem prekurzorů sekundárních částic (dohromady představovaly v roce 2011 89 % celkových emisí NO_x a 60 % celkových emisí SO₂) a nezanedbatelným zdrojem emisí částic primárních.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou navrženy následující **specifické cíle** (SC):

- SC 2.1: **Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek,**
- SC 2.2: **Snížit emise stacionárních zdrojů podílejících se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek,**
- SC 2.3: **Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozónové vrstvy Země.**

Identifikované problémy	
Vysoká expozice obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	
Riziko nedodržení národních závazků snížení emisí stanovených k roku 2020	
Vysoká nejistota plošné interpretace dat z monitoringu kvality ovzduší, obtížné plánování a vyhodnocování intervencí na zdrojích	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Nevyhovující zdroje vytápění s nízkou účinností v rodinných a bytových domech umožňující spalování paliv neurčených výrobcem zdroje.	SC 2.1.
Lokálně významné stacionární zdroje s vysokým vlivem na úroveň znečištění ovzduší.	SC 2.2.
Vysoká koncentrace zdrojů znečišťování s vysokým vlivem na úroveň znečištění ovzduší v Aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek.	SC 2.2.
Vysoké emise NO _x , SO ₂ , VOC a NH ₃ vytváří vysoký potenciál pro tvorbu sekundárních částic.	SC 2.2.
Nedostupnost síťově vázaných forem energie v odlehlých obcích a okrajových částech měst a obcí.	SC 2.2
Nedokonalá identifikace zdrojů znečišťování ovzduší, které se významně podílejí na kvalitě ovzduší.	SC 2.3.
Nedostatečné pokrytí území České republiky měřícími lokalitami vzhledem ke geografické rozmanitosti území státu a velká nejistota plošné interpretace dat.	SC 2.3.

Pro účinné zlepšení kvality ovzduší je nezbytné zohlednit územní aspekt znečištění ovzduší a kromě hlavních identifikovaných sektorů intervenovat lokálně i opatřeními na místně

významných stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší vhodně zvolenými aktivitami, které mohou reprezentovat široký rozsah technických opatření v závislosti na typu a umístění zdroje a mohou mít důležitý vliv na kvalitu ovzduší ve vymezené oblasti, kde je kvalita ovzduší významně zhoršená. Opatření mohou zahrnovat rozšíření sítově vázaných forem energie, která nejsou pro distribuční společnosti ekonomicky efektivní, jsou však významná pro zlepšení kvality ovzduší. Dále pak zvýšený důraz na aplikaci nejlepších dostupných technik (BAT) a nově vznikajících technik ve všech relevantních případech.

Potenciál plošných opatření na stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší (s výjimkou lokálních topenišť) byl již do značné míry vyčerpán, nicméně je vhodné realizovat opatření na individuálních, lokálně významných zdrojích.

Všechna opatření k naplnění specifických cílů budou cílena individuálně v souladu se závěry Střednědobé (do roku 2020) strategie zlepšení kvality ovzduší, v jejímž rámci jsou vytvářeny Programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace a Národní program snižování emisí.

Zlepšování kvality ovzduší ve vztahu k sektoru „Doprava“ není zahrnuto do OP ŽP 2014-2020. Opatření jsou součástí OP Doprava a IROP.

Priorita: Odpady, ekologické zátěže a rizika

Problém

Nakládání s odpady se v ČR, stejně jako v jiných členských zemích EU, řídí Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech (rámcová směrnice o odpadech), která mimo jiné definuje i hierarchii nakládání s odpady, ve které se na prvním místě nachází předcházení vzniku odpadů, následuje opětovné použití, materiálové a energetické využití a na posledním místě hierarchie je odstraňování odpadů. Při dodržování naplňování hierarchie nakládání s odpady tak lze docílit nejen snížení vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel, ale také zmírnit dopady současné ekonomické recese, a to prostřednictvím využívání odpadů jako zdroje surovin. Pro zajištění plné implementace legislativy EU o odpadech a hierarchie nakládání s odpady se ČR řídí také doporučeními EK, která nechala jednotlivým členským státům zpracovat tzv. „Roadmap recommendations“, ve kterých poukazuje na nedostatky členských států v plnění cílů stanovených evropskou odpadovou legislativou.

Z analýzy současného stavu nakládání s odpady v ČR vyplývají v porovnání s výše popsanou hierarchií následující **problémy**:

- Nedostatečná prevence vzniku odpadů,
- Nedostatečná kapacita technologií umožňujících předcházení vzniku odpadů a přípravu použitých výrobků k opětovnému použití,
- Neodpovídající materiálové využití odpadů,
- Nedostatečné energetické využití odpadů,
- Neodpovídající úroveň nakládání s odpady kategorie nebezpečný
- Vysoký podíl skládkování komunálních odpadů.

Další problémovou oblastí jsou **staré ekologické zátěže**, které jsou rizikem vzhledem k ohrožení lidského zdraví nebezpečnými chemickými látkami (ropné látky, pesticidy, PCB, chlorované a aromatické uhlovodíky, těžké kovy apod.) při kontaminaci širšího okolí (vodních

zdrojů, ovzduší, půdy). Sanace kontaminované půdy má navíc přínos zejména pro revitalizaci krajiny jako celku, pro obnovení složek životního prostředí a regeneraci přirozených vazeb v ekosystémech (vazba na prioritní osu 4). Přestože v ČR probíhají sanační zásahy k odstranění starých ekologických zátěží na kontaminovaných lokalitách po několik desetiletí, stále je na jejím území velké množství lokalit, u nichž znečištění mnohdy představuje riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí.

Oblast průmyslového znečištění, havárií a chemických látek znamená rizika pro lidské zdraví a životní prostředí především kontaminací složek životního prostředí (ovzduší, voda, půda), jejich přítomností ve výrobcích uváděných na trh a jejich výskytem v pracovním prostředí. Hlavní problémy jsou spojeny s nedostatečným environmentálním povědomím mezi podniky, státní správou a veřejností, komplikovanou legislativou, nedostatečným institucionálním zázemím, chápáním ochrany životního prostředí po složkách a ne jako celku, nedostatkem financí na zavádění nových, environmentálně přínosných technologií, nedostatečnou aplikací preventivního přístupu a nedostatečnou osvětou v této oblasti.

Příčiny

Celková produkce všech odpadů v ČR mezi lety 2003 a 2012 výrazně poklesla (o 16,8 %), v posledních třech letech má pak stagnující až mírně klesající trend. Tento pokles je ovlivněn především změnami ve struktuře průmyslové výroby.

Došlo také k poklesu produkce nebezpečných odpadů mezi lety 2003 a 2012 (o 7,8 %). V posledním meziročním srovnání poklesla produkce nebezpečných odpadů dokonce o více než 11 %. Tato situace může souviset s ekonomickou recesí, se kterou je spojen i nižší výkon průmyslu, mezi jehož projevy patří právě také snížené množství generovaných specifických druhů nebezpečných odpadů.

V posledních deseti letech rovněž dochází k trvalému růstu podílu využitých odpadů a také k postupnému navyšování podílu využívání odpadů vůči odstraňování odpadů. Důvodem jsou především změny v technologiích zajišťujících vyšší efektivitu jak ve výrobní sféře (minimalizace vzniku odpadů), tak i v oblasti samotného nakládání s odpady. Od roku 2003 do roku 2008 se postupně navyšoval podíl využívání všech odpadů, a to až na 83,2 %. V roce 2009 však tempo růstu, pravděpodobně díky ekonomické stagnaci, pokleslo na hodnotu 74,7 %, nicméně od tohoto roku opět dochází k postupnému nárůstu až na 79,3 % v roce 2012.

V případě nakládání s komunálními odpady je však i nadále nejčastějším způsobem jeho ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu (skládkování). V roce 2012 bylo z celkové produkce komunálních odpadů 53,7 % odstraněno skládkováním. Naproti tomu bylo v roce 2012 materiálově využito pouze 30,3 % komunálních odpadů a 11,8 % komunálních odpadů bylo využito energeticky. Podíl materiálově využitých komunálních odpadů z celkové produkce odpadů od roku 2003 mírně narůstá. Při současné produkci necelých 5,2 milionů tun komunálních odpadů za rok je však stále velký prostor pro navýšení kapacit a modernizaci stávajících zařízení pro materiálové a energetické využívání komunálních odpadů. V souvislosti s vývojem celkové produkce komunálních odpadů dochází k výrazné změně v trendu produkce komunálních odpadů v přepočtu na jednoho obyvatele ČR. Díky poklesu celkové produkce odpadů došlo poprvé od roku 2009 i k poklesu produkce komunálních odpadů v přepočtu

na obyvatele, meziročně tato hodnota klesla o cca 20 kg na hodnotu 493,7 kg na obyvatele za rok 2012.

Dle prognózy produkce a nakládání s komunálními odpady mezi lety 2014 - 2024, kterou si nechalo MŽP zpracovat ve spolupráci s Masarykovou univerzitou Brno, jako podklad pro nový Plán odpadového hospodářství ČR (dále jen „POH ČR“), se odhaduje potřeba navýšení kapacit pro energetické využití odpadu do roku 2020 na 950 000 tun/rok a do roku 2024 na 1 470 000 tun/rok.

Jedním z hlavních cílů Směrnice Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů je omezení množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen „BRKO“) ukládaných na skládky. ČR má za cíl snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vyprodukovaných v roce 1995. Pro dodržení cíle je nutno i nadále vytvářet přiměřenou síť zařízení pro nakládání s odděleně sebranými biologicky rozložitelnými odpady z obcí a od ostatních původců v regionech, a to včetně kalů z čistíren odpadních vod.

Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod za rok 2012 v ČR činila 162 040 t/rok. V současné době jsou v rámci EU následující způsoby konečného zpracování kalů: 1) Využití kalů v zemědělství způsobem přímé aplikace na zemědělskou půdu a 2) využití kalů na rekultivace po předchozí stabilizaci a termickém zpracování (různé způsoby spalování, pyrolýza). Přesto, že je v současné době v ČR zpracována termickým způsobem pouze velmi malá část kalů, lze předpokládat, že v blízké budoucnosti se tento podíl značně navýší. V souvislosti s termickým zpracováním kalu se ve většině případů nejedná o jeho pouhé odstranění, ale také o jeho energetické využití. Kaly jsou pro své vlastnosti vyloučeny z ukládání na skládky odpadů všech skupin.

Odstraňování **starých ekologických zátěží** probíhá na území ČR intenzivně od počátku 90. let 20. století, i když historie některých sanačních zásahů je ještě delší. Paralelně s počínajícími sanačními zásahy vznikaly různé evidenční systémy (databáze) v nichž byla soustředována data o existenci kontaminovaných míst a jejich historii a stavu. Všechny tyto databáze, včetně aktuálně používané databáze SEKM II, kterou vede MŽP, byly ovšem pouze databáze přírůstkové a proto nedávaly a nedávají tak přehled o celkovém počtu kontaminovaných nebo potenciálně kontaminovaných míst na území ČR.

Sanační zásahy započaté v předrevoluční době nebo těsně po roce 1989, byly většinou realizovány jako důsledek ekonomických zájmů investorů na lokalitách či jako reakce na akutně hrozící nebezpečí ohrožení vodních zdrojů, životního prostředí či zdraví občanů. Sanační zásahy byly tedy realizovány v podstatě nahodile bez hlubších ekonomických analýz prioritnosti jednotlivých zásahů. V důsledku toho se dá předpokládat, že na území celé ČR se nachází řádově až tisíce dosud neprozkoumaných a nesanovaných kontaminovaných lokalit, jejichž původci již neexistují a mohou představovat závažné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy. O těchto lokalitách nemají orgány státní správy a samospráv dostatečné či žádné informace a nemohou tak efektivně řídit sanační zásahy podle jejich nezbytnosti.

Příčinou problému v oblasti působení specifických environmentálních rizik je provozování nebezpečných zařízení s rizikem havárie, nedostatečné řízení rizik při nakládání s chemickými látkami a management chemických látek. V oblasti chemických látek je potřebné efektivně implementovat novou evropskou právní úpravu managementu chemických látek, vybudovat

potřebnou infrastrukturu pro hodnocení a řízení rizik chemických látek a zabezpečit plošnou dostupnost informací o rizicích chemických látek pro zdravé a životní prostředí.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou navrženy následující **specifické cíle** (SC):

- SC 3.1: **Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů,**
- SC 3.2: **Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů,**
- SC 3.3: **Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky,**
- SC 3.4: **Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže,**
- SC 3.5: **Snižit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.**

Identifikované problémy	
Nedostatečná prevence vzniku odpadů.	
Nedostatečná kapacita technologií umožňujících předcházení vzniku odpadů a přípravu použitých výrobků k opětovnému použití.	
Nedostatečné materiálové využití odpadů.	
Nedostatečné energetické využití odpadů jako zdroje surovin.	
Nedostatečná úroveň nakládání s odpady kategorie nebezpečný.	
Existence ekologických zátěží zejména s vysokým rizikem pro lidské zdraví.	
Provozování nebezpečných zařízení s rizikem havárie, nedostatečné řízení rizik při nakládání s chemickými látkami.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Podpora technologií odpadového hospodářství nebyla zaměřena na předcházení vzniku odpadů v souladu s nastavenou hierarchií nakládání s odpady.	SC 3.1.
Zvýšená produkce některých složek odpadů v rámci výrobních procesů.	SC 3.1.
Neodpovídající kapacity pro materiálové využití odpadů včetně nedostatku kapacit pro využití kritických materiálů/surovin z odpadů.	SC 3.2.
Nedostatečné kapacity zařízení na energetické využití zbytkového směsného komunálního odpadu (SKO).	SC 3.2.
Nedostatečná kapacita moderních zařízení na zpracování nebezpečných odpadů.	SC 3.1.
Přetrvávající výskyt starých skládek odpadů v minulosti uzavřených (nesplňujících kritéria dle Rámcové směrnice o odpadech).	SC 3.3.
Znečištění lokalit po bývalých státních podnicích, zemědělských družstvech, zkrachovalých soukromých subjektech nebo starých nepovolených skládkách.	SC 3.4.
Nedostatečné environmentální povědomí mezi podniky, státní správou a veřejností a nedostatečné institucionální zázemí v této oblasti.	SC 3.5.

Priority podpory projektů v odpadovém hospodářství ČR bude určovat zejména POH ČR a samostatný Program předcházení vzniku odpadů. Cílem této podpory je snížení produkce odpadů, zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů, systémy na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů, snižování množství odstraňovaných odpadů

a energetické využití odpadů. Rovněž jsou podporovány technologie k využívání druhotných surovin získaných z odpadů a projekty vedoucí ke snížení měrné produkce nebezpečných odpadů, včetně zařízení k nakládání s nimi.

Celostátní síť zařízení k nakládání s odpady by měla zahrnovat také moderní inovativní technologie tak, aby byly co nejvíce naplňovány požadavky na prevenci vzniku odpadů, aby byl zdokonalen sběr a svoz odpadů, a aby využití či odstranění odpadů mohlo být efektivní a zároveň ohleduplné k životnímu prostředí a lidskému zdraví. Zařízení by měla být vybavena nejmodernějšími a nejbezpečnějšími technologiemi (BAT a tzv. nově vznikající techniky), které zajistí, že provoz tohoto zařízení k nakládání s odpady nebude mít negativní vliv na kvalitu života ani zdraví obyvatel v jeho okolí.

Mezi podporované aktivity této oblasti podpory patří také rekultivace starých skládek (týkající se výhradně skládek, které byly provozovány, zejména obcemi, před účinností zákona č. 238/1991 Sb.). V oblasti prevence je to pak podpora inovativních nízkoodpadových technologií, technologií zabezpečujících opětovné použití výrobků na konci životnosti a technologií s nižší materiálovou nebo energetickou spotřebou.

V době přípravy OP ŽP 2014-2020 bylo v programovém období 2007-2013 pro Prioritní osu 4 „Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží“ oblast podpory 4.1 „Zkvalitnění nakládání s odpady“ vyhlášeno celkem **devět výzev pro individuální projekty** (do 50 mil. EUR) a **jedna výzva pro individuální a velké projekty** (nad 50 mil. EUR). Konkrétně se jednalo o I., V., XI., XIX., XXVII., XL., XLV., LII. a LVIII. Po novelizaci POH ČR na konci roku 2009, kdy byla umožněna podpora zařízení pro energetické využívání komunálních odpadů (ZEVO) z veřejných prostředků, mohla být vyhlášena výzva také na jejich podporu (XV. výzva OP ŽP). Tato výzva rovněž umožňovala podporu pro výstavbu zařízení na mechanicko-biologickou úpravu komunálních odpadů (MBÚ). Celkem tedy bylo z OP ŽP 2007-2013 vypsáno deset výzev na podporu projektů v odpadovém hospodářství.

Celkový počet podpořených projektů ke dni 5. 3. 2014 (bez zahrnutí XV. výzvy) je 1 668 projektů s celkovými náklady 23 759 009 539 Kč (uznatelné náklady 19 813 675 923 Kč). Výše dotace na projekty z Fondu soudržnosti pak činí 11 221 794 444 Kč. XV. výzva OP ŽP byla otevřena, jak bylo uvedeno výše, pro příjem žádostí na výstavbu zařízení pro MBÚ a ZEVO. V době zpracování POH ČR byly v rámci této výzvy schváleny k financování 3 projekty na výstavbu MBÚ komunálních odpadů o celkové kapacitě 160 tis. tun za rok a jeden projekt ZEVO o celkové kapacitě 95 tis. tun za rok.

Pro efektivní řízení **odstraňování starých ekologických zátěží** je nezbytné provést komplexní jednorázovou inventarizaci kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst na území celé ČR podle jednotné metodiky a s jednotným výstupem v podobě databáze lokalit a jejich priority. Tato databáze pak bude sloužit státní správě a samosprávám jako efektivní nástroj (zejména ekonomický) při rozhodování o finanční podpoře projektů sanací. Bude tak zajištěna koncentrace finančních prostředků do lokalit, které představují skutečně největší rizika i v celonárodním měřítku a efektivnější uplatňování principu znečišťovatel platí.

V návaznosti na vlastní inventarizaci kontaminovaných lokalit (tedy vlastní zjištění existence lokality kontaminované či potenciálně kontaminované) je nezbytné provádět na těchto lokalitách průzkumy rozsahu a závažnosti znečištění a sestavovat analýzy rizik, na základě kterých bude rozhodnuto o případné nezbytnosti sanačního zásahu a jeho postupu.

Realizace vlastních nápravných opatření sanací lokality musí být vždy dostatečně efektivní, tedy musí být dosaženo cílů sanace – eliminace rizik pro lidské zdraví či ekosystémy vyplývajících z existující kontaminace. Podporovány mohou být ovšem vždy takové projekty sanací kontaminací, u nichž původce není znám, neexistuje, či již zanikl, a zároveň rizika vyplývající z kontaminace představují akutní nepřijatelné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy.

Naplnění specifického cíle povede k rozvoji, inovaci a aplikaci technologií přispívajících k omezování a snižování environmentálních rizik a rozvoji informačních systémů o omezování environmentálních rizik.

Výsledkem podpory v oblasti **snižování environmentálních rizik** se očekává rozvoj inovačních a informačních technologií, realizace technologií pro omezení a snižování environmentálních rizik, vytvoření ucelené soustavy monitorování rizik chemických látek a jejich omezování, vytvoření systému prevence závažných havárií. Nezbytnou podmínkou pro snižování a omezování rizik je zpracování informací do veřejně přístupných databází a jejich propojení s možnostmi analýz jednotlivých dat.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle omezování a snižování environmentálních rizik budou:

- výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení definovaných zákonem č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií;
- vytvoření informačních systémů, znalostních portálů a SW nástrojů pro tvorbu a aplikaci nových metodik a postupů v managementu chemických látek a prevenci závažných havárií;
- vytvoření výukových a expertních center REACH a center prevence rizik.

Aplikace preventivních přístupů má vazbu na vědecký výzkum a inovace, přispívá k hospodářskému růstu společnosti a snižování negativního dopadu na životní prostředí a zdraví populace.

Priorita: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Problém

Celkově se nedaří zvrátit dopady nepříznivého historického vývoje ve využívání území. Jen přibližně 17 % rozlohy ČR tvoří přírodní nebo přírodě blízké biotopy. Je navíc zřejmé, že přírodu a krajinu ČR ovlivňuje a bude ovlivňovat i řada nových negativních trendů využití území. Nejpalčivějšími problémy jsou:

- **Snižování biodiverzity**
- **Ztráta a oslabování přirozených funkcí krajiny, zejména v souvislosti s narušením přirozeného vodního režimu**
- Dalšími problémy, které vyplývají z analýzy současného stavu přírody a krajiny jsou:
  - Nedostatečná kvalita prostředí v sídlech
  - Environmentální rizika způsobená geofaktory

Příčiny

Většinu území ČR tvoří pro střední Evropu typická lesozemědělská krajina s vysokým podílem orné půdy, travních porostů a lesů. V průběhu posledních dvou staletí došlo v české krajině

k rozsáhlým změnám vedoucím ke **zhoršení přirozených služeb a funkcí krajiny**. Pravděpodobně nejrozsáhlejší dopady, včetně ekonomických, vznikají v souvislosti s **narušením přirozeného vodního režimu krajiny**. Dalšími příčinami, které přispívají též k poklesu **druhovému rozmanitosti, jsou snížení migrační prostupnosti a konektivity, degradace a úbytek přirozených stanovišť** zejména v důsledku intenzivního lesního hospodaření a zemědělství či naopak absence zemědělského obhospodařování, regulací vodních toků a niv a rozvoje sídel a infrastruktury. **Významným problémem je rovněž šíření nepůvodních druhů rostlin a živočichů**. Účinným nástrojem v managementu krajiny je zpomalení odtoku vody z povodí obnovou přirozeného a přírodě blízkého stavu krajiny a obecně revitalizace zelené infrastruktury, která zvyšuje ekologicko-stabilizační funkce krajiny a její odolnost vůči vnějším vlivům (vč. klimatických a antropogenních).

Zásadní je ochrana přírodně cenných ploch a ohrožených druhů, jako zdrojů biologické rozmanitosti v krajině. V ČR je celkem 2 384 zvláště chráněných území o výměře 1 254 026 ha, což představuje 15,9 % rozlohy ČR a celkem 1116 území Natura 2000 o výměře 1 106 117 což představuje 14,3 % rozlohy ČR. Celkem bez překryvů ZCHÚ a území Natura 2000 se jedná o 3 500 oblastí, dosahující podílu 21,38 % území ČR.

Nástrojem, který vede k zachování příznivého stavu předmětů ochrany zvláště chráněných území nebo jejich zlepšení a zajištění dlouhodobé udržitelnosti tohoto příznivého stavu, je péče o tato území a dostatečné množství informací o významu a smyslu územní ochrany dostupné pro veřejnost.

V sídlech dochází neustále k nárůstu podílu zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně a vodních ploch, což představuje jeden z hlavních faktorů oslabení biodiverzity a zhoršení vodního režimu a v důsledku i kvality životního prostředí obyvatel. To lze zmírnit vytvářením funkčních systémů sídelní zeleně se začleněním vodních ploch a prvků. Sídla tvoří z hlediska biologické rozmanitosti specifické prostředí, často ochuzené, s řadou rizik pro volně žijící živočichy – pozornost je proto nezbytné věnovat podpoře diverzity autochtonních druhů v sídlech a tvorbě příznivých podmínek pro výskyt živočichů.

Velmi pestrá geologická stavba ČR, členitý reliéf krajiny a hojný výskyt nalezišť a ložisek nerostných zdrojů vytvořily vhodné přírodní podmínky pro rozvoj lidských aktivit. Hustota obyvatelstva a jeho hospodářské aktivity plošně zasahují také do oblastí geodynamicky méně vhodných, s výskytem rizikových geofaktorů a následků po lidských exploatačních aktivitách.

V důsledku osídlování svažitých oblastí s výskytem sesuvů, skalních řícení podmíněných geologickou stavbou a neustálého vývoje reliéfu, k němuž přispívá antropogenní působení člověka, dochází ke změnám stavu aktuálních exogeodynamických podmínek a také ke škodám na majetku. Vlivem nestabilit a jejich aktivace se potenciálně a významně mohou měnit přírodní poměry jako např. změna odtokových poměrů území, vznik nových morfologických tvarů, změny a destabilizace svahů, geochemické změny horninového prostředí apod.

Obdobně se projevují důsledky lidských aktivit spojených s dobýváním a těžbou surovin a s následným ukládáním přírodního materiálu na opuštěných úložných místech těžebního odpadu např. hald, výsypek a odvalů. Nejedná se o zátěže látkami antropogenního původu, ani o kontaminaci horninového prostředí cizorodými látkami. Jde o deponie přírodních materiálů, ve kterých dlouhodobě probíhají procesy biologické (vegetační sukcese) a fyzikálně chemické (např. zvětrávání, oxidace, kompakce, cementace a vyluhování). Tyto objekty a výsledky procesů mohou potenciálně měnit přírodní poměry území.

Stabilizací a sanací zásahů člověka do přírodního systému tak dojde ke snížení rizik a vlivu rizikových geofaktorů a současně bude podpořena stabilizace geologických podmínek v horninovém prostředí a jejich přirozený vývoj.

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů jsou navrženy následující **specifické cíle (SC)**:

- SC 4.1: **Posílit biodiverzitu na majetku státu,**
- SC 4.2: **Posílit biodiverzitu,**
- SC 4.3: **Posílit přirozené funkce krajiny,**
- SC 4.4: **Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech,**
- SC 4.5: **Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory.**

Identifikované problémy	
Snižování biodiverzity.	
Ztráta a oslabování přirozených funkcí krajiny.	
Nedostatečná kvalita prostředí v sídlech.	
Environmentální rizika způsobená geofaktory.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Poškození ekosystémů a ekosystémových služeb .	SC 4.1., SC 4.2.
Nevhodné využívání krajiny.	SC 4.1., SC 4.2., SC 4.3.
Nedostačující rozsah vhodného managementu ZCHÚ a lokalit Natura 2000 i managementu pro vzácné druhy a jejich stanoviště mimo ZCHÚ.	SC 4.1., SC 4.2.
Šíření nepůvodních a invazních druhů.	SC 4.1., SC 4.2.
Nedostatečná osvěta a zapojení veřejnosti v oblasti ochrany přírody a krajiny.	SC 4.1., SC 4.2.
Nedostatečné finanční prostředky na průzkum a monitoring druhů a biotopů.	SC 4.1., SC 4.2.
Fragmentace a omezená prostupnost krajiny.	SC 4.1., SC 4.2., SC 4.3.
Nedostatečná péče o přirozené funkce krajiny.	SC 4.3.
Nedostatečná protierozní ochrana.	SC 4.3.
Nedostatečné využívání přírodních procesů při obhospodařování lesů.	SC 4.3.
Nevhodné technické úpravy toků a odvodnění volné krajiny i urbanizovaného prostředí.	SC 4.1., SC 4.2., SC 4.3., SC 4.4.
Úbytek prostor a zhoršující se podmínky pro přírodní složku prostředí v sídlech (pokles ekologické stability sídel a kvality životního prostředí sídel obecně).	SC 4.4.
Nekoncepční a neodborná péče o sídelní zeleň způsobená neexistencí koncepčních podkladů pro péči a plánování sídelní zeleně.	SC 4.4.
Nedostatečná stabilizace a sanace svahových nestabilit.	SC 4.5.
Nedostatečná stabilizace a sanace objektů opuštěných úložných míst těžebního odpadu.	SC 4.5.

Priorita: Energetické úspory

Problém

Z analýzy současného stavu vyplývají následující problémy:

- Vysoká energetická náročnost tvorby HDP
- Vysoká emisní náročnost tvorby HDP
- Vysoké měrné emise skleníkových plynů na obyvatele
- Vysoká energetická náročnost veřejných budov

Příčiny

I přes pozitivní trend však ČR nadále vykazuje jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti ve srovnání s ostatními členskými státy EU. Emise skleníkových plynů poklesly mezi lety 1990 a 2011 o 32 %, měrné emise na obyvatele jsou stále přibližně o čtvrtinu vyšší, než je průměr EU. Rovněž emisní intenzita, tj. emisní náročnost tvorby HDP, je v evropském srovnání vyšší, zejména vzhledem k vyššímu podílu průmyslu na tvorbě HDP, vysokému podílu pevných paliv v primárních zdrojích energie a vyšší emisní náročnosti dopravy. Potenciál v oblasti energetických úspor je tak velmi významný.

Nejvýznamnější potenciál úspor má v ČR sektor domácností, a to 30,5 % z celkových úspor, které pro rok 2016 představují 20 309 GWh. Sektorem s druhým nejvyšším potenciálem úspor je sektor průmyslu (24,5 %), dále sektor dopravy (23,3 %), následuje terciální sektor (15,8 %), sektor s nejmenší možností úspor pak je zemědělství (5,9 %).

Příspěvek k řešení v rámci OP ŽP 2014-2020

V zájmu příspěvku OP ŽP 2014-2020 k řešení výše specifikovaných problémů je navržen následující **specifický cíl (SC)**:

- SC 5.1: **Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie.**

Identifikované problémy	
Obecně vysoká energetická náročnost národního hospodářství.	
Vysoké měrné emise (jak na obyvatele, tak na jednotku HDP).	
Vysoká energetická náročnost veřejných budov.	
Příčiny	Výběr příčin pro řešení
Veřejné budovy nebyly budovány s ohledem na požadavek nízké spotřeby energie.	SC 5.1.
Mezi zdroji tepla ve veřejných budovách převažují zdroje na fosilní paliva s nízkou účinností.	SC 5.1.

Národní orientační cíl pro energetickou účinnost v souladu se strategií Evropa 2020 a čl. 3 směrnice o energetické účinnosti byl ČR navržen ve výši 47,84 PJ (13,29 TWh) úspor v konečné spotřebě energie. ČR však v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách přijala již druhý národní Akční plán energetické účinnosti na roky 2008–2016, který naplňuje indikativní cíle EU v oblasti zvýšení energetické efektivnosti. Cílem má být snížení roční průměrné spotřeby energie z let 2002 až 2006 o 9 % v období let 2008 až 2016.

Národním cílem je přispět k naplnění cíle EU zvýšení energetické účinnosti o 20 % do roku 2020 stanoveného v rámci klimaticko-energetického balíčku a strategie Evropa 2020 pro EU jako celek. Cílem je rovněž přispět k efektivnímu dosažení cíle 13 % podílu obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě a dosažení a udržení 3 % tempa podílu renovace budov ve vlastnictví státu v souladu s požadavky směrnice o energetické účinnosti a splnění limitu pro zvyšování emisí v odvětvích nespádajících do systému emisního obchodování v souladu s rozhodnutím č. 406/2009/ES. Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné

spotřeby energie v oblasti veřejných budov a přispět k přiblížení emisní intenzity ČR průměru EU.

Dalším důležitým cílem je snižování energetické náročnosti a efektivní a udržitelné využívání zdrojů energie v rámci přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství. Opatření budou zaměřena na budovy s vysokým potenciálem nákladově efektivních řešení. Vysoké investiční náklady jsou hlavní bariérou pro realizaci úsporných opatření a instalace alternativních zdrojů v budovách pro vytápění a ohřev teplé vody ve vlastnictví obcí a krajů. Významný potenciál je jak na straně zdrojů, kde jsou stále rozšířeny zdroje na fosilní paliva s nízkou účinností a nepříznivými environmentálními parametry, tak na straně konečné spotřeby, kde většina budov nebyla dosud zateplena a nedošlo ani k realizaci jiných úsporných opatření. Kromě úspory provozních nákladů a snížení emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek přispějí navrhovaná opatření rovněž ke snížení energetické závislosti a ztrát při výrobě a přenosu energie.

1.2. Vazba priority na strategické dokumenty

1.2.1.1. Vazba priorit na klíčové strategické dokumenty na evropské úrovni

OP ŽP 2014-2020 je v souladu s těmito klíčovými evropskými dokumenty:

Základní průřezové strategické dokumenty EU

Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, KOM (2010) 2020 v konečném znění

Strategie Evropa 2020 vytyčila hlavní směry rozvoje EU směrem k vyšší konkurenceschopnosti a hospodářskému a sociálnímu pokroku. Jednou z podmínek je i udržitelný růst a nižší náročnost ekonomiky na zdroje. V oblasti životního prostředí definuje strategie cíl v oblasti snižování emisí, zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů (tzv. cíl 20-20-20).

V rámci OP ŽP 2014-2020 jsou jednotlivé prioritní osy a cíle nastaveny tak, aby přispěly k plnění cílů Strategie Evropa 2020, které by měly vést k efektivnějšímu využívání zdrojů při současném respektování specifických podmínek jednotlivých členských států.

Evropa účinněji využívající zdroje - stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 2011/2068(INI)

Záměry tohoto dokumentu se týkají především snížení náročnosti evropské ekonomiky na zdroje a jsou reflektovány zejména v rámci PO 3 (v cílech Prevence produkce odpadů, Zvyšování podílu znovu využitých odpadů, Podpora energetického využívání odpadů), PO 5 (Podpora procesů vedoucím k energetickým úsporám) a PO 1 (Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní).

7. Akční program pro životní prostředí EU (rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“)

Obecným cílem akčního programu je posílit ekologickou odolnost (resilienci) Evropy a transformovat EU směrem k udržitelné zelené ekonomice. K tomu jsou nastaveny následující **prioritní cíle**:

1. Chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní bohatství Unie.
2. Změnit Unii v zelenou a konkurenceschopnou nízkouhlíkovou ekonomiku účinně využívající zdroje.
3. Chránit občany Unie před environmentálními tlaky a riziky ovlivňujícími jejich zdraví a dobré životní podmínky.
4. Maximalizovat přínos právních předpisů EU v oblasti životního prostředí na základě jejich lepšího provádění.
5. Zlepšit znalostní a faktickou základnu pro politiku Unie v oblasti životního prostředí.
6. Zajistit investice pro politiku v oblasti životního prostředí a klimatu a zabývat se environmentálními externalitami.
7. Zlepšit začlenění problematiky životního prostředí a soudržnost politik.
8. Posílit udržitelnost měst Unie.
9. Zvýšit efektivnost Unie při řešení mezinárodních problémů v oblasti životního prostředí a klimatu.

Nastavení prioritních os a specifických cílů v rámci OP ŽP 2014-2020 plně koresponduje s prioritními cíli akčního programu, zejména s cíli č.1, 2, 3, 5 a 6.

Strategické dokumenty EU pro jednotlivé sektory

Plán na ochranu vodních zdrojů Evropy (COM(2012) 673 final)

Plán z roku 2012 zahrnuje aktivity, které se soustředí na lepší uplatňování stávajících právních předpisů v oblasti vod, začlenění cílů vodohospodářské politiky do ostatních politik, a vyplnění mezer zejména pokud jde o množství a využívání vody. Cílem je zajistit, aby dostatečné množství kvalitní vody bylo k dispozici pro potřeby lidí, ekonomiky a životního prostředí v celé EU. Časový horizont Plánu je úzce spjat se strategií EU 2020, a zejména s Plánem na účinnější využívání zdrojů. Analýza, která je základem Plánu, však pokrývá časový úsek do roku 2050 a očekává se proto, že Plán bude určujícím faktorem vodní politiky EU v dlouhodobém horizontu. Plán navrhuje **opatření v následujících oblastech**:

- Využívání půdy a ekologický stav vod EU,
- Chemický stav a znečištění vod EU,
- Racionální využívání vody v EU,
- Zranitelnost vod EU (Využívat strukturální fondy a Fond soudržnosti, jakož i půjčky od EIB na podporu opatření pro přirozené zadržování vody),
- Průřezová řešení,
- Globální aspekty.

V rámci **opatření doporučených k financování ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** jsou zahrnuta:

- opatření pro přirozené zadržování vody,
- opatření ke snížení ztrát vody,
- opatření k maximalizaci opětovného využití vody,
- opatření k implementaci rámcové směrnice o vodě, směrnic o standardech kvality vod, prioritních látkách, dusičnanech, o čištění městských odpadních vod a o průmyslových emisích.

OP ŽP 2014-2020 je plně v souladu s výše uvedenými opatřeními (PO 1).

Návrh „balíčku k čistotě ovzduší“

Návrh z prosince 2013 obsahuje následující dokumenty:

- Návrh „Programu čistého ovzduší pro Evropu“ (COM(2013) 918 final),
- Návrh Směrnice o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší a o novelizaci směrnice 2003/35/ES (COM(2013) 920 final),
- Návrh Směrnice o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení (COM(2013) 919 final),
- Návrh na přistoupení k dodatku Göteborgského protokolu (COM(2013) 917).

Návrh **Programu čistého ovzduší pro Evropu** vychází ze zjištění, že i přes výrazné zlepšení, kterého bylo v uplynulém období dosaženo, je kvalita ovzduší na mnoha místech Evropy nedostatečná a stanovuje proto následující prioritní aktivity:

- **Přijetí opatření k zajištění dodržování stávajících standardů kvality ovzduší,**
  - Dořešení problému emisí z lehkých vozidel s dieselvými motory (zohlednění reálných emisí),
  - Posílení technických a administrativních kapacit
  - Širší aplikace nástrojů řízení kvality ovzduší na lokálních a regionálních úrovních.
- **Omezení negativních dopadů znečištění ovzduší v dlouhodobém horizontu**
  - Stanovení nových strategických cílů politiky ochrany ovzduší pro období do roku 2030 – snížení počtu předčasných úmrtí vlivem expozice suspendovanými částicemi a troposférickým ozónem o 52 % vůči roku 2005 a snížení podílu oblastí s překročenými kritickými zátěžemi z hlediska eutrofizace o 35 % vůči roku 2005.
- **Strategické cíle Programu čistého ovzduší pro Evropu k roku 2030**
  - Revize Směrnice k národním emisním stropům (rozšíření spektra kontrolovaných látek o suspendované částice PM_{2,5} a metan, stanovení národních závazků snížení emisí k rokům 2020 a 2030, důraz na emise černých uhlíkatých částic),
  - Využití potenciálu existujících regulačních mechanismů na úrovni zdrojů znečišťování (směrnice o průmyslových emisích, o eko-designu a o nesilniční mobilní technice),
  - Návrh Směrnice o středních spalovacích zdrojích,
  - Opatření k omezení emisí amoniaku ze zemědělství,
  - Regulace emisí z vodní dopravy,

- Neregulační opatření (aktivní zapojení farmářů, mezinárodní spolupráce, podpora výzkumu a inovací).
- **Posílení ekonomického růstu a konkurenceschopnosti.**

OP ŽP 2014-2020 je v souladu s „balíčkem k čistotě ovzduší“ (PO 2).

Strategické dokumenty v oblasti odpadů

V současné době probíhá revize politiky a legislativy EU v oblasti nakládání s odpady, která by měla být dokončena v roce 2014 a její postup je popsán v dokumentu **“Plán revize politiky a legislativy v oblasti nakládání s odpady”**. Proces revize probíhá v koordinaci s implementací **„Plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje“**, který stanoví **dílčí cíl**: Do roku 2020 se s odpadem začne nakládat jako se zdrojem. Energeticky se budou znovu používat již jen nerecyklovatelné materiály a na skládky se nebude odkládat prakticky žádný odpad a bude zajištěna vysoce kvalitní recyklace. Za účelem naplnění tohoto dílčího cíle **Evropská komise**:

- přezkoumá stávající množstevní cíle týkající se prevence vzniku odpadu, opětovného použití, recyklace, využití odpadu a jeho ukládání na skládky, aby bylo možné přejít k hospodářství, založenému na opětovném použití a recyklaci, ve kterém téměř neexistuje zbytkový odpad,
- posoudí zavedení minimálního množství surovin, jež musí být recyklováno, zavedení kritérií ohledně trvanlivosti a opětovného použití a rozšíření odpovědnosti výrobců klíčových výrobků,
- zajistí, aby se z veřejných prostředků pocházejících z rozpočtu EU přednostně financovaly činnosti, které stojí výše v hierarchii způsobů nakládání s odpady, kterou definuje rámcová směrnice o odpadech (např. recyklační zařízení má přednost před likvidací odpadu).

OP ŽP 2014-2020 je v souladu s uvedeným záměrem Evropské komise (PO 3).

Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do r. 2020 (EU Biodiversity Strategy to 2020) (COM(2011)244)

Strategie rozvíjí šest vzájemně propojených cílů, které se zaměřují na hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti a usilují o snížení hlavních tlaků na přírodu a ekosystémové služby. Každý cíl se promítá do souboru časově propojených akcí a doprovodných opatření. Základním cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Dílčí cíle zahrnují naplňování komunitární legislativy v oblasti ochrany přírody (Směrnice 92/43/EHS a 2009/147/ES), zachování a obnovu ekosystémů a jejich služeb, zvýšení podílu zemědělství a lesnictví na udržení a posílení biologické rozmanitosti, udržitelné využívání rybolovných zdrojů, boj s nepůvodními invazními druhy a snahu o odvrácení úbytku biologické rozmanitosti na globální úrovni. **Cíle jsou naplňovány prostřednictvím prioritní osy 4 OP ŽP 2014-2020.**

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 911/2010 o Evropském programu monitorování Země (GMES) a jeho počátečních provozních činnostech (2011–2013)

Nařízení založilo GMES (nyní Copernicus) jako evropský program pro monitorování životního prostředí a bezpečnosti. Cílem programu je zejména poskytování včasných a přesných informací

pro podporu rozhodování veřejných orgánů. Copernicus bude počínaje rokem 2014 plnohodnotně fungujícím systémem zabezpečujícím komplexní sběr, zpracování a distribuci družicových data dálkového průzkumu Země, které bude kombinovat s daty pocházejícími z pozemních monitorovacích systémů. Copernicus bude nabízet aktuální a spolehlivé informace v šesti tematických oblastech: území, mořské prostředí, atmosféra, změna klimatu, krizové řízení a bezpečnost. Tyto služby umožňují širokou škálu využití např. v ochraně životního prostředí, územním plánování, zemědělství, udržitelném rozvoji, civilní ochraně apod. Hlavními uživateli výstupů programu Copernicus jsou tvůrci politik a orgány veřejné správy, kteří mohou na základě informací poskytovaných programem Copernicus lépe rozhodovat o otázkách z oblasti životního prostředí či pružně reagovat v případě přírodních katastrof a humanitárních krizí. Program nabízí data a informace jako podpůrný nástroj ke zkvalitňování služeb veřejné správy a pro prosazování politiky životního prostředí.

Základní dokumenty EU v oblasti podpůrných fondů

OP ŽP 2014-2020 je v souladu s legislativními dokumenty pro relevantní fondy EU:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen „obecné nařízení“),
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (dále jen „specifické nařízení EFRR“),
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 (dále jen „specifické nařízení FS“),
- Draft Template and Guidelines for the Content of the Operational Programme, který zpracovala Evropská komise (dále jen „EK“).

1.2.2. Vazba na klíčové strategické dokumenty na národní úrovni

OP ŽP 2014-2020 je v souladu s těmito klíčovými národními dokumenty zásadního významu pro programovací období 2014-2020:

Dohoda o partnerství

Dohoda o partnerství (dále jen „Dohoda“) je klíčovým dokumentem pro programové období 2014-2020, stanovujícím priority ČR pro účinné a efektivní využívání ESI fondů a zastřešujícím jednotlivé programy financované z ESI fondů. Dohoda rovněž plní roli výchozího analytického a strategického dokumentu pro OP ŽP 2014-2020. V Dohodě obsažená analýza rozvojových potřeb a životního prostředí v ČR determinuje nastavení a zaměření OP ŽP 2014-2020. Na základě této analýzy Dohoda formuluje hlavní strategické cíle a od nich odvozené priority

financování, k jejichž naplnění musí věcné zaměření pro programové období 2014-2020 v ČR směřovat. **Priority a nastavené intervence OP ŽP 2014-2020 jsou v úplném souladu s Dohodou o partnerství.**

Státní politika životního prostředí ČR 2012–2020

Státní politika životního prostředí (dále jen „SPŽP“), schválená vládou ČR dne 9. ledna 2013, je zásadním strategickým dokumentem, který stanoví priority a cíle ČR v oblasti životního prostředí pro dané období.

Cílem SPŽP je přispět k efektivnímu využívání zdrojů, zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v ČR a zároveň minimalizovat negativní dopady na životní prostředí přesahující hranice státu a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.

Dokument je provázán s Národním programem reformy ČR a zároveň zohledňuje priority Strategie Evropa 2020. SPŽP je tak zaměřena na následující **tematické oblasti**:

- Ochrana a udržitelné využívání zdrojů,
- Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší,
- Ochrana přírody a krajiny,
- Bezpečné prostředí.

Prioritami SPŽP jsou:

- Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu,
- Prevence a omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí, podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin,
- Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí,
- Snižování emisí skleníkových plynů a omezování dopadů klimatické změny,
- Snižování úrovně znečištění ovzduší,
- Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie,
- Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny,
- Zachování přírodních a krajinných hodnot,
- Zlepšení kvality prostředí v sídlech,
- Předcházení rizik,
- Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobených antropogenními nebo přírodními hrozbami.

Na základě analýz dosavadního vývoje, současného stavu a dostupných projekcí byly pro období do roku 2020 stanoveny následující **cíle**:

- Zajištění realizace Programů monitoringu povrchových a podzemních vod pro vyhodnocení všech opatření prováděných podle Rámcové směrnice o vodní politice, jako základního nástroje pro vyhodnocení jejich efektivity.
- Dosažení alespoň dobrého ekologického stavu nebo potenciálu a dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod, dosažení dobrého chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod a zajištění ochrany vod v chráněných územích vymezených dle Rámcové směrnice o vodní politice.
- Snižování podílu skládkování na celkovém odstraňování odpadů.
- Zvyšování materiálového a energetického využití komunálních odpadů a odpadů podobných komunálním.

- Předcházet vzniku odpadů.
- Omezování trvalého záboru zemědělské půdy a podložních hornin.
- Snižování ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí.
- Omezování a regulování kontaminaci a ostatní degradaci půdy a hornin způsobenou lidskou činností.
- Sanování kontaminovaných míst, včetně starých ekologických zátěží a lokalit zatížených municí, náprava ekologických škod.
- Zahlazování a předcházení následkům po hornické činnosti a těžbě nerostných surovin.
- Zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu.
- Snížení emisí skleníkových plynů v rámci EU ETS o 21 % a omezení nárůstu emisí mimo EU ETS na 9 % do roku 2020 oproti úrovni roku 2005.
- Zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržení kvality v územích, kde imisní limity nejsou překračovány.
- Plnění národních emisních stropů platných od roku 2010 a snížení celkové emise oxidu siřičitého (SO₂), oxidů dusíku (NO_x), těkavých organických látek (VOC), amoniaku (NH₃) a jemných prachových částic (PM_{2,5}) do roku 2020 ve shodě se závazky ČR.
- Udržení emisí těžkých kovů a persistentních organických látek pod úrovní roku 1990 a dále je snižovat.
- Zajištění 13% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie k roku 2020.
- Zajištění 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě k roku 2020 při současném snížení emisí NO_x, VOC a PM_{2,5} z dopravy.
- Zajištění závazku zvýšení energetické účinnosti do roku 2020.
- Zvýšení ekologické stability krajiny.
- Obnovení vodního režimu krajiny.
- Omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny.
- Udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření.
- Zajištění ochrany a péče o nejcennější části přírody a krajiny.
- Omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť.
- Omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu.
- Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury.
- Posílení regenerace brownfields s pozitivním vlivem na kvalitu prostředí v sídlech.
- Zajištění šetrného hospodaření s vodou v sídelních útvarech.
- Předcházení následkům přírodních nebezpečí (povodně, sucha, svahové nestability, skalní řícení, eroze, silný vítr, emanace radonu a methanu).
- Předcházení vzniku antropogenních rizik.
- Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí.

Pro každý ze stanovených cílů jsou navržena konkrétní opatření včetně termínu realizace, odpovědnosti orgánů státní správy za implementaci a indikátorů.

- **Z porovnání výše uvedených cílů SPŽP 2012-2020 s nastavením prioritních os a specifických cílů OP ŽP 2014-2020 je zřejmé, že OP ŽP 2014-2020 je v plném souladu s vládou schváleným základním strategickým dokumentem ČR v oblasti životního prostředí.**

Národní program reforem ČR 2013

V tomto dokumentu je životnímu prostředí věnována kapitola Rozvoj energetické a environmentální infrastruktury, která obsahuje následující oblasti: Nakládání s odpadními vodami, Snížení spotřeby vody, Snižování rizika povodní, Nakládání s odpady, Energetické využití odpadů, Využití alternativních druhů paliv, Ochrana ovzduší a Ochrana přírody a krajiny.

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR

Ochrana životního prostředí není ve Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti definována jako samostatný pilíř, je zde však vnímána jako jedna z podmínek konkurenceschopného dlouhodobě udržitelného rozvoje. Celkové zlepšení životního prostředí ztraktivní Českou republiku jako místo pro investice, podnikání i pro život, což přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti, udržitelnému růstu a snížení nezaměstnanosti v regionech ČR. Toto obecné chápání kvality životního prostředí jako podmínky konkurenceschopnosti je tedy zachyceno ve všech definovaných prioritách. Z konkrétního hlediska je pak v rámci pilíře Infrastruktura jedním z cílů *ekonomicky udržitelný rozvoj obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a úspor a snižování environmentální zátěže plynoucí z energetiky životnímu prostředí*.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Strategický rámec byl schválen vládou usnesením č. 37 dne 11. ledna 2010 a jedná se o dlouhodobý strategický dokument pro oblast udržitelného rozvoje v ČR. V rámci tohoto strategického dokumentu jsou identifikovány následující prioritní osy, které **obsahují priority a cíle udržitelného rozvoje ČR**:

- ⇒ Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví
- ⇒ Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace
- ⇒ Prioritní osa 3: Rozvoj území
- ⇒ Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita
- ⇒ Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

Programový dokument a navržené prioritní osy a cíle jsou navázány zejména na prioritní osu 2 (prioritu 2.1 - cíl 2: Podpořit podnikání a konkurenceschopnost, cíl 4: Zkvalitnit a zefektivnit dopravu a zvýšit její bezpečnost, prioritu 2.2 – cíl 3: Podpořit udržitelnou energetiku, cíl 4: Podporovat udržitelné materiálové hospodářství), na prioritní osu 3: Rozvoj území a také na prioritní osu 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita.

Národní plánování v oblasti vod

Plán hlavních povodí České republiky představuje dlouhodobou koncepci v oblasti vod, kterou vláda přijala v květnu 2007. Integruje záměry a cíle rezortních politik ústředních vodoprávních úřadů. Navazujícími jsou plány národní části mezinárodní oblasti povodí a plány oblastí povodí včetně programů opatření (období do 22. 12. 2015), respektive plány pro zvládnutí povodňových rizik a národními plány povodí včetně programů opatření (období od 22. 12. 2015).

Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR

Strategie je tvořena Národním programem snížení emisí a deseti Programy ke zlepšení kvality ovzduší v zónách a aglomeracích. Národní program stanovuje prioritní znečišťující látky (primární suspendované částice PM₁₀ a PM_{2.5}, benzo(a)pyren a prekurzory tvorby sekundárních částic), prioritní zdroje znečišťování (lokální topeniště, silniční doprava, veřejná energetika a výroba tepla, zemědělství) a prioritní lokality (aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, Praha a Brno, Kladensko a část Ústeckého kraje). Cíle Strategie jsou zaměřeny především na dodržení k roku 2020 národních závazků snížení emisí pro SO₂, NO_x, VOC, NH₃ a PM_{2.5} (dle Göteborgského protokolu a návrhu nové směrnice EU) a na zásadní snížení podílu obyvatel exponovaných nadlimitními koncentracemi znečišťujících látek (zejména suspendované částice PM a benzo(a)pyren). Národní program obsahuje obecná opatření ke snižování emisí a k vyvedení mobilních zdrojů znečišťování mimo hustě obydlené lokality a dále podpůrná opatření k dalšímu rozvoji systému posuzování a řízení kvality ovzduší. Konkrétní opatření na úrovni jednotlivých významných zdrojů znečišťování ovzduší a lokálně specifická opatření jsou obsažena v programech pro zóny a aglomerace. Nedílnou součástí Strategie jsou scénáře s opatřeními (WM) a s dodatečnými opatřeními (WaM) v horizontu roku 2020 a jejich ekonomické vyhodnocení.

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Strategie identifikuje prioritní oblasti (sektory), u kterých se předpokládá největší postižení změnou klimatu (příroda a krajina, ovzduší, zemědělství, průmysl, zdravotnictví, bezpečnost a krizové řízení ad.). Strategie strukturovaně seznamuje s riziky a předpokládanými dopady změny klimatu v těchto oblastech, definuje obecné principy adaptačních opatření, naznačuje priority, upozorňuje na mezisektorové vazby a provázanost s mitigačními opatřeními a uvádí směry a příklady vhodných adaptačních opatření. Strategie analyzuje současný stav legislativy v daném kontextu a navrhuje potřebné legislativní změny. Strategie rovněž uvádí rámcové vyhodnocení finanční náročnosti realizace navržených adaptačních opatření, analýzu vlivu na podnikatelské prostředí a kvantifikaci nákladů v případě nečinnosti, v návaznosti pak přehled stávajících i perspektivních ekonomických nástrojů a možnosti jejich využití. Další zpřesnění a doplnění ekonomických aspektů bude zpracováno v rámci akčního plánu přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, a to do roku 2015.

Plán odpadového hospodářství České republiky

Plán odpadového hospodářství České republiky (dále jen „POH ČR“) je základním strategickým dokumentem a nástrojem pro řízení odpadového hospodářství ČR. Jedná se o zásadní strategický dokument, na základě něhož se realizují dlouhodobé strategie v odpadovém hospodářství ČR. V současnosti je platný POH ČR z roku 2003. POH ČR byl vyhlášen nařízením vlády č.197/2003 Sb., ze dne 4. června 2003 a je zpracován na dobu nejméně 10 let (původně do 1. července 2013). Platnost stávajícího POH ČR však byla prodloužena, a to do konce roku 2014 vydáním nařízení vlády č. 181/2013 Sb., ze dne 19. června 2013, které nabylo účinnosti dne 1. července 2013 a kterým se mění nařízení vlády č. 473/2009 Sb. Současně platný POH je navržen v souladu s hierarchií nakládání s odpady dle směrnice o odpadech. V současné době Česká republika dokončuje přípravu nového Plánu odpadového hospodářství na období 2015-2024. K nově zpracovanému POH ČR bude v průběhu dubna 2014 zahájeno posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (proces SEA). Nový POH ČR bude předložen vládě ČR

do konce roku 2014 tak, aby jeho závazná část mohla být vydána jejím nařízením a nabyl účinnosti od 1. ledna 2015. Do této doby zůstává v platnosti stávající POH ČR.

Program předcházení vzniku odpadů

Povinnost členských států vytvořit národní programy předcházení vzniku odpadů vychází z čl. 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic č. 98/2008, (dále jen směrnice o odpadech). Podle směrnice o odpadech mohou být programy předcházení vzniku odpadů buď součástí plánů pro nakládání s odpady nebo případně součástí jiných programů či politik v oblasti životního prostředí nebo mohou být vypracovány samostatně. Program předcházení vzniku odpadů byl zpracován jako samostatný dokument s ohledem na splnění termínu stanovený směrnicí o odpadech. Program předcházení vzniku odpadů bude zapracovaný do POH ČR. Cíle a opatření budou součástí závazné části POH ČR.

Hlavním cílem Programu předcházení vzniku odpad je vytvořit koordinovaným a jednotným přístupem podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupné snižování produkce odpadů.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR je orientována do dvou hlavních částí. Sekce A se zabývá strategickými tématy klíčovými pro ochranu biodiverzity v České republice, jako jsou zvláště chráněná území (resp. ochrana biodiverzity *in situ*), genetické zdroje atd. Z celkového počtu 73 cílů v této oblasti se naplňuje 21, alespoň částečně lze hodnotit jako naplňované 24 cílů a 22 cílů lze považovat za nesplněné. Pouze 5 cílů nelze žádným způsobem zhodnotit, často z důvodu nedostupnosti nebo neexistence jakýchkoliv informací potřebných ke zhodnocení cíle. Sekce B se zabývá aspekty zohlednění biodiverzity ve složkových a sektorových politikách. Zahrnuje cíle, jak zohlednit biodiverzitu v zemědělství, lesnictví, územním plánování, energetice či dopravě. Zároveň zahrnuje specifické cíle pro složky biodiverzity, jako jsou vodní a mokřadní ekosystémy, horské oblasti nebo travinné ekosystémy. Sekce B zahrnuje 89 cílů, z nichž 9 není naplňováno.

Státní energetická koncepce České republiky

Státní energetická koncepce České republiky se řadí mezi klíčové strategické priority energetiky ČR „Zvyšování energetické účinnosti a dosažení úspor energie v hospodářství i v domácnostech.“ V jejím rámci odkazuje na potřebu zvýšit tepelně-izolační vlastnosti obálek budov (s cílem snížení spotřeby energie na vytápění o 30 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 2005). Obdobně *Národní akční plán energetické účinnosti České republiky* popisuje opatření ke snížení konečné spotřeby energie v České republice, včetně sektoru bydlení.

Vazba na Stanovisko útvarů Komise k vývoji oblasti Dohody o partnerství a programů v České republice pro období 2014-2020 (tzv. „Poziční dokument ČR“)

Zařazení prioritních os do OP ŽP 2014-2020 vychází z doporučení Komise formulovaného v Pozičním dokumentu ČR, zejména z priorit financování *Hospodářství příznivé pro životní prostředí a účinně využívající zdroje a Rozvoj infrastruktury pro růst a konkurenceschopnost*, jež zdůrazňuje posun k nízkouhlíkovému hospodářství, který musí být sledován ve všech

hospodářských odvětvích a musí být integrován do všech příslušných politik. V rámci uvedených priorit jsou dále doporučována opatření v následujících oblastech: ochrana životního prostředí a lepší hospodaření s přírodními zdroji, posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství, podpora městské dopravy šetrné k životnímu prostředí.

OP ŽP 2014-2020 je dále v souladu s těmito dokumenty:

- Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014-2020.
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření (usnesení vlády č. 799/2010).
- Národní program snižování emisí ČR (usnesení vlády č. 630 ze dne 11. června 2007).
- Programy ke zlepšení kvality ovzduší zpracované na úrovni zón a aglomerací a na místní úrovni (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění).
- Plán odpadového hospodářství ČR (v současné době je aktualizován).
- Zásady hierarchie nakládání s odpady ukotvené v zákoně o odpadech.
- Aktualizovaný Státní program ochrany přírody a krajiny.
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, 2004.
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů, 2010.
- Akční plán pro biomasu v ČR na období 2012-2020.
- Národní akční plány energetické účinnosti ČR, 2. NAPEE 2011.
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy pro ČR.

OP ŽP 2014-2020 bere v potaz aktuální stav následujících připravovaných dokumentů:

- Koncepce ochrany povrchových a podzemních vod 2014-2020.
- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR, Národní program snižování emisí ČR a Programy ke zlepšení kvality ovzduší zpracované podle požadavků zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v rámci projektu „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR“.
- Strategie přizpůsobení se změnám klimatu ČR.
- Surovinová politika ČR.

Tabulka 1: Přehled zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit

Vybraný tematický cíl	Vybraná investiční priorita	Zdůvodnění výběru
<p>Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích</p>	<p>Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Strategie Evropa 2020 - Akční plán EU pro energetickou účinnost - Klimaticko-energetický balíček EK - Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR - Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9. 1. 2013)– prioritní oblasti: <p>2.1 Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny</p> <p>2.3 Efektivní a k přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Státní energetická koncepce ČR - Akční plán pro biomasu ČR - Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů - Národní akční plány energetické účinnosti ČR <p>Obecné zdůvodnění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I přes pozitivní trend v oblasti snižování emisí skleníkových plynů vykazuje ČR jednu z nejvyšších hodnot energetické náročnosti • Potenciál v oblasti energetických úspor je v ČR výrazný • Zvyšování energetické účinnosti v rámci Strategie Evropa 2020 je součástí hlavního cíle • Realizovaná opatření by měla vést ke snižování konečné spotřeby energie v oblasti budov • Snižování ztrát při výrobě a přenosu energie

<p>Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik</p>	<p>Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Směrnici 2007/60/ES o vyhodnocení a zvládání povodňových rizik Zelená kniha k problematice na změnu klimatu • Bílá kniha – Přizpůsobení se změně klimatu: směřování k evropskému akčnímu rámci • Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR • Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9. 1. 2013)– prioritní oblasti: <p>1.3 Ochrana a udržitelné využívání půdy a horninového prostředí 4.1 Předcházení rizik 4.2 Prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR - Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice <p>Obecné zdůvodnění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nutnost řešit stále častěji se opakující povodně včetně preventivních opatření směřujících k záchraně lidských životů a majetku • I přes realizaci částí sanací ekologických zátěží, zůstává velký objem území, která jsou kontaminována látkami, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro životní prostředí • Nedostatečné kapacity pro biodegradační plochy a zařízení, sloužících k dekontaminaci • Nedostatečné nástroje pro zajištění omezování rizik chemických látek a prosazování managementu REACH vyplývajícího z legislativy EU • Nedostatečné technologie umožňující snižování environmentálních rizik
<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Investice do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Strategie Evropa 2020 - Rámcová směrnice o vodní politice - Tematická strategie o znečišťování ovzduší EU - Program „Čisté ovzduší pro Evropu“ a související dokumenty („Air

<p>podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků</p>	<p>Package“ publikovaný 23. 12. 2013)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Směrnice EU ke kvalitě ovzduší - Směrnice EU k odpadům
<p>Přijímání opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Strategie biologické rozmanitosti EU - Směrnice k soustavě Natura 2000 - Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR - Státní politika životního prostředí ČR na léta 2012 – 2020 (schválena usnesením vlády č. 6 ze dne 9. 1. 2013)– prioritní oblasti: <p>1.1 Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu</p> <p>1.2 Předcházení vzniku odpadů, zajištění jejich maximálního využití a omezování jejich negativního vlivu na životní prostředí. Podpora využívání odpadů jako náhrady přírodních zdrojů</p>
<p>Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků</p>	<p>2.2 Snížení úrovně znečištění ovzduší</p> <p>3.1 Ochrana a posílení ekologických funkcí krajiny</p> <p>3.2 Zachování přírodních a krajinných hodnot</p> <p>3.3 Zlepšení kvality prostředí v sídlech</p>
<p>Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a půdy a podpora ekosystémových služeb, a to i prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Plán odpadového hospodářství - Plán hlavních povodí České republiky - Plány povodí pro mezinárodní oblasti povodí Labe, Odry a Dunaje - Národní program snižování emisí ČR <p>Obecné zdůvodnění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení stále nevyhovujícího stavu povrchových a podzemních vod (komunální zdroje znečištění, zhoršená jakost některých vodních toků, eutrofizace, průmyslové a zemědělské zdroje znečištění) • Řešení výrazných ztrát pitné vody ve vodovodech • Zajištění dodávky pitné vody v odpovídajícím množství a kvalitě • Nedostatečné věnování se předcházení vzniku odpadů • Nedostatečné kapacity zařízení pro využití odpadů • Nedostatečné kapacity pro energetické využití zbytkového směsného komunálního odpadu • Nedostatečná kapacity zařízení pro zpracování a likvidaci

		<p>nebezpečného odpadu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stále výrazný výskyt starých a nepovolených skládek Omezení negativních dopadů nebezpečných odpadů na lidské zdraví • Nedostatečné zajištění kvalitní ochrany a managementu o ZCHÚ a lokality NATURA 2000 • Stále se snižující biodiverzita • Omezení rozsahu rozšíření problematických invazních druhů • Zajištění prostupnosti krajiny pro živočichy • Snižující se retenční schopnost krajiny • Zvyšující se plocha území ohrožená větrnou i vodní erozí • Snižující se funkční plochy a prvky zeleně v sídlech jako zákl. oblasti pro kvalitní život obyvatel • Eliminace dopadu svahových nestabilit
--	--	--

1.3. Zdůvodnění finančních alokací

Rozdělení finanční alokace pro OP ŽP 2014-2020 je navrženo s ohledem na výstupy z identifikace potřeb v oblasti životního prostředí, na naplňování cílů Strategie Evropa 2020 a Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020.

Současně budou navržené alokace odpovídat doporučení EK v rámci dokumentu „Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in the CZECH REPUBLIC for the period 2014-2020“, který tvoří rámec pro přípravu Dohody o Partnerství.

1.4. Fázování projektů

V rámci OP ŽP 2014-2020 bude zajištěna realizace a dokončení druhé fáze projektů, jejichž první fáze byla realizována v rámci OP ŽP 2007-2013. Pro předmětné fázované projekty bude prioritně umožněno předložení žádostí o poskytnutí podpory pro druhou fázi projektu a vymezeny odpovídající zdroje na spolufinancování pro dokončení druhé fáze.

Tabulka 2: Přehled investiční strategie programu

Prioritní osa	Fond (EFRR, ESF, FS)	Příspěvek Unie EUR	Podíl celkového příspěvku Unie pro operační program (dle fondu)		Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě	Společné a specifické výsledkové indikátory
			EFRR	FS				
Prioritní osa 1	FS		0%	28%	<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Investice do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků</p>	<p>1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajištění dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství</p>	Viz kapitola 2.1 PO 1
					<p>1.2 Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod</p>	Viz kapitola 2.1 PO 1		
					<p>Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik</p>	<p>Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnání katastrof</p>	<p>1.3 Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině</p>	Viz kapitola 2.1 PO 1
					<p>1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření</p>	Viz kapitola 2.1 PO 1		
Prioritní osa 2	FS		0%	20%	<p>Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</p>	<p>Přijímání opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields) (včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření</p>	<p>2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek</p>	Viz kapitola 2.2 PO 2

Prioritní osa	Fond (EFRR, ESF, FS)	Příspěvek Unie EUR	Podíl celkového příspěvku Unie pro operační program (dle fondu)		Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě	Společné a specifické výsledkové indikátory
			EFRR	FS				
						ke snížení hluku	2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	Viz kapitola 2.2 PO 2
							2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země	Viz kapitola 2.2 PO 2
Prioritní osa 3	FS		0%	18%	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky <i>acquis</i> Unie v oblasti životního prostředí a řešení potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků	3.1 Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů	Viz kapitola 2.3 PO 3
							3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	Viz kapitola 2.3 PO 3
			3.3 Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky	Viz kapitola 2.3 PO 3				
			3.4 Odstranit ekologické zátěže a inventarizovat	Viz kapitola 2.3 PO 3				
					Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištění odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnání katastrof		

Prioritní osa	Fond (EFRR, ESF, FS)	Příspěvek Unie EUR	Podíl celkového příspěvku Unie pro operační program (dle fondu)		Tematický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě	Společné a specifické výsledkové indikátory
			EFRR	FS				
	EFRR		1%	0%	Tematický cíl 5: Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik	Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof	3.5 Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení	Viz kapitola 2.3 PO 3
Prioritní osa 4	EFRR		10%	0%	Tematický cíl 6: Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů	Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a půdy a podpora ekosystémových služeb, a to i prostřednictvím sítě Natura 2000 a ekologických infrastruktur	4.1 Posílit biodiverzitu na majetku státu	Viz kapitola 2.4 PO 4
							4.2 Posílit biodiverzitu	
							4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	Viz kapitola 2.4 PO 4
							4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	Viz kapitola 2.4 PO 4
							4.5 Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory	Viz kapitola 2.4 PO 4
Prioritní osa 5	FS		0%	20%	Tematický cíl 4: Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích	Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	Viz kapitola 2.5 PO 5

Prioritní osa	Fond (EFRR, ESF, FS)	Příspěvek Unie EUR	Podíl celkového příspěvku Unie pro operační program (dle fondu)		Tématický cíl	Investiční priority	Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě	Společné a specifické výsledkové indikátory
			EFRR	FS				
Technická pomoc	FS		0%	3%	NA	NA	6.1 Zajistit řádnou implementaci OP ŽP 2014-2020 prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity	NA

2. POPIS PRIORITYNÍCH OS OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014–2020

Výběr navržených prioritních oblastí pro 2014 – 2020 respektuje:

1. Strategické a koncepční dokumenty v daných oblastech – stěžejním je aktualizovaná verze Státní politiky životního prostředí ČR 2012-2020;
2. Zhodnocení současného stavu životního prostředí – Zpráva o životním prostředí za příslušný rok;
3. Využití výstupů z Analýzy potřeb v oblasti životního prostředí po roce 2013;
4. Využití negativních i pozitivních výsledků ze současného programového období a z realizace Operačního programu Životní prostředí 2007–2013;
5. Výstupy z jednání s jednotlivými resorty k překryvům v budoucím programovém období 2014-2020;
6. Ex-ante kondicionality;
7. Legislativu EU pro budoucí programové období 2014–2020.

Tabulka 3: Souhrnný přehled prioritních os a specifických cílů

Prioritní osa	Specifický cíl
Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní	1.1 Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství
	1.2 Snižit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod
	1.3 Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině
	1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření
Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech	2.1 Snižit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
	2.2 Snižit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
	2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země
Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika	3.1 Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů
	3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů
	3.3 Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

	3.4 Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže
	3.5 Snižit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení
Prioritní osa 4 : Ochrana a péče o přírodu a krajinu	4.1 Posílit biodiverzitu na majetku státu
	4.2 Posílit biodiverzitu
	4.3 Posílit přirozené funkce krajiny
	4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech
	4.5 Snižit environmentální rizika způsobená geofaktory
Prioritní osa 5: Energetické úspory	5.1 Snižit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie
Prioritní osa 6: Technická pomoc	6.1. Zajistit řádnou implementaci OP ŽP 2014-2020 prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity

2.1. PRIORITNÍ OSA 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 5 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik a tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Fondu soudržnosti. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 1 obsahuje intervence systémového a komplexního charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

Cílem Směrnice 2000/60/ES je dosažení dobrého stavu vod, který je popsán biologickým a chemickým stavem. V prvních plánech povodí připravených v souladu s požadavky Rámcové směrnice pro vodní politiku č. 2000/60/ES byla identifikována řada významných vodohospodářských problémů, které je třeba vyřešit tak, aby bylo dosaženo dobrého stavu. Některé z těchto vodohospodářských problémů je možné řešit v regionálním měřítku, avšak v některých případech je nutné postupovat na mezinárodně koordinované úrovni. Významné nadregionální problémy nakládání s vodami uvedené v prvních plánech povodí představují významné látkové zatížení (prioritní látky, živiny a znečišťující látky) a odběry a převody vody. V prvních plánech povodí byla na základě významných vodohospodářských problémů navržena celá řada konkrétních opatření, která jsou postupně realizována.

Druhý plánovací cyklus má být zaměřen na dořešení vodohospodářských problémů, které nebyly v průběhu prvního plánovacího cyklu vyřešeny. Podpora z Operačního programu životního prostředí musí takto označené problémy respektovat a musí být tedy zacílena především na snižování znečištění živinami, prioritními látkami, ochranu podzemních vod a ochranu před povodněmi.

Cílem Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik je omezit riziko nepříznivých účinků spojených s povodněmi, zejména na lidské zdraví a na život, životní prostředí, kulturní dědictví, hospodářskou činnost a infrastrukturu. Přijatá opatření na snížení rizika povodní musí být v souladu s požadavky směrnice a zohledňovat mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik a plány pro zvládnání povodňových rizik, které budou v souladu se Směrnicí dokončeny a zveřejněny v průběhu trvání Operačního programu.

Opatření financovaná z OP ŽP povedou k plnění směrnic ES v oblasti ochrany vod a zároveň k naplňování Plánu na ochranu vodních zdrojů Evropy (COM(2012)673), zejména v oblastech dosažení dobrého stavu vod, snižování ztrát vody a opatření pro přirozené zadržování vody.

2.1.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 1: Investice do vodního hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků

2.1.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporovány aktivity vedoucí ke snížení znečištění podzemních a povrchových vod z komunálních bodových zdrojů znečištění, které budou směřovat k dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES o vodní politice a související platné legislativy v této oblasti.

V některých lokalitách bude smysluplné vybudování standardního systému centrálního sběru odpadních vod s následným čištěním na ČOV, v mnoha případech bude ekonomicky výhodnější použití decentralizovaného řešení. Jednotlivá opatření budou posuzována podle závěrů techniko-ekonomických analýz tak, aby byly vynaložené prostředky využity efektivně.

Zvýšení počtu obyvatel zásobovaných pitnou vodou odpovídající jakosti bude podporovanou aktivitou. Zároveň je cílem zvýšení zabezpečení dodávky pitné vody..

Strategie zlepšení jakosti pitné vody je dána splněním požadavků na její jakost, která je upravena požadavky Směrnice Rady 98/83/EHS o jakosti vody určené pro lidskou spotřebu a vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů. Tyto požadavky je nutno zajišťovat průběžně tak, aby bylo zabezpečeno bezproblémové zásobování obyvatel pitnou vodou vyhovující legislativním požadavkům na její jakost. Současně je také třeba realizovat plány opatření na zlepšování jakosti surové vody používané pro úpravu

na pitnou vodu ve vazbě na směrnici Rady 75/440/EHS o požadované jakosti povrchové vody určené pro odběr pitné vody.

Tabulka 4: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené čištění odpadních vod	Ekvivalentní počet obyvatel	Celá ČR	0	2012	50000	Žadatel/příjemce	rok
	Počet obyvatel nově připojených na zlepšené zásobování vodou	Počet obyvatel	Celá ČR	0	2012	150000	Žadatel/příjemce	rok

Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporována komplexní a systémová opatření zajišťující strategickou ochranu vodních zdrojů. Jedná se především o soubory opatření v ploše povodí významných vodních nádrží, které budou směřovat k dosažení cílů Směrnice 2000/60/ES o vodní politice a souvisejících platných strategických a koncepčních dokumentů na národní i evropské úrovni. Snížení vnosu znečišťujících látek a jejich dopadů v podobě eutrofizace vod představuje významný negativní vliv na vodní zdroje, především s ohledem na využití těchto zdrojů pro pitné účely. Se záležitostí ochrany podzemní vody souvisí i likvidace nepotřebných vrtů v chráněných územích, které mohou představovat potenciální riziko pro vnos znečištění do podzemní vody.

Tabulka 5: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení množství vypouštěného znečištění v ukazateli P celk. realizovaným i opatřeními	t/rok	Celá ČR	1203	2012	1100	Žadatel /příjemce	rok
	Snížení rizika vnosu znečišťujících látek do podzemních vod	%	Celá ČR	100	2012	60	Žadatel /příjemce	rok

2.1.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.1.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.1 - budou:

- Výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod v aglomeraci, výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod.
- Výstavba a modernizace úpraven vody a zvyšování kvality zdrojů pitné vody, výstavba, a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužících veřejné potřebě.
- Výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod.

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, společnosti vlastněné z více než 50 % majetku obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty, státní podniky (Vojenské lesy a statky ČR pro výkon správy na území vojenských újezdů), fyzické osoby.

Specifický cíl 2: Snížit vnos znečišťujících látek z průmyslu a zemědělství do povrchových a podzemních vod

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.2 - budou:

- Podpora uplatňování postupů v technologii, vedoucích k zamezení vypouštění prioritních látek z průmyslových bodových zdrojů znečištění.
- Odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod) v ploše povodí.
- Likvidace nepotřebných vrtů v chráněných územích z Registru dle Směrnice 2000/60/ES o vodní politice s cílem zlepšit stav vodních útvarů podzemních vod.

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, kraje, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu, právnické osoby a fyzické osoby.

2.1.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

- Soulad se státní politikou plánování v oblasti vod, tvořenou zpracovaným Plánem povodí České republiky a navazujícími plány národní části mezinárodní oblasti povodí a plány oblastí povodí včetně programů opatření (pro období do 22. 12. 2015), po roce 2016 tvořenou zpracovávanými Národními plány povodí včetně programů opatření.
- Soulad projektu se zpracovaným Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů.
- Realizací projektů dojde k poklesu vypouštěného znečištění v komunálních městských odpadních vodách, případně ke zkvalitnění zpracování a stabilizace čistírenských kalů za účelem jejich dalšího využití nebo zneškodňování.
- Projekty řešící rekonstrukci ČOV jsou přijatelné pouze v souvislosti s intenzifikací nebo změnou kapacity ČOV při současném zvýšení účinnosti ČOV, případně se zkvalitněním zpracování kalů.
- Realizací projektů ve specifickém cíli 1.2 dojde k poklesu vypouštěného znečištění zvláště nebezpečných látek definovaných Nařízením vlády č. 61/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- Projekt musí mít prokazatelný dlouhodobý efekt na snížení eutrofizace povrchových vod. Jeho nedílnou součástí je přesná specifikace cílového stavu, kterého je zamýšleno dosáhnout spolu s definicí cílových parametrů.
- Realizací technických opatření u stávajících ČOV a vodních děl k zachycení sedimentů musí dojít k prokazatelnému dlouhodobému snížení vnosu nutrientů do nádrží (především fosfor).
- Biologická a další technická opatření k dlouhodobému snížení eutrofizace povrchových vod ve vodních nádržích lze podporovat pouze v případě, že jsou součástí komplexního řešení celého dílčího povodí nad vodní nádrží (jehož součástí by mělo být především omezení smyvu, tj. přísunu živin P, N ze zemědělských pozemků) a v příslušném povodí je zajištěna likvidace odpadních vod z bodových zdrojů znečištění dle požadavků právních předpisů. Těžba sedimentů bude podporována pouze lokálně po prokázání její nezbytnosti.
- Projekt musí prokázat komplexnost a účinnost navrhovaných opatření porovnáním stavu před a po aplikaci opatření s minimálním negativním dopadem na vodní a na vodu vázaný ekosystém a bez ohrožení lidského zdraví (sledovat především ovlivnění fyzikálně-chemických podmínek, toxicitu, redukci rybí obsádky, ohrožení vodní fauny a flóry – chráněné druhy, další negativní efekty v ekosystému: zápach, zbarvení vody apod.).
- Projektem dojde k zabezpečení zásobování obyvatel pitnou vodou v dostatečném množství, popř. ve zlepšené kvalitě, nebo bude umožněno zásobování většího počtu obyvatel kvalitní pitnou vodou.
- Podmínky výběru provozovatele vodovodu a kanalizací a provozní smlouva podléhají schválení SFŽP ČR.
- Projekty musí zahrnovat technicko-ekonomickou analýzu, její podrobnost bude odpovídat realizačnímu stupni projektu, v případě variantního řešení, musí být zpracována technicko-ekonomická analýza pro všechny řešené varianty.

2.1.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy neuvažuje.

2.1.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci Prioritní osy 1 se v současné chvíli nepředpokládá realizace velkého projektu.

2.1.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 6: Společné a specifické programové indikátory výstupu SC 1.1 a SC 1.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Délka nově vybudovaných kanalizací	km	FS	Celá ČR	350	Žadatel/ Příjemce	
	Délka nově vybudovaných rozvodných sítí pro pitnou vodu (bez přípojek)	km	FS	Celá ČR	100	Žadatel/ Příjemce	
	Počet opatření realizovaných pro snížení eutrofizace	počet opatření	FS	Celá ČR	10	Žadatel/ Příjemce	
	Návrhová kapacita nově vybudovaných, a rekonstruovaných ČOV	ekvivalentní počet obyvatel	FS	Celá ČR	50000	Žadatel/ Příjemce	
	Počet odstraněných vrtů	Počet vrtů	FS	Celá ČR	150	Žadatel/ Příjemce	

2.1.2. INVESTIČNÍ PRIORITY 2 prioritní osy 1: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládání katastrof

2.1.2.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině

V rámci realizace opatření v tomto specifickém cíli budou podporována opatření k ochraně před povodněmi sledující implementaci Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik (na podkladě plánů pro zvládání povodňových rizik) a 2000/60/ES (realizace výstupů resp. programů opatření 1. a 2. cyklu plánování v oblasti vod). Předpokládá se pokračování podpory konkrétních protipovodňových opatření (suché nádrže s řízeným režimem plnění podle manipulačního řádu, řízený rozliv do krajiny, zkapacitnění koryt vodních toků, zvýšení přirozené retence vodních toků a údolních niv, využití stávajících vodních děl pro povodňovou ochranu adaptace území omezující škodlivé účinky působení lokálních

přívalových srážek – bleskové povodně apod.) V rámci tohoto cíle je plánována také podpora zadržování vody v krajině a zvyšování retenčního potenciálu, a tedy snižování rychlosti odtoku v době povodňových situací. V rámci podpory se předpokládá podpora také projektů řešící hospodaření se srážkovými vodami v intravilánech obcí a měst.

Tabulka 7: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	počet	Celá ČR	0	2012		žadatel/příjemce	průběžně
	Nepropustně zpevněná plocha odpojená od jednotné kanalizace	ha	Celá ČR	0	2012	750	žadatel/příjemce	průběžně

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Specifický cíl 1.4 je velmi úzce propojen se specifickým cílem 1.3 a implementací Směrnice 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik. Tento specifický cíl tvoří soubor nestrukturálních opatření zaměřených na prevenci a ochranu obyvatel, majetku, kulturního dědictví a životního prostředí před účinky povodní a zajištění zlepšení rychlosti a kvality informací v době povodně. Zkušenosti z povodní v roce 2006 a přívalových povodní 2009 a 2010 i povodně z června 2013 ukazují, že rychlost a kvalita informací jsou zásadní pro zvládnutí povodňového rizika, zmírnění možnosti přímého ohrožení lidských životů či možného snížení povodňových škod. Důležitost informovanosti vzrůstá zvláště u přívalových povodní v případě menších toků. Podporovaná nestrukturální opatření zahrnují:

- hodnocení povodňového rizika a plány pro zvládnutí povodňového rizika,
- přípravu povodňových a krizových orgánů na provádění operativních opatření při nebezpečí povodně a během povodní,
- rozšíření a zkvalitnění předpovědní a výstražné služby a hlásné služby v době povodně.

Tabulka 8: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 1.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	počet	Celá ČR	0	2012		žadatel/příjemce	průběžně

2.1.2.2. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

2.1.2.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 3: Zajistit povodňovou ochranu v intravilánu a ve volné krajině

Oblast podpory je zaměřena na realizaci povodňových opatření v intravilánu obcí a extravilánu, která budou mít pozitivní efekt na zmenšení rozsahu zaplaveného území v obcích a snížení počtu zaplavených nemovitostí a tím snížení povodňových škod. V rámci podpory se předpokládá podpora projektů zprůtočňování koryt vodních toků a přilehlých niv v intravilánu obcí a extravilánu s přímou vazbou na snížení povodňového ohrožení v intravilánu po toku. Dalšími typy podporovaných projektů v rámci aktivity „Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně“ jsou navrhovány například výstavba poldrů, úpravy stávající nádrží za účelem zvýšení a zlepšení jejich protipovodňových funkcí. Součástí podpory jsou i aktivity zaměřené na retardaci odtoku v povodí vodních toků a to obnova pramenných oblastí vodních toků a hospodaření se srážkovými vodami. Retardace bude zaměřena na zvýšení retenčního potenciálu krajiny přírodě blízkými opatřeními. Hospodaření se srážkovými vodami zejména v městských aglomeracích je vedeno snahou postupně omezovat vypouštění neznečištěných srážkových vod do kanalizace. Srážkové vody mohou být zadrženy a využívány např. k zavlažování zahrad a parků nebo zasakovány do podloží, v době povodně správná funkce zařízení může pomoci oddálit přetížení kanalizačních systémů a potenciálně snížit možné následky povodně. Výsledný efekt financovaných opatření v rámci specifického cíle by mělo být zlepšení povodňové ochrany sídelních aglomerací. Každé uvažované protipovodňové opatření bude podpořeno na základě odůvodnění studií proveditelnosti a technickoekonomickou analýzou, která doloží proveditelnost zejména z hlediska majetkoprávních vztahů, efektivnosti opatření a vazby na stav dotčených vodních útvarů.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.3 - budou:

- Zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv, zlepšení přirozených rozlivů
- Hospodaření se srážkovými vodami ve smyslu jejich zadržení v krajině a jejich dalšího využití namísto jejich urychleného odvádění kanalizací do toků
- Obnova, výstavba a rekonstrukce, případně modernizace vodních děl sloužící povodňové ochraně

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích (správci povodí).

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, kraje, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50% majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty i subjekty včetně VVI, fyzické osoby.

Specifický cíl 4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

V rámci této podoblasti se plánuje podpora preventivních protipovodňových opatření a ochrany obyvatel před účinky povodní. Specifický cíl částečně navazuje na oblast podpory 1.3.1 OP ŽP v minulém programovém období. Operační cíle podpory jsou úzce svázány se specifickým cílem 1.3, se kterým sdílí hlavní princip - zvýšení ochrany života osob a majetku ekonomických aktivit regionů ohrožených povodňovým rizikem. Aktivita je zaměřena na zlepšení znalostí povodňového ohrožení a povodňových rizik obyvatel i státní správy a samosprávy. Poskytování kvalitních a včasných zpráv a jejich rozšiřování prostřednictvím hlásného a varovného systému ochrany před povodněmi je zásadním faktorem pro zvládnutí krizových situací v době povodňových událostí včetně přívalových povodní. Podporované projekty v rámci aktivity „Analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření“ budou zaměřeny na celá povodí zejména menších toků včetně komplexních návrhů realizace opatření pro snížení rychlosti odtoku vody z povodí a snížení povodňových průtoků prováděných přírodě blízkým způsobem. Druhou zásadní aktivitou jsou projekty zaměřené na rozšíření a zlepšení systému předpovědní a hlásné povodňové služby a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni, včetně jejich technického vybavení, a tvorba digitálních povodňových plánů.

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 1.4 - budou:

- Analýza odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření.
- Budování, rozšíření a zkvalitnění varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na lokální i celostátní úrovni, digitální povodňové plány.

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí

Typy příjemců: obce a města, svazky obcí, kraje, státní podniky, státní organizace, Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50% majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty i VVI.

2.1.2.2.2. Popis principu pro výběr operací

- Soulad se státní politikou plánování v oblasti vod, tvořenou zpracovaným Plánem hlavních povodí České republiky a navazujícími plány národní části mezinárodního oblasti povodí a plány oblastí povodí včetně programů opatření (pro období do 22. 12.

2015), po roce 2016 tvořenou zpracovávanými Národními plány povodí včetně programů opatření a Plány pro zvládání povodňových rizik.

- Soulad se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost společenství v oblasti vodní politiky a 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik.
- Projekt zachovává (případně zvyšuje) průtočnou kapacitu stanovenou pro danou obec či město.
- Návrh revitalizované kynety koryta musí zajistit v rozsahu území využitelného pro revitalizaci zlepšení současného ekologického stavu vod (úprava kynety do potenciálního geomorfologického typu přirozeného toku), migrační prostupnost a potřebný transport splavenin.
- Efektivní preventivní opatření je nutné uplatňovat systémově v ucelených (hydrologických) povodích a s provázáním vlivů podél vodních toků.
- Pro efektivní ochranu před povodněmi je třeba vycházet z kombinace opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření k ovlivnění povodňových průtoků.

2.1.2.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy neuvažuje.

2.1.2.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci Prioritní osy 1 se nepřepokládá existence velkého projektu.

2.1.2.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 9: Společné a specifické programové indikátory výstupu SC 1.3 a 1.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Délka řešených kilometrů toků	km	FS	celá ČR	400	Žadatel/Příjemce	
	Počet obnovených, vystavěných a rekonstruovaných vodních děl sloužících k povodňové ochraně	počet vodních děl	FS	Celá ČR	20	Žadatel/Příjemce	
	Objem retardované dešťové vody	m ³	FS	Celá ČR	64 000	Žadatel/Příjemce	
	Počet obcí s digitálním povodňovým plánem	Počet plánů	FS	Území potenciálně ohrožená povodňovým	800	Žadatel/Příjemce	

				rizikem a jejich povodí			
	Počet obcí, subjektů nebo organizací v oblasti s významným povodňovým rizikem s návrhem povodňové ochrany přírodě blízkým způsobem	počet studií	FS	Území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí	250	Žadatel/Příjemce	

2.1.3. Výkonnostní rámec

Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je vhodné výsledkový)	ID	Definice indikátoru nebo fáze implementace	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby
Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV			ekvivalentní počet obyvatel (EO)	FS	Celá ČR	50000		Žadatel/příjemce	
Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním			osoby	FS	Celá ČR			Žadatel/příjemce	Hodnoty budou známy po zveřejnění map povodňovým nebezpečí a povodňových rizik

Tabulka 10: Výkonnostní rámec na úrovni PO 1

2.1.4. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 11 - 16: Kategorie intervencí

FS: !!!konkrétně											
Tabulka č. 11: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 12 : Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 13: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 14 : Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 15 : Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 16: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.2. PRIORITNÍ OSA 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Fondu soudržnosti. Prioritní osa bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR zejména se zaměřením na sídelní útvary (města, obce). Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 2 obsahuje intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

Globálním cílem prioritní osy 2 pro období 2014-2020 je zlepšení kvality ovzduší tam, kde jsou překračovány imisní limity a udržení kvality ovzduší tam, kde je kvalita dobrá.

2.2.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 2: Přijímání opatření ke zlepšování městského prostředí, revitalizaci měst, regeneraci a dekontaminaci dříve zastavěných území (brownfields)(včetně bývalých vojenských oblastí), snížení znečištění ovzduší a podporou opatření ke snížení hluku

2.2.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Nezbytným krokem pro snížení úrovně znečištění ovzduší v České republice je omezení primárních emisí znečišťujících látek z lokálního vytápění domácností. Toto opatření přispěje

nejen k dosažení cílů v oblasti kvality ovzduší, ale je nezbytné rovněž z důvodu nutnosti dosažení národních emisních stropů navržených v rámci Programu Čisté ovzduší pro Evropu zveřejněného Evropskou komisí v roce 2012.

Opatření přispěje rovněž k dosažení cílů České republiky v oblasti zvyšování energetické účinnosti.

Specifického cíle bude dosaženo prostřednictvím náhrady zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nové environmentálně šetrné způsoby vytápění.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Cílovým stavem je plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší) a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o omezování znečištění ovzduší přecházejícím hranice států).

Tabulka 12: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 2.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení emisí PM ₁₀ z lokálního vytápění domácností	t/rok	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	12 456	2011	10 126	Nositel GG alt. MŽP	ročně

Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Vysoká expozice obyvatelstva plošným i lokálním nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v ovzduší musí být snížena prostřednictvím omezení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se podílejí na překračování přípustných úrovní znečištění ovzduší. Tato skupina stacionárních zdrojů představuje širokou skupinu technologicky rozmanitých zařízení a je detailně identifikována v rámci koncepčních a strategických dokumentů v oblasti ochrany ovzduší (projekt přípravy těchto dokumentů „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR“).

Specifického cíle bude dosaženo prostřednictvím realizace vhodných opatření ke snížení resuspenze a emisí znečišťujících látek ze stacionárních zdrojů, které se výraznou měrou podílejí na vysoké úrovni znečištění ovzduší.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Cílovým stavem je plnění imisních limitů stanovených národní i evropskou legislativou (směrnice 2008/50/ES a 2004/107/ES, zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší)

a národních emisních stropů (směrnice 2001/80/ES a Göteborgský protokol Úmluvy o omezování znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států).

Tabulka 13: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 2.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic	t/rok	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	341000	2011	338000	Žadatel/příjemce	Průběžně
	Snížení emisí ostatních látek	t/rok	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	140000	2011	138000	Žadatel/příjemce	Průběžně

Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Systémy sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země slouží k vyhodnocování současného stavu a také k vyhodnocování účinnosti prováděných opatření ke zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí a k predikci budoucího stavu.

Na základě balíčku EK „Čisté ovzduší pro Evropu“ vznikají další požadavky na monitoring kvality ovzduší a monitoring účinků znečištěného ovzduší nad rámec současné legislativy. Tyto požadavky bude nutné reflektovat v nastavení sítě pro monitoring.

Sledování počasí a klimatu je důležité zejména proto, že kvalita ovzduší je závislá na rozptylových, meteorologických a klimatických podmínkách a pro její hodnocení je tedy nezbytné také hodnocení těchto podmínek. Kvalita ovzduší souvisí také s ochranou ozonové vrstvy Země, a to mimo jiné z toho důvodu, že reakce probíhající v troposféře jsou závislé na intenzitě slunečního svitu.

Další důležitou aktivitou v oblasti monitoringu je zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry, které povede k lepší prostorové interpretaci naměřených dat a modelování v oblastech, kde není kvalita ovzduší sledována měřeními.

V neposlední řadě je nutné věnovat pozornost také identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší, která povede ke správnému zacílení řízení kvality ovzduší, a monitoringu účinků znečištěného ovzduší.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Získat relevantní data o stavu atmosféry na místech s nejvyšší vypovídající schopností.

Tabulka 14: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 2.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Zvýšení celkového počtu pracovišť a zmodernizovaných pracovišť pro sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země	Počet	Celá ČR	0	2014	20	Žadatel/příjemce	Průběžně
	Zvýšení celkového počtu měřicích stanic nebo počtu zrekonstruovaných stanic pro sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země včetně jejich vybavení	Počet	Celá ČR	0	2014	150	Žadatel/příjemce	Průběžně

2.2.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.2.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.1 - budou:

- Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů v domácnostech.

Podporované typy projektů:

- Výměna kotle na pevná paliva za nový kotel na pevná paliva.

- Výměna kotle na pevná paliva za nový spalovací stacionární zdroj na plynná nebo kapalná paliva.
- Výměna kotle na pevná paliva za tepelné čerpadlo.
- Výše uvedené výměny v kombinaci s doplňkovými nespalovacími zdroji tepelné energie.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci rodinných a bytových domů

Cílová území: celá ČR

Typy příjemců: fyzické osoby, právnické osoby

Specifický cíl 2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.2 - budou:

- Náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování.
- Pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí znečišťujících látek nebo ke snížení úrovně znečištění ovzduší.

Úplný výčet typů projektů není možné s ohledem na množství technických řešení a různorodost stacionárních zdrojů vytvořit; mezi podporované typy projektů patří například:

- Kompletní nebo dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování.
- Pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek (např. tkaninové filtry, elektrostatické odlučovače, technologie ke snižování emisí z produkce, skladování a aplikace statkových hnojiv).
- Pořízení dodatečných technologií ke snížení úrovně znečištění ovzduší (např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení).
- Čistící a kropící vozy.
- Změny technologických postupů za účelem snížení emisí.
- Rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií.
- Rozšiřování středotlaké sítě zemního plynu případně dalších distribučních energetických systémů v obcích.

Hlavní cílové skupiny:

- Vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

Cílová území: celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)

Typy příjemců: Právnické osoby a fyzické osoby podnikající

Specifický cíl 3: Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.3 - budou:

- Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země včetně související infrastruktury pro správu zpracování a hodnocení dat a pro zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry a identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší a zveřejňování výsledků

Podporované typy projektů k naplnění jednotlivých aktivit specifického cíle budou:

- Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména monitorovací sítě, laboratoře, zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci).
- Pořízení a aktualizace systémů určených pro hodnocení kvality ovzduší a posouzení dopadů opatření ke zlepšení kvality ovzduší (zejména tvorba, aktualizace a vývoj databází, softwaru pro zpracování dat, modelování a simulaci).
- Podpora obnovy a rozvoj systémů pro archivaci a zpracování údajů o znečišťování ovzduší (emisních dat) jak standardních znečišťujících látek, tak skleníkových plynů.
- Výstavba a obnova infrastruktury pro sledování meteorologických a klimatologických ukazatelů v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména měřicí sítě, laboratoř, přenos dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci).
- Pořízení a aktualizace systémů určených pro hodnocení meteorologických a klimatologických dat (zejména tvorba, aktualizace a vývoj databází, softwaru pro modelování a simulaci).
- Pořízení a obnova systémů sledování ozonové vrstvy Země a emisí a propadů skleníkových plynů.
- Tvorba a aktualizace systémů určených pro hodnocení naměřených dat týkajících se ozonové vrstvy Země a emisí a propadů skleníkových plynů (zejména tvorba a aktualizace databází, softwaru pro modelování a simulaci).
- Infrastruktura pro identifikaci zdrojů znečišťování (zejména monitorovací technika, laboratoře, zabezpečení sběru a zpracování vzorků a přenosu dat), správu a zpracování dat a pro vývoj a zdokonalování nástrojů pro modelování atmosféry.

Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: organizační složky a příspěvkové organizace státu a jejich přímo řízené organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, veřejné výzkumné instituce, spolky, nadace a nadační fondy.

2.2.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Výběr projektů ve specifickém cíli 2.1 a 2.2 bude respektovat územní dimenzi programu a bude založen na informacích získaných při řízení kvality ovzduší na úrovni ČR a jednotlivých zón a aglomerací jako území vymezených právní úpravou pro řízení kvality ovzduší. Výběr projektů u prioritní osy 2.3 bude vycházet z respektování horizontálních principů a posouzením míry zlepšení systému sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší.

Typové podporované projekty budou v souladu se závěry Střednědobé strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR a Programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace.

Podporovány budou pouze projekty přinášející nákladově efektivní snížení emisí.

2.2.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se uvažuje o využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy.

2.2.1.2.4. Specifikace velkých projektů

S velkými projekty se neuvažuje.

2.2.1.2.5. Indikátory výstupu

Tabulka 15: Společné a specifické programové indikátory výstupu PO2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Počet stacionárních zdrojů znečištění ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	ks	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	120400	Žadatel / příjemce	
	Počet pořízených přístrojů a techniky ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země	ks	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	500	Žadatel / příjemce	
	Počet pořízených licencí a nově vyvinutých nebo zmodernizovaných softwarových nástrojů ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země	ks	FS	Celá ČR se zaměřením na sídelní útvary (města, obce)	12	Žadatel / příjemce	

2.2.2. Výkonnostní rámec

Tabulka 16: Výkonnostní rámec na úrovni PO 2

Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je vhodné výsledkový)	ID	Definice indikátoru nebo fáze implementace	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby
Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí			ks	FS	Celá ČR	40000	120400	Žadatel/příjemce	

2.2.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 17: Kategorie intervencí

FS: !!! konkrétně											
Tabulka č. : Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. : Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. : Dimenze 3 Území		Tabulka č. : Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. : Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. : Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.3. PRIORITNÍ OSA 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Prioritní osa 3 bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů a tematického cíle č. 5 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik. Oblast odpadů, materiálových toků a ekologických zátěží bude financována z Fondu soudržnosti, oblast environmentálních rizik pak z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Část prioritní osy financované z Fondu soudržnosti bude pokrývat obě dvě kategorie regionů v ČR a projekty podpořené v jejím rámci proto budou moci být realizovány na celém území ČR. Část prioritní osy financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj bude pokrývat všechny regiony v ČR s výjimkou Prahy.

2.3.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 3: Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků

Priority podpory projektů v odpadovém hospodářství určuje zejména Plán odpadového hospodářství České republiky (dále jen „POH ČR“) a nově také Program předcházení vzniku odpadů České republiky. Strategie a priority dalšího rozvoje odpadového hospodářství jsou dány rámcově zejména Státní politikou životního prostředí České republiky (2014-2020), evropskými předpisy a závazky České republiky vůči Evropské unii a praktickými potřebami vyplývajícími ze stávajícího stavu odpadového hospodářství v České republice. POH ČR i česká legislativa odpadového hospodářství jsou založeny dle evropského vzoru na principu naplňování hierarchie nakládání s odpady. Priority odpadového hospodářství zohledňují hlavní strategické cíle v oblasti odpadového hospodářství a odrážejí hierarchii nakládání s odpady. Pro zajištění plné implementace legislativy EU o odpadech a hierarchie nakládání s odpady se ČR řídí také doporučeními EK, která nechala jednotlivým členským státům zpracovat tzv. „Roadmap recommendations“, ve kterých poukazuje na nedostatky členských států v plnění cílů stanovených evropskou odpadovou legislativou.

Podporovaná opatření budou respektovat závěry současného procesu revize politiky legislativy oblasti nakládání s odpady, která by měla být dokončena v roce 2014, a která podpoří naplňování „Plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje“ (2011/2068(INI)).

2.3.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů

Prvotní původce odpadů má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, by měly být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu s příslušnými právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví člověka. Předcházení vzniku odpadu je způsob nakládání s odpadem, který se slučuje s koncepcí udržitelného rozvoje a respektuje jeho principy.

V souvislosti s prevencí je třeba klást důraz na opatření čistší produkce, především realizace inovativních technologií pro prevenci vzniku odpadů (s ohledem na nejlepší dostupné techniky – BAT a tzv. nově vznikající techniky). Významným krokem je taktéž realizace technologií k přípravě pro opětovné použití tj. budování sběrných center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti (např.: nábytek, textil a další).

Kromě předcházení vzniku ostatních a nebezpečných odpadů je z hlediska prevence žádoucí rovněž snižování jejich nebezpečných vlastností. V současné době představují nebezpečné odpady cca 5 - 7,5 % z celkové produkce všech odpadů vznikajících na území České republiky.

Do právní úpravy České republiky v oblasti odpadového hospodářství jsou tak postupně zaváděny limity (nové či zpřísněné) obsahu některých nebezpečných látek a materiálů ve výrobcích, které nutí výrobce nahrazovat nebezpečné materiály méně nebezpečnými (například při výrobě automobilů, elektrozařízení, baterií, obalů apod.).

Mezi hlavní cíle patří:

- Racionálnější využívání surovin, materiálů a energií.
- Snížit množství vytvořených odpadů a ztrát ve výrobě.
- Příprava výrobků na konci životnosti pro opětovné použití.
- Snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů.
- Nahrazovat nebezpečné materiály ve výrobcích materiály méně nebezpečnými.
- Minimalizovat nepříznivé účinky vzniku nebezpečných odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
- Plnit cíle obsažené ve směrnicích.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Posílení role prevence vzniku odpadů přímo ve výrobním procesu.
- Budování sítě sběrných center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti.
- Přerušování závislosti mezi nárůstem produkce odpadů v souvislosti se zvyšujícím se výkonem ekonomiky a od roku 2020 stagnace produkce odpadů, či mírný pokles množství produkovaného odpadu.
- Snižování nebezpečných vlastností odpadů.
- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování).

- Podpora a rozvoj systému sběru, shromažďování a nakládání s nebezpečnými odpady a zdravotnickými odpady.

Tabulka 18: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Navýšení množství výrobků připravených k opětovnému použití	t/rok	celá ČR	0	2012	100	Žadatel /příjemce	průběžně
	Snížení odpadové náročnosti výroby	t/rok	celá ČR	0	2012	100000	Žadatel /příjemce	průběžně
	Zvýšení množství využitého nebezpečného odpadu	t/rok	celá ČR	469 725	2012	550 000	Žadatel /příjemce	průběžně
	Navýšení množství využití nebezpečných odpadů v návaznosti na podpořené systémy sběru a shromažďování	t/rok	celá ČR	469 725	2012	519 725	Žadatel /příjemce	průběžně

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Materiálové využití odpadů podporuje obnovu surovin a napomáhá ke snížení spotřeby primárních zdrojů. Smyslem tohoto specifického cíle je dosažení zvýšení jak podílu materiálového využití odpadů (recyklace pomocí odděleného sběru odpadů, budování třídících linek a zařízení na recyklaci odpadů a systémů na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů), tak i zvýšení podílu energetického využití odpadů. Česká republika v současné době nedisponuje odpovídajícími kapacitami konečných zařízení pro nakládání s odpady, a proto kromě rozvoje technologií k materiálovému využití odpadů by měl být rovněž podporován i rozvoj nových technologií pro jejich energetické využití.

Energetické využití odpadů by mělo být podporováno zejména v případě smíšeného komunálního odpadu, který je dále velmi obtížně materiálově využitelný vzhledem k míře jeho znečištění a možné kontaminaci potenciálně využitelných složek nebezpečnými látkami. Zbytkový smíšený komunální odpad, který zůstane po separaci tzv. recyklovatelných složek obyvateli, je přesto stále velmi hodnotnou surovinou. Tento odpad však nemusí být nutně odstraňován na skládkách odpadů, jak je tomu v převážné míře doposud, ale může být využit pro výrobu tepla a elektřiny pro domácnosti ve specializovaných zařízeních na energetické

využití odpadů. Energetickým využitím odpadu se sníží jeho objemové množství a část odpadu se tedy odkloní od skládkování (odstranění) směrem k jeho využití a tímto se napomůže ochraně životního prostředí. Pokud je komunální odpad energeticky využit, dojde rovněž k úsporám primárních přírodních surovin a dochází také ke snižování množství vypouštěných skleníkových plynů.

Mezi hlavní cíle patří:

- Podporovat způsoby nakládání s odpady, které využívají odpad jako zdroj druhotných surovin a materiálů a vedou k zachování přírodních zdrojů.
- Podporovat nakládání s odpady, které vede ke zvýšení ekonomické hodnoty odpadu.
- Podporovat přípravu k recyklaci odpadů.
- Splnit cíl spočívající v omezení množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (KO) ukládaných na skládky vyprodukovaných v roce 1995 do roku 2020 na 35 % hmotnostního podílu ukládaného komunálního odpadu na skládku v souladu se směrnicí 1999/31/ES. Tento cíl je ohrožen pro zatím převažující skládkování KO a nedostatek jiných kapacit pro zpracování odpadu.
- Dosažení cíle EU stát se „recyklační společností“ a naplnit požadavky směrnic EU v oblasti nakládání s odpady v souladu se stanovenými cíli pro recyklaci a využití odpadu.
- Zvýšit energetické využití odpadů zejm. komunálních odpadů a směsných komunálních odpadů vznikajících na území obcí (a jim podobných odpadů od ostatních původců) v zařízeních k tomu určených, a to v souladu s platnou legislativou, kdy odpady fungují jako surovina, zejména pak jako náhrada primární suroviny – uhlí.
- Podporovat bezpečné spalování odpadů (např. v teplárnách a elektrárnách), které nebude zátěží životnímu prostředí v regionu a zabezpečí dodávky tepla či energie pro občany namísto využívání primárních zdrojů surovin

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Kvalitní recyklace a maximální využití vhodných odpadů.
- Opětovné použití výrobků s ukončenou životností.
- Povinné zavedení tříděného sběru přinejmenším pro odpady z: papíru, kovu, plastu, skla a BRKO.
- Podpora odděleného sběru a následná recyklace a využití materiálů využitelných složek komunálních odpadů a odpadů ostatních původců.
- Zajištění dostatečných kapacit pro materiálové využití komunálních odpadů a směsného komunálního odpadu vznikajících na území obcí a jim podobných odpadů od ostatních původců.
- Zajištění nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady (BRKO) zejména na úrovni obcí a to od sběru až po konečné využití odpadů/výstupních produktů ze zařízení.
- Optimalizace nakládání s BRKO a ostatním BRO na území ČR.
- Podpora výstavby nových zařízení a modernizace stávajících zařízení k materiálovému využití odpadů.
- Zvýšení množství energeticky využitých zejm. komunálních odpadů a směsných komunálních odpadů vznikajících na území obcí (a jim podobných odpadů od ostatních původců) v zařízeních k tomu určených, a to v souladu s platnou legislativou.

- Podpora výstavby nových zařízení k energetickému využití zejména komunálních odpadů (ZEVO) a související infrastruktury.
- Podpora výstavby zařízení pro termické zpracování kalů a výstavby bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadů.
- Podpora rekonstrukce zařízení pro spalování odpadů (např. teplárny, elektrárny),
- Zvýšení podílu energetického využití odpadu, zejména pak směsného komunálního odpadu na celkovém nakládání s odpady.

Tabulka 19: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.2

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Navýšení celkového množství materiálově využitého ostatního odpadu	t/rok	celá ČR	22 122 976	2012	24 122 976	Žadatel /příjemce	průběžně
	Navýšení množství ostatních odpadů zpracovaných v podpořených systémech separace a svozu odpadů	t/rok	celá ČR	22 122 976	2012	22 922 976	Žadatel /příjemce	průběžně
	Navýšení celkového množství energeticky využitých ostatních odpadů	t/rok	celá ČR	1 009 000	2012	1 409 000	Žadatel /příjemce	průběžně

Specifický cíl 3: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

Významný negativní dopad zejména na krajinný ráz, stejně tak jako na kvalitu podzemních i povrchových vod, mají skládky, především staré skládky, které nejsou často ani monitorovány a jejich vliv na životní prostředí proto může být velký. Skládkování odpadu je navíc také zdrojem methanu, silného skleníkového plynu, vznikajícího anaerobním rozkladem organického uhlíku.

Na území ČR se hojně vyskytují skládky, které byly provozovány v době, kdy ještě nebyly nastaveny dostatečně přísné technické parametry pro stavbu a provoz skládek (těsnící vrstvy apod.). Tyto skládky nebyly postaveny jako řádně vodohospodářsky zabezpečené stavby a ani

v tomto smyslu nebyly provozovány a představují tudíž možnou velkou zátěž pro životní prostředí. Nepovolené skládky a staré nerektifikované skládky jsou přetrvávajícím problémem v oblasti komunální ochrany životního prostředí každého města a obce. Představují riziko pro životní prostředí a v některých případech i pro lidské zdraví.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Snížení nebezpečnosti starých skládek a odstranění nepovolených skládek.

Tabulka 20: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Navýšení plochy zrekultivovaných starých skládek	m ²	celá ČR	949 075	2012	1 249 000	Žadatel/příjemce	průběžně
	Navýšení plochy odstraněných nepovolených skládek v ZCHÚ	m ²	celá ČR	0	2014	500 000	Žadatel/příjemce	průběžně

2.3.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.3.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.1 - budou:

- Realizace inovativních technologií pro prevenci vzniku odpadů (zejména s ohledem na nejlepší dostupné techniky - BAT a tzv. nově vznikající techniky).
- Realizace technologií k přípravě pro opětovné použití.
- Výstavba a modernizace zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady včetně zdravotnických odpadů (vyjma skládkování).
- Podpora a rozvoj systému sběru, shromažďování a nakládání s nebezpečnými a zdravotnickými odpady.

Příklady podporovaných projektů:

- Podpora modernizace výrobních technologií, jejichž výstupem bude výrobek neobsahující nebezpečné látky, nebo výrobek se sníženým obsahem nebezpečných látek, oproti výrobkům vyrobených původní výrobní technologií.
- Podpora technologií, jejichž výstupem bude menší množství produkováných odpadů na jednotku výrobku, řešících primárně nakládání s odpady daného podniku.
- Budování center pro opětovné použití výrobků na konci životnosti (např. pro nábytek, textil, náhradní díly pro automobily).
- Zařízení pro energetické zpracování zdravotnických odpadů, či jeho modernizace.
- Zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady (např. autoklávy, homogenizéry, separátory, termická desorpce, reaktory, biodegradační zařízení), či jeho modernizace.
- Podpora a rozvoj systému sběru, shromažďování a nakládání s nebezpečnými komunálními odpady.
- Podpora a rozvoj systému sběru, shromažďování a nakládání se zdravotnickými odpady.
- Budování separačních technologií pro plastový odpad s obsahem POP's s návaznými zpracovatelskými technologiemi.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu, podnikatelské subjekty.

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, spolky, účelová zařízení církví nebo náboženských společností, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona.

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.2 - budou:

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury).
- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů (např. kompostárny a jiná vhodná zařízení pro materiálové využití odpadů),
- Výstavba a modernizace zařízení na energetické využití odpadů a související infrastruktury.

Příklady podporovaných projektů:

- Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů.
- Doplnění systémů odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady.
- Budování nových a modernizace stávajících sběrných dvorů.

- Třídící a dotřídňovací linky zabezpečující kvalitní výstupní surovinu a linky s navazujícími technologiemi.
- Doplnění překladišť a skladů pro KO a jeho vytríděné složky a pro další odpady, které nejsou z kategorie nebezpečné.
- Budování systémů odděleného sběru bioodpadů.
- Budování kompostáren s využitím kompostu převážně na zemědělské půdě.
- Obecní/komunitní kompostárny.
- Budování samostatného sběru a svozu gastroodpadů/kuchyňských odpadů.
- Doplnění systému sběru u výrobků na konci životnosti.
- Vybudování automatizované technologie pro třídění přenosných baterií.
- Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů.
- Zařízení na úpravu autovraků a využívání upotřebených olejů.
- Zařízení na úpravu elektroodpadů.
- Rozvoj nových zpracovatelských technologií chemických typů baterií.
- Zařízení na úpravu nebo využívání „ostatních“ odpadů.
- Technologie pro získání kritických materiálů z odpadů (např. elektroodpadů).
- Technologie pro zpracování stavebních prvků ze zateplovacích systémů (např. zpracování stavebního polystyrénu, stavebních prvků z PVC).
- Budování zařízení na energetické využití komunálních odpadů (ZEVO).
- Zařízení na plazmové zplyňování komunálního odpadu.
- Zařízení pro termické zpracování kalů.
- Rekonstrukce zařízení pro spalování odpadů (např. teplárny, elektrárny).
- Výstavba bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadů.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, původci odpadu, podnikatelské subjekty.

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, spolky, účelová zařízení církví nebo náboženských společností, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, organizační složky státu a jejich přímo řízené organizace, právnické osoby státem pro tyto účely zřízené, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona.

Specifický cíl 3: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.3 - budou:

- Odstraňování nepovolených skládek (ve zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech).
- Rekultivace starých skládek (technicky nezabezpečených).

Příklady podporovaných projektů:

- Odstranění nepovolených skládek ve zvláště chráněných územích, evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech.
- Rekultivace starých skládek technicky nezabezpečených.

Hlavní cílové skupiny: kraje, města a obce, města a pověřené obce, občané, a vlastníci pozemků, na nichž jsou nepovolené skládky komunálního odpadu (černé skládky).

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: neziskové organizace, územní samosprávné celky a jejich svazky, účelová zařízení církví nebo náboženských společností, podnikatelské subjekty, příspěvkové organizace, státní podniky, nadace a nadační fondy, organizace zřízené na základě zvláštního zákona, občané.

2.3.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Specifický cíl 1: Předcházet vzniku odpadů a snížit vliv nebezpečných vlastností odpadů

- Podpora projektů pro inovativní technologie.
- Podpora technologií pro přípravu výrobku k opětovnému použití.
- Podpora projektů na systémy pro separaci nebezpečných komunálních odpadů.
- Podpora projektů pro zvýšení kapacity zařízení pro nakládání s nebezpečnými a zdravotnickými odpady.

Specifický cíl 2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

- Podpora projektů pro zajištění systému odděleného sběru, skladování a manipulaci s odpady.
- Podpora zařízení na úpravu nebo využití odpadů, zejména na třídění, úpravu a recyklaci odpadů.
- Podpora rozvoje integrovaného systému sběru materiálově využitelných komunálních odpadů.
- Zajištění dostatečných kapacit pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady.
- Podpora projektů na energetické využití komunálních odpadů, především směsného komunálního odpadu.
- Podpora projektů pro výstavbu nových zařízení k energetickému využití ostatních odpadů (zejména kalů) a jejich spalování.
- Podpora zařízení na plazmové zplyňování komunálního odpadu.
- Podpora výstavby bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadů.

Specifický cíl 3: Odstranit nepovolené skládky a rekultivovat staré skládky

- Podpora projektů na rekultivace starých skládek.
- Podpora projektů pro odstranění nepovolených skládek ve zvláště chráněných územích.

Projekty splní mimo jiné následující kritéria:

- Budou podporována zejména opatření zaměřená na nové a progresivní technologie.
- Soulad s aktuálním Plánem odpadového hospodářství ČR a/nebo kraje. Splnění kritéria se dokládá vyjádřením příslušného krajského úřadu, odboru regionálního rozvoje/odboru životního prostředí.
- U projektů typu sběrných dvorů: je zajištěno minimálně shromažďování papíru, skla, plastů, kovů, objemného odpadu, nebezpečných složek komunálních odpadů, prostor pro místo zpětného odběru elektrických a elektronických zařízení.
- U projektů typu zařízení na zpracování odpadů: součástí projektu je vyhodnocení, z něhož plyne, že pro komunální odpady opatření zajišťuje materiálové využití (kódy R2 – R11) alespoň 50 % vsázky odpadu do zařízení, nebo úpravu (kód R12), jejímž výsledkem je další využití alespoň 55 % vsázky odpadu do zařízení.
- Součástí projektu je vyhodnocení, z něhož plyne, že pro jiné než komunální odpady, vyjma výrobků určených ke zpětnému odběru a obalových odpadů, opatření zajišťuje využití (kódy R1 – R11) alespoň 55 % vsázky odpadu do zařízení, vyjma stavebních odpadů, u nichž je požadováno využití alespoň 75% vsázky odpadu do zařízení.
- U projektů zahrnujících výstavbu biofermentačních nebo bioplynových stanic: projekt slouží ke zpracování bioodpadů, které tvoří minimálně 20% vsázky do zařízení. Projekt zahrnuje další systémové prvky svozu a třídění KO, nebo svozu bioodpadů, nebo doplňuje již existující takový systém svozu a/nebo třídění.
- U projektů typu nakládání s komunálními odpady: projekt sníží produkci KO či přispěje ke zvýšení podílu recyklovaných KO.
- U projektů typu rekultivace starých skládek: stará skládka byla provozována před účinností zákona č. 238/1991 Sb. a provoz staré skládky byl ukončen před účinností zákona č.238/1991 Sb., nebo nejpozději v termínu a způsobem dle § 15 odst. 1 a 2 zákona 238/1991 Sb., což je doloženo příslušným správním rozhodnutím nebo jiným způsobem, z něhož jsou patrné schválené podmínky pro provoz zařízení, nebo čestným prohlášením.
- U projektů typu odstranění černých skládek: nepovolená skládka je umístěna ve zvláště chráněném přírodním území, evropsky významných lokalitách nebo ptačích oblastech
- U projektů typu zařízení na energetické využití komunálních odpadů (ZEVO). Minimální požadovaná kapacita zařízení v rámci přijatých žádostí je zpracování 60 000 tun ročně u projektů EVO.
- Zařízení energetického využití komunálního odpadu musí zpracovat minimálně 80 % SKO z celkového množství odpadů vstupujících do zařízení.
- Zařízení energetického využití komunálních odpadů musí splňovat podmínku energetické účinnosti $\geq 0,65$ dle Směrnice Evropského parlamentu a rady (ES) č. 98/2008 ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic.
- Minimální úroveň využití tepla z celkové produkce zařízení pro energetické využití komunálního odpadu činí 4 GJ/t KO na vstupu.
- Roční kapacita zařízení k energetickému využití KO (spalovna KO) nesmí přesáhnout polovinu roční produkce KO v regionu zahrnujícím katastrální území obcí, z nichž bude dané zařízení odebírat komunální odpad.

- Do katastrálního území obcí, z nichž bude dané zařízení odebírat komunální odpad nelze zahrnout katastrální území obcí, které již dodávají nebo budou dodávat KO do jiného existujícího či připravovaného zařízení (spalovny KO).
- U projektů ZEVO žadatel předloží potvrzení budoucího odběratele o záměru zajištění odběru minimálně 25 % vyrobené energie do odběrných sítí.

2.3.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se uvažuje o využití finančních nástrojů v rámci této prioritní osy.

2.3.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci SC 3.2. Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů lze v současné době předpokládat realizaci dvou velkých projektů na energetické využití komunálních odpadů. Jedná se o projekty „EVO Komořany“ v Ústeckém kraji a „KIC – krajské integrované centrum využití komunálních odpadů“ v Moravskoslezském kraji.

Předmětem projektu „EVO Komořany“ je výstavba nového zařízení na energetické využívání komunálních odpadů o kapacitě 150 000 tun/rok. V zařízení bude vyráběno teplo (až 833 000 GJ) a elektrická energie (min. 46 000 MWh) za rok, které budou dodávány do rozvodných sítí prostřednictvím Teplárny United Energy, a. s., v jejímž areálu bude nové zařízení vystavěno. Obecným cílem projektu „EVO Komořany“ je minimalizovat negativní dopady odpadového hospodářství na lidské zdraví a životní prostředí a snížit rizika znečišťování životního prostředí v Ústeckém kraji v souladu s legislativou ČR a EU v sektoru tuhých komunálních odpadů.

Obsahem druhého projektu je výstavba „KIC - Krajského integrovaného centra využívání komunálních odpadů“, konkrétně pak výstavba zařízení na energetické využívání odpadů s roční kapacitou 192 000 tun zpracovaných odpadů v lokalitě bývalého černouhelného dolu s ukončenou těžbou (brownfield) v Karviné (Moravskoslezský kraj). Projekt „KIC“ má za cíl Moravskoslezskému kraji zajistit snížení množství biologicky-rozložitelných odpadů ukládaných na skládky, tak, jak to ukládá směrnice č.99/31/ES o skládkách odpadů a zároveň zajistit jejich využití.

Tyto projekty jsou v souladu s Plány odpadového hospodářství a mají přispět k plnění cílů v oblasti komunálních odpadů daných krajů.

2.3.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 21: Společné a specifické programové indikátory výstupu SC 3.1 - 3.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Kapacita nově vybudovaných center opětovného použití	t	FS	celá ČR	100	Žadatel/příjemce	

	Kapacita nově podpořených nebo zmodernizovaných zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady	t/rok	FS	celá ČR	80 275	Žadatel/ příjemce	
	Kapacita nově vybudovaných a navýšení kapacity stávajících systémů sběru a shromažďování nebezpečných odpadů	t/rok	FS	celá ČR	50 000	Žadatel/ příjemce	
	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů	t/rok	FS	celá ČR	2 000 000	Žadatel/ příjemce	
	Kapacita nově vybudovaných a navýšení kapacity stávajících systémů separace a svozu ostatních odpadů	t/rok	FS	celá ČR	800 000	Žadatel/ příjemce	
	Kapacita nově vybudovaných nebo zmodernizovaných zařízení na energetické využití ostatních odpadů	t/rok	FS	celá ČR	400 000	Žadatel/ příjemce	
	Plocha rekultivovaných starých skládek	m ²	FS	celá ČR	300 000	Žadatel/ příjemce	
	Kubatura odstraněného odpadu z likvidovaných nepovolených skládek v ZCHÚ	t	FS	celá ČR	1 000 000	Žadatel/ příjemce	

2.3.2. INVESTIČNÍ PRIORITA 2 prioritní osy 3: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnání katastrof

2.3.2.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 4: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže

Stanovený cíl vychází mimo jiné z požadavků směrnice EU na ochranu půd 2004/35/EC COMM (2006) 232 či Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy o persistentních organických polutantech.

Ekologické zátěže jsou v ČR řešeny podle svého původu a rizikovosti v několika různých režimech, tak aby byl zajištěn efektivní rozvoj průmyslových, zemědělských i obytných komplexů a zároveň nebylo ohroženo zdraví osob v těchto areálech se pohybujících, či stav ekosystémů a jejich součástí v blízkosti ekologicky zatížených oblastí. Zároveň je nezbytné zajistit efektivní rozhodovací schopnost samospráv i státní správy, a zajistit plnění pravidla „znečišťovatel platí“ vycházejícího ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí, a zákona 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů. Inventarizace a odstraňování starých ekologických zátěží tedy slouží jako základní administrativní nástroj pro identifikaci znečišťovatele (původce znečištění ve smyslu výše zmíněné směrnice), rozlišení „starých“ a „nových“ ekologických zátěží, klasifikaci prioritních ekologických zátěží a efektivní nastavení ekonomických nástrojů využívaných v rámci řešení dané problematiky.

I přes nespornou prospěšnost a velký rozsah prací provedených v průběhu předchozího programového období zůstává v České republice stále velké množství starých ekologických zátěží (řádově tisíce), bez známého původce či s původcem již neexistujícím, u nichž není znám rozsah rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, anebo jsou tato rizika natolik závažná, že je nezbytné tyto staré ekologické zátěže odstranit.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Provést zdokumentování co největšího počtu lokalit a na základě získaných informací provést jejich prioritizaci.
- Získaná data zanést do informačního systému využitelného státní správou v rámci správních řízení, ale i odbornou a laickou veřejností.
- Provést průzkumné práce na kontaminovaných lokalitách a na základě jejich výsledků zpracovat analýzy rizik.

- Na základě výsledků analýz rizik provést, u nejzávažněji kontaminovaných lokalit, které mohou představovat vážná rizika pro lidské zdraví či pro životní prostředí, sanační zásah směřující k odstranění kontaminace a rizik z ní vyplývajících.
- Provádět vymístování starých černých „skládek“, které byly využívány k ukládání odpadů bez povolení v době, kdy v ČR neexistovala legislativa věnující se problematice odpadů. Přednostně by měly být řešeny skládky ve zvláště chráněných územích a územích NATURA 2000.

Tabulka 22: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Kubatura vytěženého, odčerpaného kontaminovaného materiálu a demolované stavby	m3	Celá ČR	1 150 000	2014	2 300 000	MŽP	rok
	Zvýšení počtu evidovaných kontaminovaných míst	počet evidovaných kontaminovaných míst	Celá ČR	2 328	2014	10 000	MŽP	rok

2.3.2.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.3.2.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 4: Odstranit a inventarizovat ekologické zátěže

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.4 - budou:

- Inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit pro výběr nejzávažněji kontaminovaných míst k sanaci.
- Realizace průzkumných prací (včetně doprůzkumů), analýz rizik.
- Sanace vážně kontaminovaných lokalit.
- Odstraňování (vymístění) nepovolených tzv. černých "skládek" prioritně v ZCHÚ a území Natura 2000.

Příklady a specifikace podporovaných aktivit:

- V rámci inventarizace a prioritizace bude pokračovat plnění databáze kontaminovaných míst a průběžná aktualizace údajů u již evidovaných lokalit.

- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány detailní průzkumy potenciálně kontaminovaných lokalit, u nichž není znám původce znečištění, a to včetně zpracování analýz rizik a hodnocení prioritizace.
- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány sanační zásahy u nejvážněji kontaminovaných lokalit, u nichž míra kontaminace představuje riziko pro lidské zdraví či ekosystémy.
- Na základě žádostí, a zpracovaných a schválených projektů budou realizovány sanační zásahy (vymístění) nepovolených skládek, u nichž budou prokázána rizika pro lidské zdraví či ekosystémy. Jako prioritní budou hodnoceny lokality v ZCHÚ a Natura 2000. Lokality, u nichž nebudou prokázána rizika pro lidské zdraví a ekosystémy budou moci být řešeny v rámci SC 3.3.

Hlavní cílové skupiny: Subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: Veřejné subjekty, soukromé subjekty (obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu, příspěvkové organizace – stát, spolky, obecně prospěšné společnosti, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti a družstva vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti a družstva vlastněné z méně než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, podnikatelské subjekty – fyzické osoby, fyzické osoby – nepodnikatelé)

2.3.2.2.2. Popis principu pro výběr operací

- Podpora projektů revidující stav kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit a jejich vliv na lidské zdraví a ekosystémy.
- Podpora projektů průzkumu, inventarizace a prioritizace z hlediska vlivu dané látky na lidské zdraví kontaminovaných míst a potenciálně kontaminovaných míst.
- Podpora projektů na odstranění rizikových ekologických zátěží.
- Soulad údajů uvedených ve formuláři žádosti s relevantními doklady předkládanými jako přílohy k žádosti (zejména projektová dokumentace).
- U projektů je vydáno kladné Závazné stanovisko odboru ekologických škod a environmentálních rizik MŽP.
- U projektů na zpracování Analýzy rizika a na odstraňování starých ekologických zátěží je prokázáno, že příjemce zátěž nezpůsobil, a že původce neexistuje.
- U projektů typu odstraňování starých ekologických zátěží:
  - Je předložena analýza rizika v souladu s metodickým pokynem MŽP č. 3/2011, ke které je vydáno a předloženo závazné stanovisko MŽP: toto stanoví předmět podpory (stručný popis zadání včetně termínů ukončení prací), součástí projektu (upřesnění zadání pomocí jednotlivých bodů - např. sanační průzkum, pilotní

pokus, provoz sanačního systému, apod.), cíl projektu - odstranění rizika dosažením cílových parametrů sanace, které jsou uvedeny v tabulce a primárně jsou součástí schválené analýzy.

- U projektů typu odstraňování starých ekologických zátěží, které řeší dílčí etapu odstranění nebo snížení znečištění: je doložena analýza rizika pro komplexní řešení odstranění nebo přijatelné snížení znečištění na dané lokalitě, součástí projektu je celkový plán etap sanace v celém rozsahu dotčené lokality s návrhem zajištění finančních zdrojů pro jejich realizaci a s vyčleněním návazností dílčí etapy, která je součástí projektové žádosti, technické řešení dané dílčí etapy předpokládá zadání projektu další navazující etapy v zadávacím řízení dle zákona o veřejných zakázkách.
- U projektů inventarizace a kategorizace starých zátěží je doloženo, že projekt komplexně řeší sběr dat o starých ekologických zátěžích, vede k jejich sjednocení nebo řeší návaznou etapu: získávání informací o dosud nezmapovaných kontaminovaných místech včetně stanovení a kategorizace jejich priorit.

2.3.2.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.3.2.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci SC 3.4 lze očekávat pokračování realizace velkých projektů spojených s činností státních podniků DIAMO s.p. a PKÚ s.p., které jsou v tuto chvíli v jednání. Tyto projekty by měly být zaměřeny na odstranění plošně i objemově rozsáhlých starých ekologických zátěží spojených s těžbou energetických surovin, zejména kaustobiolitů (uhlí, ropa, zemní plyn) a uranových rud.

2.3.2.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 23: Společné a specifické programové indikátory výstupu SC 3.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Počet inventarizovaných míst s hodnocenou prioritou	počet inventarizovaných míst	FS	Celá ČR	9 950	Žadatel/příjemce	
	Počet zpracovaných analýz rizik	počet zpracovaných analýz	FS	Celá ČR	150	Žadatel/příjemce	
	Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztažená k určitému datu	m ²	FS	Celá ČR	3000000	Žadatel/příjemce	

2.3.3. INVESTIČNÍ PRIORITA 3 prioritní osy 3: Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů pro zvládnutí katastrof

2.3.3.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Hlavní problémy v omezování a snižování environmentálních rizik jsou spojeny s nedostatečným environmentálním povědomím mezi podniky, státní správou a veřejností, komplikovanou legislativou, nedostatečným institucionálním zázemím, chápáním ochrany životního prostředí po složkách a ne jako celku, nedostatkem financí na zavádění nových, environmentálně přírodních technologií, nedostatečná aplikace preventivního přístupu, nedostatečná osvěta v této oblasti. V oblasti chemických látek je potřebné efektivně implementovat novou evropskou právní úpravu managementu chemických látek, vybudovat potřebnou infrastrukturu pro hodnocení a řízení rizik chemických látek a zabezpečit plošnou dostupnost informací o rizicích chemických látek pro zdravé a životní prostředí.

Globálním cílem pro období 2014-2020 je omezování a snižování environmentálních rizik. Naplnění specifického cíle povede k rozvoji, inovaci a aplikaci technologií přispívající k omezování a snižování environmentálních rizik a rozvoji informačních systémů o omezování environmentálních rizik.

Výsledkem podpory v oblasti snižování environmentálních rizik se očekává:

- rozvoj inovačních a informačních technologií,
- realizace technologií pro omezení a snižování environmentálních rizik,
- vytvoření ucelené soustavy monitorování rizik chemických látek a jejich omezování,
- vytvoření systému prevence závažných havárií.

V oblasti omezování environmentálních rizik se předpokládají tyto dopady:

- snížení průmyslového znečištění,
- snížení množství emisí a přenosů látek, pokles kontaminace složek životního prostředí (včetně potravinového řetězce) chemickými látkami,
- podpora hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a znalostní ekonomiky.

Stav, který by měl být dosažen k r. 2020:

- Pro dosažení cíle omezování rizik chemických látek a prosazování nové právní úpravy jejich managementu REACH - vytvoření systému ekonomických a institucionálních nástrojů pro podporu aktivit vedoucích ke snižování a omezování rizika chemických látek; naplnit požadavky nařízení EU:
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, a o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (nařízení REACH).
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (nařízení CLP).
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 689/2008 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek.
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 o detergentech.
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS.
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1102/2008 o zákazu vývozu kovové rtuti a některých sloučenin a směsí rtuti a o bezpečném skladování kovové rtuti
  - Nařízení Komise (ES) č. 440/2008, kterým se stanoví zkušební metody podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH).
- Splnit cíl spočívající v zavádění technologií pro snižování environmentálních rizik a zavádění informačních systémů a nástrojů týkajících se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií, naplňování požadavků směrnice:
  - Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES.

Tabulka 24: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 3.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení rizika při nakládání s nebezpečnými látkami	relativní míra rizika	Celá ČR	1	2014	0,8	Žadatel/příjemce	rok

2.3.3.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.3.3.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 3.5 - budou:

- Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení definovaných zákonem č. 59/2006 Sb.
- Vytvoření informačních systémů, znalostních portálů a SW nástrojů pro tvorbu a aplikaci nových metodik a postupů v managementu chemických látek a prevenci závažných havárií.
- Vytvoření výukových a expertních center REACH a center prevence rizik.

Typy podporovaných projektů:

- Infrastruktura pro institucionální zázemí výzkumu prevence závažných havárií a REACH
- Podpora propojování informačních systémů,
- Tvorba informačních systémů a nástrojů týkající se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií,
- Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem snížení míry rizika a omezování následků závažných havárií.

Hlavní cílové skupiny: Subjekty angažující se v oblasti omezování environmentálních rizik

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: územní samosprávné celky a jejich svazky, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, spolky, neziskové organizace, podnikatelské subjekty, státní podniky, státní organizace, organizační složky státu

2.3.3.2.2. Popis principu pro výběr operací

Podpora projektů zaměřených na:

- Ekonomické nástroje a institucionální zabezpečení pro omezování rizik chemických látek a prosazování nové právní úpravy jejich managementu REACH.

- V rámci implementace REACH vytvoření systému ekonomických nástrojů pro podporu aktivit vedoucích ke snižování a omezování rizika chemických látek.
- Vybudování národního informačního centra pro realizaci nové právní úpravy REACH, které bude napojeno na Evropskou chemickou agenturu a bude napomáhat šíření informací o rizicích pro odbornou i ostatní veřejnost.
- Zavádění technologií pro snižování environmentálních rizik - podpora projektů výstavby nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení definovaných zákonem č. 59/2006 Sb. (dále jen zákon), musí splňovat znaky dané těmito definicemi.
- Informační systémy a nástroje týkající se snižování environmentálních rizik a prevence závažných havárií.

V rámci projektů vytváření center REACH a center prevence rizik bude možno podporovat:

- Rekonstrukci, dostavbu nebo přístavbu stávajících objektů center, v případě, že je po dobu 20 let od podání žádosti každoročně předložen na MŽP a SFŽP ČR a jimi schválen celoroční plán činnosti včetně zhodnocení činnosti a příjmů za uplynulý rok.
- Nákup, rekonstrukci, dostavbu, přístavbu a výstavbu objektů za účelem vzniku nových center, v případě, že je po dobu 20 let od podání žádosti každoročně předložen na MŽP a SFŽP a jimi schválen celoroční plán činnosti včetně zhodnocení činnosti a příjmů za uplynulý rok.
- Technické vybavení center investičního charakteru, v případě, že je po dobu 5 let od podání žádosti každoročně předložen na MŽP a SFŽP ČR a jimi schválen celoroční plán činnosti včetně zhodnocení činnosti a příjmů za uplynulý rok.

V rámci projektů informačních systémů bude možno podporovat projekty, jejichž zaměření respektuje priority strategických dokumentů ČR a EU, vazby na centrální registry, vazby na regionální systémy a metodické postupy tvorby SW nástrojů použitelných i ve veřejné správě, které se mohou stát součástí komplexního systému prevence závažných havárií, jehož vytvoření je součástí celostátní koncepce – politiky životního prostředí.

Oblast bude realizována prostřednictvím individuálních projektů. Požaduje se:

- soulad žádosti s podmínkami aktuální výzvy OP ŽP,
- soulad údajů uvedených ve formuláři žádosti s relevantními doklady předkládanými jako přílohy k žádosti (zejména projektová dokumentace),
- soulad s prioritami strategických dokumentů ČR a EU, vazby na centrální registry, vazby na regionální systémy a metodické postupy.

2.3.3.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle neuvažuje.

2.3.3.2.4. Specifikace velkých projektů

V rámci specifického cíle 3.5 se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.3.3.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 25: Společné a specifické programové indikátory výstupu SC 3.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Vybudované nebo rekonstruované objekty a zařízení	počet objektů nebo zařízení	EFRR	celá ČR	90	žadatel/příjemce	
	Počet pořízených informačních systémů	počet nástrojů	EFRR	celá ČR	10	žadatel/příjemce	
	Poradenská činnost centra k rizikům chemických látek	počet hodnocení	EFRR	celá ČR	50	žadatel/příjemce	

2.3.4. Výkonnostní rámec

Tabulka 26: Výkonnostní rámec na úrovni PO3

Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je to vhodné, výsledkový)	ID	Definice indikátor nebo fáze implementace	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby
Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů (výstupový indikátor)			t	FS	celá ČR	750 000	2 000 000	Žadatel/příjemce	Kapacita nově vybudovaných zařízení na materiálové využití ostatních odpadů /navýšení kapacity modernizovaných stávajících zařízení na materiálové využití ostatních odpadů v daném roce.

									(Zařízení na recyklaci odpadů, kompostárny, zařízení na úpravu elektroodpadu, autovraků, atd.).
Snížení rizika při nakládání s nebezpečnými látkami			Relativní míra rizika	EFRD	Celá ČR		0,8	Žadatel/příjemce	

2.3.5. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 27: Kategorie intervencí pro FS

FS: !! konkrétně											
Tabulka č. : Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. : Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. : Dimenze 3 Území		Tabulka č. : Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. : Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. : Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Tabulka 28: Kategorie intervencí EFRR

EFRRkonkrétně											
Tabulka č.: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č.: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. : Dimenze 3 Území		Tabulka č. : Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. : Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. : Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.4. PRIORITNÍ OSA 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Tato prioritní osa bude financována v rámci tematického cíle č. 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Prioritní osa bude pokrývat pouze jednu kategorii regionu v ČR a projekty podpořené v jejím rámci budou moci být realizovány na celém území ČR. Důvodem je skutečnost, že prioritní osa 4 obsahuje intervence systémového charakteru, které ze své podstaty mají dopad na celé území ČR.

Opatření navrhovaná v této prioritní ose povedou k naplňování priorit, které vyplývají jak ze Státní politiky životního prostředí ČR v oblasti ochrany přírody a krajiny, tak i ze Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 (COM(2011)244).

2.4.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 4: Ochrana a obnova biologické rozmanitosti a půdy a podpora ekosystémových služeb, a to i prostřednictvím sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur

2.4.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Posílit biodiverzitu na majetku státu

Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu

Ad Specifický cíl 1) AOPK ČR spolu se správami NP a Správou jeskyní ČR jsou příslušné hospodařit s majetkem státu ve formě pozemků, které se nacházejí ve zvláště chráněných územích národního významu. Účelem vlastnictví je zajistit jednotný výkon práv a povinností a odpovídající odbornou péči o pozemky a související infrastrukturu. Tento postup eliminuje důsledky omezení vlastnických práv, plynoucí z existence ochranných režimů v případě soukromých pozemků. Vlastnictví pozemků umožňuje ucelenou realizaci a plánování záměrů a významně tak usnadňuje a zvyšuje efektivitu využívání programových podpor při řízení péče o pozemky potřebné pro ochranu přírody a krajiny.

Ad Specifický cíl 1) a Specifický cíl 2) Hlavní problémy ochrany přírody představuje pokles druhové rozmanitosti a snižování kvality biotopů druhů. Při absenci dříve běžných způsobů hospodaření dochází ke změnám na stanovištích a ústupu chráněných a vzácných druhů na ně vázaných.

Intenzifikace využívání krajiny vede ke zhoršení funkcí celých ekosystémů a fragmentaci krajiny, která negativně ovlivňuje migrační prostupnost a ohrožuje kvalitu či existenci přírodních stanovišť, jejichž výskyt je vzácný či územně omezený. Dlouhodobé působení lidských aktivit zároveň ovlivnilo výskyt a početnost některých druhů rostlin a živočichů, stav biotopů ale

i celých ekosystémů. Při absenci dříve běžných způsobů hospodaření tak dochází k ústupu stanovišť a druhů na ně vázaných.

Urbanizované prostředí a antropogenně ovlivněné plochy (např. po těžbě surovin, v průmyslových areálech atp.) jsou některými druhy využívány jako náhradní prostředí, ve kterém však existuje řada ohrožujících faktorů (technické prvky přispívající k zraňování či úhynu živočichů, jako např. skleněné stěny, staré jímky aj.) a dochází k jeho rychlým změnám jak vlivem přirozené sukcese, tak snaze o úpravy pro jiné využití (rekultivace aj.). Původní biologická rozmanitost je také významně ohrožována invazními druhy, které vytlačují nebo hubí původní druhy a mění či nahrazují původní stanoviště. Tyto problémy jsou způsobeny nedostatečnou péčí o dotčené plochy - pozemky - které nejsou a, vzhledem k potřebám zvláště chráněných druhů, nemohou být standardně využívány k plnému hospodářskému efektu.

Z tohoto stavu plynou níže popsání problémy.

Zarůstání nelesních ekosystémů náletovými dřevinami a skupinami keřů snižuje rozlohy cenných lučních porostů a bez dodatečné energie prostřednictvím managementových zásahů by tyto lokality postupně zarostly a byly ochuzeny o nejcennější druhy typické pro tato společenstva.

Stávající management se snaží udržovat tato hodnotná území, avšak vzhledem k nevelkým finančním prostředkům není zajištěn potřebný rozvoj daných území. Místo lokálních akcí zabírajících malé managementové plochy je potřebné provést zásahy většího charakteru, které zajistí rozmanitost a dostatečnou stabilitu předmětných území.

V rámci péče o pozemky, na něž jsou vázány vodní ekosystémy, jde především o řešení následujících nedostatků:

- rozkolísanost vodního režimu,
- nedostatečné zadržování vody v krajině v rámci lokálních celků,
- existence hydromelioračních zásahů dlouhodobě poškozujících přírodu
- -nevyhovující stav majetku státu, především vodních děl, která byla v minulosti investičně opomíjena.

Bez zabezpečení nápravy těchto nedostatků nelze očekávat růst biodiverzity a stabilizaci jednotlivých společenstev, neboť obojí je přímo závislé na vnějších podmínkách prostředí.

Nejcennější části krajiny, které jsou významné pro zachování biologické rozmanitosti, jsou územně chráněny. V ČR jsou chráněná území reprezentována šesti kategoriemi zvláště chráněných území a lokalitami soustavy Natura 2000, které se vzájemně částečně překrývají.

Zásadním nástrojem, který vede k zachování příznivého stavu předmětů ochrany chráněných území nebo jejich zlepšení a zajištění dlouhodobé udržitelnosti tohoto příznivého stavu, je péče o daná území, dle schválených plánovacích dokumentů.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Stav populací vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů a přírodních stanovišť je příznivý. Probíhá potřebný management dle jejich nároků. Jsou implementovány požadavky vyplývající z legislativy ES a mezinárodních úmluv (včetně nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a sdílení přínosů z jejich využívání).
- Jsou vytvořeny podmínky pro zachování druhů v urbanizovaném a jinak silně antropogenně ovlivněném prostředí.

- Aplikují se opatření k prevenci a minimalizaci škod působených zvláště chráněnými druhy živočichů.
- Je zajištěna odpovídající péče o chráněná území v souladu s cíli jejich ochrany a ve prospěch jejich předmětů ochrany.
- Implementace soustavy Natura 2000 je dokončena a jsou zajištěna potřebná ochranná opatření.
- Návštěvnická infrastruktura v chráněných územích je optimalizována.
- Návštěvníci chráněných území a veřejnost má k dispozici dostatečné množství informací o významu a smyslu územní ochrany. Probíhá spolupráce mezi vlastníky/hospodařícími subjekty a orgány ochrany přírody.
- Rozšíření známých a nejvíce problematických invazních druhů je omezeno. Jsou implementovány požadavky komunitární legislativy v oblasti nepůvodních druhů.
- Jsou k dispozici dostatečné odborné informace a efektivní nástroje pro zajištění ochrany dochovaných přírodních hodnot i řešení problematiky nepůvodních druhů.

Tabulka 29: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.1

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	Celá ČR	0		133000	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní ČR	průběžně

Tabulka 30: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.2

I D	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování	ha	Celá ČR	0	2014	73000	Žadatel/příjemce	průběžně

Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny

Společenský rozvoj ČR je doprovázen častějšími a plošně významnějšími změnami využívání krajiny, v jejichž důsledku zejména v posledních desetiletích dochází k oslabování přirozených funkcí krajiny – zhoršuje se vodní režim a snižuje se její retenční schopnost; klesá její ekologická stabilita a přirozená regenerační schopnost; klesá její odolnost a adaptabilita ke zvyšující se četnosti extrémních klimatických jevů, s její fragmentací klesá prostupnost. Oslabení těchto funkcí se projevuje jak zhoršujícím se stavem jednotlivých složek prostředí včetně ekosystémů, tak zvýšením pravděpodobnosti výskytu souvisejících mimořádných jevů a zhoršením jejich dopadů na společnost (povodně, sucho, extremalita počasí) včetně ztrát na životech a materiálních škod či negativním vlivem na půdu. Specifický cíl byl stanoven na základě poznatků o příčinách výše uvedených jevů, jejich vzájemné provázanosti a závažnosti dopadů.

Posílení přirozených funkcí krajiny v oblasti vodního režimu je cíleno na zpomalení povrchového odtoku vody a zvýšení retence vody v povodí, a to přírodě blízkým způsobem podporujícím další funkce krajiny, např. zvýšení biodiverzity mokřadních ekosystémů či ochranu půdy před erozí. Jedním z hlavních nástrojů obnovy stabilizačních funkcí vodních a mokřadních ekosystémů je jejich revitalizace a podpora (iniciace) samovolných renaturačních procesů.

Posílení ekologické stability krajiny je možné naplňovat obnovou a zakládáním krajinných struktur (meze, remízy, stromořadí, apod.) a existujícím nástrojem ochrany přírody a krajiny aplikovaném prostřednictvím územního plánování. V území je s ohledem na typologii stanovišť plošně vymezován územní systém ekologické stability tvořený sítí biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, jehož cílem je vytvoření podmínek pro přirozenou obnovu společenstev na stanovištích a jejich působení na okolní méně stabilní části krajiny (funkční ÚSES). Tím se mj. posiluje adaptační potenciál krajiny a zajišťuje její prostupnost pro řadu organismů. Na postupnou realizaci ÚSES navazuje ochrana migrační prostupnosti krajiny pro velké savce a další opatření zvyšující prostupnost krajiny (např. rybí přechody).

Přes pozitivní změny v posledních letech není stav lesních ekosystémů uspokojivý, a to ani s ohledem na jejich odolnost, vodní režim a biodiverzitu, převažuje zájem na produkci dříví nad dlouhodobou udržitelností hospodářského lesa. S ohledem na vysokou lesnatost území ČR je žádoucí zlepšovat odolnost lesů a podporovat jejich další celospolečensky významné funkce prostřednictvím postupné změny druhové, věkové a prostorové struktury lesů a přechodu k přírodě bližším formám hospodaření.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Dosaženo zlepšení vodního režimu krajiny – zpomalení povrchového odtoku vody, zvýšení přirozené retenční schopnosti krajiny, a v té souvislosti i snížení ohroženosti půd erozí.
- Dosaženo zlepšení propojenosti a migrační prostupnosti krajiny (ÚSES, zelená infrastruktura a migrační koridory, omezení mortality živočichů vlivem dopravy, rybí přechody).

- Neklesá rozloha ekosystémů vázajících uhlík z atmosféry (původní či přírodně blízké lesní ekosystémy, mokřady a rašeliniště) a probíhá jejich postupná obnova.
- Je stabilizována plocha vymezeného územního systému ekologické stability a je zajištěna provázanost jednotlivých částí; nárůst rozlohy funkčních částí ÚSES.
- Nárůst počtu obnovených a nově založených krajinných struktur a jejich celkové výměry.

Tabulka 31: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.3

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Přínos opatření ke zlepšení prostupnosti dopravní infrastruktury a snížení mortality živočichů	%	Celá ČR	0	2014	75	Program / hodnotící subjekt	průběžně
	Délka úseků vodních toků se zajištěnou migrační prostupností	km	Celá ČR	0	2014	500	žadatel/ příjemce	průběžně
	Plocha revitalizovaného území	ha	Celá ČR	0	2014	17400 ha (milník 2018 = 6960 ha stanoven jako 2/5 cílové hodnoty)	žadatel/ příjemce	průběžně

Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Krajina sídel je člověkem silně ovlivněná, vykazuje specifické vlastnosti a je předmětem naplňování specifických požadavků obyvatel na kvalitu jejich životního prostředí. V sídlech je vysoká hustota obyvatel, vysoký podíl zastavěného území a zpevněných ploch, vysoká koncentrace infrastruktury, hospodářské činnosti a služeb. Dochází k nárůstu podílu zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně a vodních ploch. Problematická je intenzita nové zástavby (rozšíření a propojování původně oddělené zástavby, budování dopravních liniových staveb atd.).

V důsledku toho dochází k narušení stability ekosystémů a biodiverzity v sídelní krajině. Toto je problém urbanizovaného území obecně, zejména však větších měst.

Zatímco ve volné krajině je povrchový odtok srážek z území cca 10%, vsak 50% a výpar 40%, (tj. v místě dojde k zadržení až 90% srážek), v území zastavěném je povrchový odtok podstatně vyšší (55%, ale také až 90%) a vsak a výpar nižší (méně než 15%, resp. 30%).

Narušené odtokové poměry v sídelní krajině mají za následek větší výkyvy teplot v zastavěném území, nižší vlhkost ovzduší, zvýšenou prašnost, vznik povodní atd. Pro zlepšení ekologické

stability sídelní krajiny a navazujícího území je třeba zajistit existenci funkčních systémů sídelní zeleně a doprovodných vodních ploch, které zlepší odtokové poměry v území (zadrží srážky v místě spadu).

Prostředí sídel je do značné míry ochuzeno z hlediska rozmanitosti přírodních stanovišť a druhů (příčinami jsou např. velký rozsah zpevněných ploch, nízký podíl vodních a mokřadních ploch, uniformní údržba zeleně s nízkou diverzitou zejména bylin, kumulace rizikových faktorů zapříčiňující úhyn aj.). Na druhé straně však prostředí sídel poskytuje vhodné podmínky pro výskyt řady živočichů, kteří se tomuto prostředí přizpůsobili nebo jsou schopni ho využívat. Pro zachování či zvýšení biologické rozmanitosti sídel je proto potřebné v rámci systémů sídelní zeleně, řešení odtokových poměrů a dalších opatření vytvářet vhodné podmínky pro přírodě blízká společenstva a jednotlivé druhy.

Pro zajištění ekologické funkce systému sídelní zeleně je zejména ve městech důležitá jejich dostatečná velikost, umístění, funkční provázanost, stav a charakter přírodních složek jednotlivých ploch (biodiverzita a variabilita biotopů), včetně vodních ploch (vodní a mokřadní ekosystémy).

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Dosaženo ke zlepšení životního prostředí obyvatel a posílení biodiverzity a ekologické stability sídelní krajiny vytvořením funkčních systémů sídelní zeleně (s využitím autochtonních a ekologicky stabilních druhů) a vodních ploch.
- Dosaženo zlepšení vodního režimu v sídelní krajině.

Tabulka 32: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.4

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Plocha revitalizovaného území	ha	Celá ČR - sídla	0	2014	17400 ha (milník 2018 = 6960 ha stanoven jako 2/5 cílové hodnoty)	žadatel / příjemce	průběžně

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory

Česká republika patří vzhledem ke své pestré geologické stavbě a hustému osídlení mezi země s vysokým výskytem a ohrožením svahovými nestabilitami. Současně se řadí mezi země s dlouholetou a vyspělou tradicí dokumentace a klasifikace tohoto rizikového jevu, které jsou nezbytné pro prevenci, jakož i pro likvidaci případných svahových nestabilit. Území ČR bylo svahovými pohyby citelně zasaženo v souvislosti s extrémními srážkami zejména v letech 1997 (Morava), 2002 (Čechy) a opakovaně v dalších letech, avšak na menších územích (např. Jeseníky, České středohoří, Beskydy, Vsetínsko, Zlínsko, Mladoboleslavsko).

Těžební odpady jsou kumulovány na mnoha místech ČR jako následky historické těžby a úpravy nerostných surovin. Je provozována Inventarizace úložných míst zahrnující také tzv. opuštěná úložná místa, která nemají vlastníka. V jejich registru se shromažďují základní údaje o jednotlivých lokalitách. Chybí dlouhodobé systematické hodnocení úložných míst na základě průzkumných a analytických prací, s jejichž pomocí je možné jednotlivé objekty kvalifikovaně posoudit a stabilizace či sanace opuštěných úložných míst.

Stav, který chceme dosáhnout k roku 2020:

- Zabezpečení území stabilizací nebo sanací nejvíce ohrožujících nestabilit vč. jejich dokumentace, bude zásadně snížen jejich negativní vliv na antropogenní aktivity.
- Zabezpečení území stabilizací nebo sanací vybraných opuštěných úložných míst a omezení jejich negativního vlivu na krajinu a horninové prostředí.

Tabulka 33: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 4.5

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení plochy území s identifikovanými svahovými nestabilitami	ha	Celá ČR – oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	140	2013	0	Registry České geologické služby -svahové nestability	rok
	Snížení plochy území s identifikovanými opuštěnými úložnými místy těžebních odpadů („úložiště“)	ha	Celá ČR – oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	25	2013	0	Registry České geologické služby - Inventarizace opuštěných úložných míst ČR	rok

2.4.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.4.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1 Posílit biodiverzitu na majetku státu a Specifický cíl 2: Posílit biodiverzitu

Podporované aktivity v rámci specifických cílů 4.1 a 4.2 - budou:

- Péče o vzácné druhy a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby těchto biotopů.

- Péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba.
- Zajišťování péče o zvláště chráněná území (ZCHÚ) i lokality soustavy Natura 2000. Sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o ZCHÚ a území soustavy Natura 2000 a o cílové organismy.
- Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů).
- Předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku.
- Budování a údržba návštěvnické infrastruktury v ZCHÚ a území soustavy NATURA 2000.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Zajištění ochrany a zlepšení stavu populací vzácných a ohrožených druhů a zlepšení kvality, příp. rozlohy jejich biotopů. Zlepšení podmínek pro obnovu druhové rozmanitosti krajiny.
- Zajištění ochrany cenných a ohrožených stanovišť a zlepšení jejich stavu. Podpora zlepšení funkcí ekosystémů.
- Naplňování cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES a mezinárodních úmluv v oblasti ochrany biologické rozmanitosti (včetně Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a sdílení přínosů z jejich využívání).
- Vytvoření podmínek pro zachování druhů v urbanizovaném a jinak silně antropogenně ovlivněném prostředí (omezování ohrožujících faktorů, zvyšování nabídky hnízdišť, míst rozmnožování aj. zásadních prvků, včetně specifických potravních zdrojů, např. živných rostlin pro hmyz).
- Zajištění prevence a zmírnění škod způsobených zvláště chráněnými druhy na zemědělských a lesnických kulturách, stavbách apod. a současně spolupráce a osvěta dotčených subjektů, která by omezila negativní vnímání těchto druhů člověkem vedoucí až k přímému ohrožení např. k ilegálnímu lovu.
- Dosažení stanovených cílů zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000. Zajištění zachování či zlepšení příznivého stavu předmětů ochrany prostřednictvím realizace vhodných opatření.
- Posílení příznivých podmínek pro zachování biologické rozmanitosti a zastavení poklesu biologické rozmanitosti.
- Zajištění stavu, aby i základní krajinná matrice mimo chráněná území byla s těmito územími funkčně propojena z hlediska přírodních funkcí (migrační propustnost krajiny, ekologická stabilita apod.) a byla chráněna před nepříznivými dopady z širšího okolí a zároveň, aby fungovala jako ohniska biodiverzity v krajině ČR.
- Dokončení implementace soustavy Natura 2000.
- Implementace cílů a požadavků vyplývajících z legislativy ES zaměřené na řešení problematiky nepůvodních druhů

- Zajištění sledování nepůvodních druhů a včasná identifikace potenciálního nebezpečí nepůvodních invazních druhů a území zdrojových území pro šíření těchto druhů.
- Eradikace nově zjištěných rizikových druhů a omezení rozsahu invaze známých a nejvíce problematických druhů (bolševník, křídlatka, norek americký, mýval severní aj.) s prioritou eradikace či regulace zdrojových populací nebo populací ve vybraných územích (přírodně hodnotných, v rámci geomorfologicky ucelených jednotek atp.).
- Zlepšení předávání informací o ochraně přírody a biodiverzity a rozvoj spolupráce s veřejností.
- Získání potřebných odborných informací pro efektivní a účinnou ochranu přírodních hodnot.
- Optimalizace návštěvnické infrastruktury ve zvláště chráněných územích.

Hlavní cílové skupiny:

SC 4.1 Posílení biodiverzity na majetku státu: AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní ČR

SC 4.2 Posílení biodiverzity: Vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny

Cílová území:

SC 4.1 Posílení biodiverzity na majetku státu: zvláště chráněná území ve vlastnictví státu v rámci celé ČR

SC 4.2 Posílení biodiverzity: území celé ČR

Typy příjemců:

SC 4.1 Posílení biodiverzity na majetku státu: AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní ČR

SC 4.2 Posílení biodiverzity: fyzické osoby nepodnikatelé s výjimkou opatření k uchování a zvyšování početnosti druhů, obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace, organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, vysoké školy a univerzity, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu s výjimkou pozemkových úřadů, příspěvkové organizace – správy národních parků, příspěvkové organizace – stát, veřejné výzkumné instituce (v. v. i), spolky, obecně prospěšné společnosti, další subjekty, jejichž činnost není podnikatelskou ve smyslu Obchodního zákoníku, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty včetně VVI, obchodní společnosti vlastněné z více než 67 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, právnické osoby – podnikatelé s výjimkou opatření k uchování a zvyšování početnosti druhů, fyzické osoby – podnikatelé s výjimkou opatření k uchování a zvyšování početnosti druhů (opatření vyžadující přímou manipulaci s jedinci – např. umělý odchov, repatriace).

ad Aktivita 4.2.3 Zajišťování péče o zvláště chráněná území (ZCHÚ) i lokality soustavy Natura 2000. Sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o ZCHÚ a území soustavy Natura 2000 a o cílové organismy: Implementace a péče o Natura 2000 – pouze příslušné orgány ochrany přírody – tj. kraje, Česká republika –

prostřednictvím organizačních složek státu s výjimkou pozemkových úřadů, příspěvkové organizace – správy národních parků, újezdni úřady.

ad Aktivita 4.2.6 Budování a údržba návštěvnické infrastruktury: pouze obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, vysoké školy, podniky spravující lesy ve vlastnictví státu, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu s výjimkou pozemkových úřadů, příspěvkové organizace – správy národních parků, příspěvkové organizace – stát, spolky, obecně prospěšné společnosti.

U SC 4.1 Posílení biodiverzity na majetku státu je podpora realizována prostřednictvím individuálních projektů.

Specifický cíl 3: Posílit přirozené funkce krajiny

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.3 - budou:

- Zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury.
- Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.
- Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů.
- Zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000.
- Realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu, a adaptaci na změnu klimatu.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Aktivity ke zprůchodnění migračních bariér budou směřovány prioritně do nejvíce problematických míst z hlediska průchodnosti krajiny pro velké savce a ostatní živočichy nebo dle míry jejich mortality na komunikacích (významné tahové cesty obojživelníků, místa, kde dochází k úhynu kriticky a silně ohrožených druhů apod.). Obdobně bude zaměřena pozornost na obnovu prostupnosti vodních toků (výstavba rybích přechodů nebo odstraňování bariér jako jsou jezy, stupně) a omezení mortality ryb na vodních elektrárnách. Hlavním přínosem opatření by tak mělo být zlepšení prostupnosti krajiny pro suchozemské i vodní organismy, posílení stability jejich populací a snížení negativních vlivů dopravy v oblasti zraňování a usmrcování živočichů.
- Přínos opatření ke zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů spočívá v přiblížení jejich stavu struktury přirozené a nastolení systému hospodaření ve větším souladu s přírodními procesy. Lesní ekosystémy se stanou odolnějšími proti abiotickým a biotickým vlivům, zvýší se jejich stabilita a biodiverzita a potenciál jejich celospolečensky významných funkcí. Zacielení podpory na nestátní vlastníky lesů přispěje k jejich vyšší motivaci pro využití přírodě bližších forem obhospodařování lesů, přičemž v lesích v majetku státu by takové formy hospodaření měly být aplikovány bez náhrady ve veřejném zájmu.

- Přínos dalšího uvedeného souboru aktivit spočívá v polyfunkčním významu krajinných prvků nebo struktur a ve využití potenciálu posílit zároveň celý komplex funkcí krajiny. Aktivity k obnově vodního režimu krajiny zaměřené na vodní toky, nivy a další vodní krajinné prvky zároveň podpoří ekologickou stabilitu krajiny, resp. stabilitu všech ekosystémů i biodiverzitu krajiny bez zvláštní územní ochrany a v neposlední řadě bude mít pozitivní vliv na území i předmět ochrany sítě Natura 2000. Zpomalení povrchového odtoku z povodí má v krajině také protierozní efekt a snižuje negativní dopady povodní a přívalových dešťů na krajinu a objem a závažnost škod na majetku a zdraví osob.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: fyzické osoby nepodnikatelé, obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, vysoké školy a univerzity, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu s výjimkou pozemkových úřadů, příspěvkové organizace – správy národních parků, příspěvkové organizace – stát, veřejné výzkumné instituce (v. v. i.), spolky, obecně prospěšné společnosti, další subjekty, jejichž činnost není podnikatelskou ve smyslu Obchodního zákoníku, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty včetně v.v.i., obchodní společnosti vlastněné z více než 67 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, právnické osoby – podnikatelé s výjimkou opatření v souvislosti s péčí o handicapované živočichy a opatření k uchování a zvyšování početnosti druhů, fyzické osoby – podnikatelé s výjimkou opatření v souvislosti s péčí o handicapované živočichy a opatření k uchování a zvyšování početnosti druhů

ad Aktivita 4.3.1 (Zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury - studie zprůchodnění migračních překážek na vodních tocích): - vysoké školy, Česká republika prostřednictvím organizačních složek státu, správy národních parků, příspěvkové organizace – správy národních parků (a to se souhlasem správce vodního toku, ve všech jmenovaných případech). Dále správci vodních toků dle § 48 zákona 254/2001 Sb. v pl. znění (např. Lesy ČR, vojenské lesy a statky).

ad Aktivita 4.3.3 Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů - opatření obsažená v plánech oblastí povodí: pouze obce a města, svazky obcí, kraje, správy národních parků (a to se souhlasem správce vodního toku, který odpovídá za naplňování POP ve všech jmenovaných případech). Dále správci vodních toků dle § 48 zákona 254/2001 Sb. v plném znění (např. Lesy ČR, vojenské lesy a statky).

ad Aktivita 4.3.4 Zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000: fyzické osoby, právnické osoby, obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky

obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, účelová zařízení církví nebo náboženských společností, nestátní neziskové organizace.

Specifický cíl 4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.4 - budou:

- Zakládání či revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Zvýšení efektivity plánování, péče a ochrany zeleně, vodních ploch a prvků v sídlech.
- Zlepšení životního prostředí v sídlech.
  - Posílení ekologické stability a biodiverzity sídelního prostředí.
  - Zlepšení hospodaření se srážkovými vodami (zvýšení retence, vsaku a výparu srážek v území, zvýšení odolnosti území proti suchu a přívalovým dešťům) s využitím vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech.
  - Zlepšení klimatických podmínek v sídle (menší výkyvy teplot, snížení průměrných a maximálních teplot, zvýšení vlhkosti vzduchu, snížení prašnosti) díky zvýšení podílu a kvality vegetačních a vodních ploch a prvků v sídlech.
  - Zvýšení faktoru pohody a zlepšení podmínek pro rekreaci člověka v sídle (snížení průměrných a maximálních teplot, snížení prašnosti, snížení množství alergenů atd.).

Hlavní cílové skupiny: Orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: vlastníci/spoluvlastníci, správci a nájemci pozemků (v případě opatření na podporu volně žijících organismů i vlastníci/spoluvlastníci, správci a nájemci budov či jiných staveb), zejména obce, příspěvkové organizace a organizační složky obcí, fyzické osoby, právnické osoby, příspěvkové organizace spolky, obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků atd.)

Specifický cíl 5: Snížit environmentální rizika způsobená geofaktory

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 4.5 - budou:

- Stabilizace a sanace svahových nestabilit ohrožujících zdraví, majetek a bezpečnost vyplývajících z „Registru svahových nestabilit“.
- Sanace a stabilizace objektů úložných míst vyplývajících ze "Systému Inventarizace uzavřených a opuštěných úložných míst těžebních odpadů na území ČR a Registru rizikových uzavřených a opuštěných úložných míst“.

Přínos k naplnění stanovených cílů:

- Přínosy očekávaného dosažení cílů spočívají zejména ve zvýšení kvality a kvantity zabezpečení geodynamicky nestabilního horninového prostředí, ve snížení či dokonce v eliminaci přírodního rizika a v získání nových dat a informací o geologických podmínkách. Výsledky z projektové dokumentace a závěrečných zpráv o stabilizaci a sanaci svahových nestabilit budou využitelné pro rozšíření informací o objektech v Registru svahových nestabilit a současně přispějí k doplnění informací potřebných pro predikci míry potenciálního rizika nebezpečí svahových nestabilit.
- Přínos naplňování cílů při sanaci a stabilizaci objektů opuštěných úložných míst je součástí systémového řešení aplikace systému inventarizovaných uzavřených a opuštěných úložných míst těžebních odpadů na území ČR a souvisejícího registru rizikových uzavřených a opuštěných úložných míst. Systémy budou v návaznosti na probíhající sanace a stabilizace doplňovány o nově zjištěné skutečnosti. Další, nově ověřené a dokumentované objekty budou inkorporovány do systému a budou zdrojovou bází v rámci Registru. Naplňování cílů umožní zvýšení bezpečnosti horninového i antropogenního prostředí a bude přínosem pro podporu zachování příznivých biogeochemických podmínek horninového prostředí s pozitivními vlivy také na biodiverzitu.

Hlavní cílové skupiny: Veřejné orgány, státní správa a samospráva, výzkumné organizace

Cílová území: území celé ČR

Typy příjemců: obce a města, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, svazky obcí, příspěvkové organizace a organizační složky krajů, kraje, státní podniky, státní organizace, vysoké školy a univerzity, Česká republika – prostřednictvím organizačních složek státu s výjimkou pozemkových úřadů, ústřední orgány státní správy, Příspěvkové organizace – správy národních parků, příspěvkové organizace – stát, veřejné výzkumné instituce (VVI).

2.4.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Programové období 2014–2020 bude založeno na principech, které jsou v souladu se schváleným materiálem MMR usnesením Vlády ČR ze dne 28. listopadu 2012 č. 867.

Výběrová kritéria pro programové období 2014–2020 budou definována pro Prioritní osu 4 takto:

- Ekologická s vahou 50 % na celkovém hodnocení.
- Technická s vahou 50 % na celkovém hodnocení.

V rámci ekologických kritérií projektu budou především zohledněny:

- Přínos pro ekologickou stabilitu a posílení přirozených funkcí krajiny: Zhodnocení přínosu opatření ve vztahu ke stávajícímu stavu území.
- Přínos pro biologickou rozmanitost: Realizací záměru lze očekávat výrazný přínos pro posílení biodiverzity v rámci lokality a zvýšení ekosystémové diverzity v širším měřítku.
- Lokalizace: Zhodnocení dle potřeby a podle míry přínosu lokalizovaného opatření pro zachování nebo zlepšení ekologické hodnoty a přirozených funkcí krajiny, pro zachování a podporu biodiverzity (druhů a jejich populací, biotopů a genových zdrojů původních druhů) v širším územním kontextu, tedy s širším územním dopadem.
- Soulad s plánovacími dokumenty: Zhodnocení souladu s územně plánovací dokumentací a jejími podkladovými studiemi, dalšími oborovými plánovacími podklady – např. studie erozní ohroženosti, studie odtokových poměrů, Plány ÚSES, Plány péče ZCHÚ, SDO, Systém sídlení zeleně, Plán společných zařízení PÚ apod.) Naléhavost zajištění ochrany živočišného/rostlinného druhu.
- Zhodnocení míry případného negativního ovlivnění ekologicko-stabilizačních funkcí a biodiverzity krajiny (území), resp. dalších zájmů ochrany přírody a krajiny samotnou realizací záměru (posouzení nezbytnosti / rozsahu kácení, terénních úprav apod.). Významný nepříznivý dopad záměru na životní prostředí je vylučujícím kritériem.
- Soulad se strategickými dokumenty v oblasti ochrany životního prostředí.

V rámci technických kritérií projektu budou především zohledněna:

- Přiměřenost finančních nákladů ve vztahu k efektům akce (v rámci efektů se přihlíží k uvedeným ekologickým kritériím, zejména prioritě a naléhavosti ochrany, resp. nebezpečnosti řešeného jevu): Posouzení výše nákladů na realizaci projektu zejména ve vztahu k náročnosti projektu, obvyklým, cenám a k efektům akce (zhodnocení poměru cena / výkon).
- Komplexnost řešení a synergie: Zhodnocení míry komplexnosti řešení problémů v rámci předkládaného projektu, návaznost projektu na realizaci dalších opatření v území - pozitivní synergický efekt s jinými opatřeními (realizovanými, připravovanými či plánovanými).
- Rozsah řešeného území: realizace záměru (projektu) řeší problematiku systémově v dostatečně rozsáhlém území tak, aby bylo dosaženo podstatného efektu v území.
- Kvalita zpracování záměru z hlediska technického a technologického: Posouzení, zda je navržené řešení optimální z hlediska naplnění cíle předmětu podpory, z hlediska dalších objektivních důvodů (např. majetkoprávních vztahů).
- Dlouhodobá udržitelnost výsledků projektu.
- Odůvodněnost realizace záměru ve vztahu k efektům akce.

Nevhodnost návrhu (nekvalitní řešení, které neplní cíle podpory) je vylučujícím kritériem.

2.4.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

Využití finančních nástrojů se v rámci prioritní osy 4 nepředpokládá.

2.4.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V prioritní ose 4 nebude velký projekt realizován.

2.4.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 34: Společné a specifické programové indikátory výstupu P04

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť na majetku státu	ks	EFRR		800	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní	
	Celková plocha vybudovaných naučných stezek a dalších objektů návštěvnické infrastruktury na majetku státu	m ²	EFRR	Celá ČR	164 666	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní	
	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a Natura 2000 na majetku státu	počet opatření	EFRR	Celá ČR	25 300	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní	
	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu) na majetku státu	ks	EFRR	Celá ČR	600	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní	
	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy na majetku státu	ks	EFRR	Celá ČR	15	AOPK ČR, správy národních parků, Správa jeskyní	
	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu)	ks	EFRR	Celá ČR	800	žadatel/příjemce	

	pro podporu druhů a stanovišť						
	Celková plocha vybudovaných naučných stezek a dalších objektů návštěvnícké infrastruktury	m ²	EFRR	Celá ČR	112 706	žadatel/příjemce	
	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a Natura 2000	počet opatření	EFRR	Celá ČR	2000	žadatel/příjemce	
	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu)	ks	EFRR	Celá ČR	600	žadatel/příjemce	
	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy	ks	EFRR	Celá ČR	800	žadatel/příjemce	
	Počet opatření ke zlepšení prostupnosti dopravní infrastruktury a snížení mortality živočichů	ks	EFRR	Celá ČR	500	žadatel/příjemce	
	Počet opatření ke zlepšení prostupnosti migračních překážek a snížení mortality živočichů na vodních tocích	ks	EFRR	Celá ČR	200	žadatel/příjemce	
	Počet realizovaných opatření k obnově krajinných struktur	ks	EFRR	Celá ČR	3500	žadatel/příjemce	
	Celková výměra revitalizovaných přírodních ploch v zastavěném území obce	ha	EFRR	Celá ČR	300	žadatel/příjemce	
	Plocha nově stabilizovaných objektů svahových nestabilit	ha v kat. III	EFRR	Celá ČR - oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	140	Registry České geologické služby - svahové nestability	
	Plocha nově zabezpečených objektů s identifikovanými opuštěnými úložnými místy těžebních	ha v kat. I	EFRR	Celá ČR - oblasti ohrožené svahovými nestabilitami	25	Registry České geologické služby - Inventarizace	

	odpadů („úložiště“)					opuštěných úložných míst ČR	
--	---------------------	--	--	--	--	-----------------------------------	--

2.4.2. Výkonnostní rámec

Tabulka 35: Výkonnostní rámec na úrovni PO4

Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je to vhodné, výsledkový)	ID	Definice indikátoru nebo fáze implementace	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby
Výsledkový - Plocha revitalizovaného území			ha	EFRR	Celá ČR	7500	18000	Žadatel /příjemce	ha stanoven jako 2/5 cílové hodnoty

2.4.3. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 36: Kategorie intervencí EFRR

EFRR: !!! konkrétně											
Tabulka č. 7: Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. 8: Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. 9: Dimenze 3 Území		Tabulka č. 10: Dimenze 4 Územní prováděcí mechanismy		Tabulka č. 11: Dimenze 5 Sekundární témata		Tabulka č. 12: Dimenze 6 Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

2.5. PRIORITNÍ OSA 5: Energetické úspory

Prioritní osa 5 Energetické úspory se zaměřuje na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách.

Přispívá tak k naplnění tematického cíle č. 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích a bude financována z Fondu soudržnosti. Zároveň je významným přínosem pro naplňování cílů iniciativy „Evropa účinněji využívající zdroje – stěžejní iniciativa strategie Evropa 2020 (2011/2068(INI))“.

Zaměření prioritní osy reaguje na tržní selhání v oblasti realizace úspor energie v budovách, kde nákladově efektivní potenciál zůstává nevyužit zejména z důvodu vysokých počátečních investičních nákladů. Jeho realizace má přitom mnohonásobné přínosy v různých oblastech:

- hospodářské (realizace je prováděna typicky malými a středními podniky s vysokým podílem domácí práce, materiálů a technologií; snížení provozních nákladů znamená více disponibilních prostředků pro instituce a domácnosti na jiné účely),
- regionálního rozvoje (rozprostření projektů napříč územím),
- zaměstnanosti (jde o činnost náročnou na lidské zdroje, v oblasti energeticky úsporného stavebnictví je třeba specializovaných profesí napříč vzdělanostním profilem),
- energetické bezpečnosti (snížení dovozní závislosti),
- životního prostředí (nižší emise lokálního a globálního znečištění, menší poškození ekosystémů a krajiny těžbou fosilních paliv),
- zdravotní (kvalitně provedené projekty vedou ke zvýšení kvality vnitřního a vnějšího životního prostředí v důsledku nižších koncentrací zdraví škodlivých látek uvnitř budovy a nižších emisí lokálního znečištění do okolí)
- sociální koheze (proporčně vyšší snížení provozních nákladů pro sociálně slabé skupiny vzhledem k příjmům u projektů v rezidenčním sektoru).

Emise skleníkových plynů v České republice poklesly mezi lety 1990 a 2011 o 32 %. I přes pozitivní trend však ČR nadále vykazuje jednu z nejvyšších hodnot emisní a energetické náročnosti ve srovnání s ostatními členskými státy EU. Měrné emise na obyvatele jsou stále přibližně o čtvrtinu vyšší, než je průměr EU.

Národní orientační cíl pro energetickou účinnost v souladu se strategií Evropa 2020 a čl. 3 směrnice o energetické účinnosti byl Českou republikou navržen ve výši 47,84 PJ (13,29 TWh) úspor v konečné spotřebě energie. Podle platného 2. Národního akčního plánu energetické účinnosti České republiky je dosažitelný potenciál úspor mezi lety 2008 a 2016 dokonce na úrovni 20,31 TWh. Rezidenční a terciární sektor přitom tvoří 45 % tohoto potenciálu.

Prioritní osa 5 přispěje naplnění jak těchto cílů, tak také povinností ze směrnice o energetické náročnosti budov (zejména čl. 7, 9 a 10) a směrnice o energetické účinnosti (zejména čl. 5). Podpora časově navazuje, nebo doplňuje stávající programy podpory a přispívá tak k vytvoření dlouhodobého a stabilního rámce pro podporu energeticky úsporného stavebnictví v ČR.

2.5.1. INVESTIČNÍ PRIORITA 1 prioritní osy 5: Podpora energetické účinnosti, inteligentních systémů hospodaření s energií a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, mimo jiné ve veřejných budovách a v oblasti bydlení

2.5.1.1. Specifické cíle odpovídající dané investiční prioritě a předpokládané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Specifickým cílem 5.1 je dosažení úspor energie a souvisejících přínosů ve stávajících veřejných budovách prostřednictvím celkových a dílčích renovací obálky budovy a instalací lokálních obnovitelných a nízkoemisních zdrojů při zajištění dostatečného přívodu čerstvého vzduchu a důsledného energetického managementu. U novostaveb veřejných budov bude podpořen uspíšený náběh povinnosti výstavby budov s téměř nulovou spotřebou.

Tabulka 37: Specifické indikátory programu výsledků pro SC 5.1

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Kategorie regionu	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Frekvence sledování
	Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách	GJ/rok	Celá ČR	0	2013	2 000 000	Žadatel/příjemce	Rok
	Snížení roční spotřeby primární	kWh/rok	Celá ČR	0			Žadatel/příjemce	Rok

	energie ve veřejných budovách							
--	-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

2.5.1.2. Popis typů příkladů a aktivit, které budou podporovány v rámci dané investiční priority

2.5.1.2.1. Popis typů příkladů a aktivit a jejich očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie

Podporované aktivity v rámci specifického cíle 5.1 - budou:

- Snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov.
- Realizace technologií na využití odpadního tepla.
- Realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů tepla.

Typy podporovaných projektů:

A. Celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov:

- Zateplení obvodového pláště budovy.
- Výměna a renovace (repare) otvorových výplní.
- Realizace stavebních opatření majících prokazatelně vliv na energetickou náročnost budovy nebo zlepšení kvality vnitřního prostředí.
- Realizace systémů nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla.
- Realizace systémů využívajících odpadní teplo.
- Výměna zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé užitkové vody využívajícího pevná nebo tekutá fosilní paliva za účinné zdroje využívající biomasu, tepelná čerpadla, kondenzační kotle na zemní plyn nebo zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (mikrokogenerace) využívající obnovitelné zdroje nebo zemní plyn.
- Instalace solárně-termických kolektorů pro přitápění nebo pouze přípravu teplé vody.

V rámci renovací památkově chráněných budov budou podporovány rovněž dílčí aktivity vedoucí ke snížení energetické náročnosti budovy bez ohledu na dosažení parametrů pro celkovou energetickou náročnost budovy dle příslušných norem. Ostatní budovy musí

projít celkovou energeticky úspornou renovací. To je v souladu s principem, že podpůrné programy mají motivovat k lepšímu výsledku, než by byl dosažen bez nich.

Nebudou podporována technologická opatření ke snížení energetické náročnosti veřejných budov (výměna zdroje za jiný, než obnovitelný nebo nízkoemisní, zajištění měření a regulace otopné soustavy apod.), protože ta jsou v případě veřejných budov realizovatelná komerčně (např. metodou Energy Performance Contracting). To je v souladu se směrnicí o energetické účinnosti, která ukládá členským státům rozvíjet energetické služby. Veřejné prostředky tedy budou účelně využity pouze na opatření s dlouhou ekonomickou návratností. To v souladu s čl. 111 Obecného nařízení zvyšuje pravděpodobnost vyšší míry kofinancování této osy z FS.

Tato oblast podpory slouží mj. jako podpora implementace čl. 5 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

- B. Podpora vícenákladů na dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou a pasivního energetického standardu v případě výstavby nových budov. Vícenáklady budou odvozeny od modelových příkladů a pro účely podpory stanoveny jako pevná částka na jasně měřitelnou veličinu. Tato oblast podpory slouží jako podpora implementace čl. 9 směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov (a § 7 transpozičního zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).
- C. Samostatná opatření výměny zdroje tepla pro vytápění nebo přípravu teplé vody, instalace solárně-termických kolektorů a instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla podle pravidel v oblasti A tam, kde veřejná budova splňuje určitou energetickou náročnost a v případě instalace systému nuceného větrání s rekuperací zároveň nesplňuje požadavky na zajištění dostatečné výměny vzduchu.

Příjemcem podpory ve všech oblastech podpory může být subjekt, který vlastní veřejnou budovu (v případě oblasti podpory B bude příjemcem podpory stavebník).

Dotace by měla být poskytována zejména pro opatření s delší ekonomickou návratností, tj. především zateplení objektů. Pouhé zateplení objektu však není dostatečné pro optimální snížení spotřeby energie. Klíčová je rovněž následná péče o správné vytápění objektů a renovace souvisejících technologických zařízení, zejména zdrojů tepla a regulačních systémů. Tato opatření s kratší dobou návratnosti je vhodné realizovat prostřednictvím metody EPC. V rámci dosažení vyšší hospodárnosti budou zvýhodněny projektové žádosti kombinující dotaci OP ŽP pro renovaci stavby s využitím metody EPC pro renovaci technologických zařízení.

Hlavní cílové skupiny: Vlastníci veřejných budov

Typy příjemců: organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, příspěvkové organizace obcí, příspěvkové organizace krajů, obce, kraje, svazky obcí, veřejné výzkumné instituce, veřejné a státní vysoké školy, školské právnické osoby, spolky, účelová zařízení církví nebo náboženských společností, obecně prospěšné společnosti, jiné subjekty sloužící veřejnému zájmu, zejména organizační složky obcí, organizační složky krajů, obchodní společnosti vlastněné ze 100 % obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, státní organizace zřízené zvláštním zákonem.

Cílové území: celá Česká republika.

2.5.1.2.2. Popis principu pro výběr operací

Výběr projektů se bude řídit principem požadavku na vyšší kvalitu realizovaného opatření (tedy vyšší úsporu energie z něj), než pokud by bylo realizováno bez podpory Fondu soudržnosti.

Podpora úspor energie ve veřejných budovách

Podmínky přijatelnosti projektů renovace stávajících budov budou zahrnovat:

- Dosažení nákladově efektivních hodnot ukazatelů energetické náročnosti celé budovy na nižší hodnotě, než je požadavek vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov.
- Dosažení hodnot ukazatelů energetické náročnosti pouze pro měněné prvky bude umožněno jen památkově chráněným budovám.
- Dosažení alespoň stanovené minimální procentní úspory energie po realizaci opatření.
- Povinná případná výměna neekologického zdroje tepla za ekologický.
- Povinné vyregulování otopné soustavy a také zajištění energetického managementu.
- Zajištění dostatečné výměny vzduchu.
- Zohlednění nároků volně žijících živočichů vázaných na sídla.

Podmínky přijatelnosti projektů výstavby nových budov budou zahrnovat:

- Dosažení standardu budovy s téměř nulovou spotřebou (jen do data, než tento požadavek nabude účinnosti jako povinnost ze zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).
- Dosažení pasivního standardu daného sadou hodnot energetických ukazatelů (po celé programové období).

Projekty ve všech oblastech budou hodnoceny také podle míry podpory na uspořenou nebo z obnovitelných zdrojů vyrobenou jednotku energie (hodnotit se bude kumulativní úspora energie v důsledku opatření podpořených z OP a současně komerčně realizovaných opatření).

2.5.1.2.3. Plánované využití finančních nástrojů

V současné chvíli se zvažuje využití finančních nástrojů v rámci tohoto specifického cíle.

2.5.1.2.4. Specifikace velkých projektů

V Prioritní ose 5 Energetické úspory se nepředpokládá financování žádného velkého projektu.

2.5.1.2.5. Indikátory výstupů

Tabulka 38: Společné a specifické programové indikátory výstupu P05

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Energeticky vztažná plocha zrenovovaných budov	m ²	FS	Celá ČR		Žadatel/příjemce	
	Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů	t CO ₂ ekv./rok	FS	Celá ČR	500 000	Žadatel/příjemce	
	Zvýšení kapacit na výrobu energie z obnovitelných zdrojů	MW	FS	Celá ČR	10	Žadatel/příjemce	

2.5.1.3. Výkonnostní rámec

Tabulka 39: Výkonnostní rámec na úrovni P05

Typ indikátoru (Fáze implementace, finanční, výstupový nebo, kde je to vhodné, výsledkový)	ID	Definice indikátoru nebo fáze implementace	Měrná jednotka	Fond	Kategorie regionu	Milník pro rok 2018	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat	Vysvětlení významu indikátoru v případě potřeby
Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů			t CO ₂ /rok	FS	Celá ČR	150 000	500 000	Žadatel / příjemce	

2.5.2. Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 40: Kategorie intervencí FS

FS: !!! konkrétně					
Tabulka č. : Dimenze 1	Tabulka č. : Dimenze 2	Tabulka č. : Dimenze 3	Tabulka č. : Dimenze 4	Tabulka č. : Dimenze 5	Tabulka č. : Dimenze 6

Intervenční oblast		Forma financování		Území		Územní prováděcí mechanismy		Sekundární témata		Tematický cíl	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

Pro zbývající dimenze kategorií intervencí se doporučuje tato data sledovat v MS2014+ v průběhu realizace operačního programu.

PRIORITNÍ OSA 6: Technická pomoc

V souladu s čl. 58 obecného nařízení, prioritní osa 6 je navázána na implementační strukturu OP ŽP 2014–2020 a zaměřuje se na jeho řízení a implementaci napříč všemi prioritními osami. Specifickým cílem je řádná implementace OP ŽP 2014–2020 prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity. Financovány budou zejména akce na podporu přípravy, řízení, implementace, monitorování, hodnocení, publicity, výměna informací, kontroly a auditu, vytváření sítí a řešení stížností. Financovány budou rovněž aktivity vedoucí k posílení administrativní a kompetentní kapacity implementačních orgánů OP ŽP a absorpční kapacity předkladatelů projektů s cílem snížit administrativní zátěž na všech úrovních. Počítá se také s profinancováním přípravy programových dokumentů na další programové období. Prioritní osa zaměřená na technickou pomoc bude financována z Fondu soudržnosti.

2.6.1 Specifický cíl a očekávané výsledky

Specifický cíl 1: Zajistit řádnou implementaci OP ŽP 2014–2020 prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity

Předpokladem naplňování SC1 jsou především kvalitní lidské zdroje, manuály a metodiky pro postupy v implementaci a monitorování, pro provádění kontrol a auditu, informační a monitorovací systémy a zajištění publicity. Vyústěním efektivního řízení a spolehlivé administrace OP ŽP 2014–2020 je dosažení řádné implementace OP ŽP za účelem řádného čerpání finanční alokace z ESIF.

Očekávané výsledky s podporou EU

Předchozí období především ukázalo nezralost přípravy implementace OP ŽP 2007–2013 a jeho neschopnost efektivně využít zdrojů z ESIF. Nejvýraznějšími příčinami byly především samotné opoždění spuštění realizace OP ŽP 2007–2013 s vlivem na absorpční kapacitu projektů;

nedostatečná kvalifikovaná koordinace a řízení na straně subjektů implementační struktury způsobená např. velkou fluktuací zaměstnanců; nedostačující monitorovací systém; komplikované často nejednotné nastavení pravidel; technická náročnost realizace projektů nepřívětivá k žadatelům a příjemcům a spíše negativní povědomí veřejnosti o fondech EU. Specifický cíl a doprovodné aktivity k jeho naplnění jsou proto navrženy tak, aby odrážely zkušenosti získané z administrace OP ŽP 2007-2013 a zároveň byly v souladu s dlouhodobou vizí ŘO OP ŽP.

Díky podpoře plynoucí z prioritní osy 6 se předpokládá naplnění těchto výsledků:

- Optimální nastavení administrativní kapacity zajistí efektivní řízení programu (tj. zaměstnanci implementační struktury, systém hodnocení projektů) a povede ke snížení administrativní zátěže pro subjekty implementační struktury. Zároveň tak nedojde k problémům při uzavírání a vyhodnocení období či ke zpožděním při nastavování nového programového období.
- Optimální zajištění pracovních podmínek (např. kvalitnější řízení lidských zdrojů, vyšší úroveň vzdělávání a školení) povede ke snížení fluktuace zaměstnanců implementační struktury a tím k posílení administrativní a kompetentní kapacity zaměstnanců.
- Zpracování jasných, přehledných, jednotných a ucelených metodik k novému programovému období zajistí eliminaci častých změn, různých výkladů a z nich plynoucích pochybení.
- Aktivní činnost a jednání Monitorovacího výboru OP ŽP, pracovních skupin vede k efektivní výměně informací a jejich využití a ke kohezi přístupů pro řádnou administraci programu a zachování dynamiky programu.
- Efektivní nastavení kontrolního systému (audity, kontroly prováděné přímo na místě činnosti, vnitřní kontrolní systém, kontrola zadávání veřejných zakázek) zamezí korupci a předchází potenciálnímu zastavení čerpání finančních prostředků z ESIF v případě vážného pochybení.
- Vyšší míra povědomí široké veřejnosti o programu povede v konečném výsledku k navýšení počtu žádostí o dotace k projektům.
- Zpracování jasných, přehledných, jednotných a ucelených manuálů, příruček a dalších informačních materiálů a organizace školení či seminářů pro veřejnost zajistí eliminaci častých změn, různých výkladů a z nich plynoucích pochybení.
- Poskytnutím poradenství žadatelům o podporu při přípravě a realizaci projektů se posílí absorpční kapacita programu a sníží administrativní zátěž pro žadatele.
- Při efektivním využití výsledků evaluačních studií se dosáhne vyšší míry úspěšnosti projektových žádostí a tedy zajištění optimálního čerpání finančních prostředků programů a zároveň správného nastavení evaluačních kritérií pro nadcházející období.

2.6.2 Seznam indikátorů výsledku (pouze pokud příspěvek Unie na technickou pomoc přesáhne 15 mil. EUR)

Tabulka 41: Specifické indikátory programu výsledků pro PO 6 naformátovat

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Výchozí rok	Cílová hodnota (2023)	Zdroj údajů	Interval pro reportování
	Míra znalosti podpořených projektů u cílové skupiny	%	0	2014		Dotazníkové šetření	
	Míra informovanosti o фондах u cílových skupin	%	0	2014		Dotazníkové šetření	
	Míra stabilizace zaměstnanců implementační struktury	%	0	2014		ŘO	

2.6.3 Popis podporovaných aktivit a jejich očekávaný příspěvek k naplnění specifických cílů

Příprava, řízení, administrace, monitorování a publicita OP ŽP, tj. činnosti bezprostředně související s implementací programu, patří mezi činnosti ŘO a subjektů implementační struktury, k jejichž naplnění budou provádět následující podporované aktivity:

- Technické a provozní zajištění funkcí ŘO OP ŽP a zprostředkujících subjektů během celého průběhu programového období (odměňování zaměstnanců, včetně sociálního pojištění, nákup zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu, osobní náklady zprostředkujících subjektů, včetně příslušenství, podpůrné činnosti **nezbytné** pro implementaci zajišťované externě).
- Vzdělávání s hlavním cílem zajištění zvyšování kvalifikace subjektů implementační struktury (školení, semináře, workshopy).
- Tvorba metodických dokumentů a manuálů, vč. ex-ante hodnocení a SEA hodnocení (např. supervize, kontroly a administrace žádostí o platbu).
- Podpora jednání orgánů a jejich pracovních skupin, zasedání hodnotitelských komisí, včetně nákladů na účast a činnost externích odborníků, činnost Monitorovacího výboru programu a jeho pracovních skupin.
- Zajištění realizace komunikační strategie a komunikačních plánů - aktivity budou zabezpečovat dostatečnou propagaci a informovanost o operačním programu pro veškerou odbornou i širokou veřejnost (workshopy, konference, školení, semináře, informační akce, výměnu zkušeností, best practices, networking).

- Aktivita zvyšující absorpční kapacitu a snižující administrativní zátěž – zejména financování činností příjemců souvisejících s programovým obdobím 2014-2020, tj. podpora při přípravě projektových žádostí (metodická, konzultační a právní podpora, příprava projektů, předběžné posouzení přijatelnosti, podpora při řešení stížností atd.).
- Zajištění přípravy, výběru, kontrahování, hodnocení, administrace, monitorování projektů, archivace dokumentů.
- Nastavení a zajištění kontrolních mechanismů (kontrola a audit projektů/operací, kontroly na místě).
- Zpracování dat z jednotného monitorovacího systému pro další manažerská rozhodnutí ŘO.
- Evaluace (vypracování podpůrných analýz a hodnocení nastavení výběrových kritérií, zpracování analýz a studií zaměřených na sledování dopadů realizace programu, analyzování průběhu jejich realizace, vhodnosti a efektivnosti implementačních struktur, identifikování slabých míst implementační struktury a kapacity, vypracování výzkumných studií a šetření zaměřených na další rozvoj programu).
- Včasná příprava a realizace nového programového období 2021+ – zejména náklady spojené s dokončením realizace, a náklady spojené s realizací počáteční fáze nového programového období 2021+, zpracování analýz a podkladových studií či strategií pro samotnou přípravu operačního programu v programovém období 2021+, vč. ex-ante hodnocení a hodnocení SEA.

Prostřednictvím výše popsaných aktivit se očekává dosažení deklarovaných výsledků a v konečné fázi dosažení účinné implementace OP ŽP 2014-2020.

Cílové skupiny zahrnují především subjekty implementační struktury OP ŽP.

Tabulka 42: Indikátory výstupů pro EFRR a FS

ID	Indikátor	Měrná jednotka	Cílová hodnota (2023)	Zdroj dat
	Počet jednání orgánů, pracovních či poradních skupin	jednání		Žadatel/Příjemce
	Nákup materiálu, zboží a služeb potřebných k zajištění implementace programu	Kč		Žadatel/Příjemce
	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí a ostatní podobné aktivity	aktivita		Žadatel/Příjemce
	Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit	aktivita		Žadatel/Příjemce
	Počet pracovních míst financovaných z	FTE		Žadatel/Příjemce

programu			
----------	--	--	--

V prioritní ose 6 (dále PO6) v OP ŽP 2014-2020 nebyly identifikovány oblasti, ve kterých by podpora OP ŽP duplikovala jiné existující unijní či národní zdroje. Ve vztahu k národnímu OP TP 2014-2020 neexistují překryvy, tj. specifický cíl či jednotlivé aktivity nejsou podporovány v rámci dvou či více programů a nedochází k duplicitám. OPTP 2014-2020 svým zaměřením přispívá k zajištění odborné kapacity a odborného zázemí pro Radu pro fondy Společného strategického rámce, včetně provozu platform pro realizaci programového období 2014-2020 a jiných navázaných pracovních skupin s cílem řídit a koordinovat Dohodu o partnerství. PO 6 OP ŽP je hlavním nástrojem pro zajištění odborné kapacity a odborného zázemí pro subjekty implementační struktury OP ŽP (ŘO, zprostředkující subjekty) a souvisejících pracovních skupin s cílem řídit a koordinovat OP ŽP.

Mezi PO6 OP ŽP 2014-2020 a OPTP 2014-2020 tu však existují synergie/komplementarity, tj. věcné vazby mezi dvěma či více oblastmi, jejichž bezprostředně návazné působení má potenciál přinést vyšší efekt ve srovnání se součtem efektů každé oblasti řešené izolovaně. Hraniční oblasti vyplývají z globálního cíle OP TP, tj. jednotné centrální řízení a koordinace operačních programů v programovém období 2014-2020, zajištění řízení operačních programů při respektování zásad finančního řízení, udržení kvalitní administrativní kapacity a zlepšení veřejného mínění a posilování absorpční kapacity.

PO1 SC1 OP TP 2014-2020 si ukládá vytvořit podmínky pro naplnění cílů Dohody o partnerství a koordinace řízení ESIF v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Z důvodu provázanosti nastavení pravidel DoP a OP ŽP dojde zde k vzájemnému pozitivnímu působení v oblasti zjednodušení postupů, aktualizace metodických pokynů, snížení technické náročnosti realizace projektů, kvalitnějšímu řízení, zlepšení evaluačního prostředí, k řádnému finančnímu řízení, vč. oblasti kontrol a auditů. Zároveň se nastavením těchto podmínek pro naplnění cílů DoP vytváří prostředí pro hladké ukončení programového období 2014-2020 a započetí dalšího programového období 2021+.

Další synergický/komplementární efekt je spatřován v naplnění a realizaci Společné komunikační strategie DoP a zajištění efektivního rozvoje kapacity z centrální úrovně v rámci SC3 OP TP 2014-2020. Strategické řízení mediálního obrazu ESIF z centrální úrovně pomůže Řídicím orgánům koordinovat poradenství na bázi jednotného přístupu směrem k veřejnosti v rámci jednotlivých OP.

Dalším příkladem synergie/komplementarity je v rámci PO 2 SC1 OPTP 2014-2020 vytvoření jednotného monitorovacího systému zabezpečení správy, technického zázemí a provozu jednotného monitorovacího systému MS2014+, čímž se jednotlivým ŘO poskytne nástroj pro jednotné administrativní postupy při zpracování dat důležité pro další manažerská rozhodnutí na úrovni ŘO.

Stejně tak jako PO 3 SC1 OP TP 2014-2020, i PO6 v rámci OP ŽP sleduje cíl udržet vysoký standard administrativní kapacity a prohloubit její kvalifikace v rámci implementační struktury. Jedná se o další synergický/komplementární efekt, kdy vysoká provázanost spolupráce mezi jednotlivými subjekty implementační či partnerské struktury vyžaduje kvalitní administrativní a kompetentní kapacity na všech úrovních.

2.6.4 Kategorie intervencí

V této části budou uvedeny odpovídající kategorie intervencí na základě nomenklatury přijaté EK prostřednictvím prováděcího předpisu a indikativní rozdělení podpory EU.

Tabulka 43 - : Kategorie intervence

Tabulka č. : Dimenze 1 Intervenční oblast		Tabulka č. : Dimenze 2 Forma financování		Tabulka č. : Dimenze 3 Území	
Kód	Částka v €	Kód	Částka v €	Kód	Částka v €

3. Finanční plán

Kapitola bude doplněna na základě vládou schválené finanční alokace pro OP ŽP 2014–2020.

3.1. Finanční podpora z každého fondu a částky týkající se výkonnostní rezervy

Tabulka 44: Výše celkových finančních závazků na jednotlivé roky (v EUR)

Fond	Kategorie regionu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Celkem	
		Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace	Hlavní alokace	Výkonnostní rezervace
EFRR	V méně rozvinutých regionech																
	V přechodných regionech																
	Ve více rozvinutých regionech																
	Celkem																

3.2. Finanční plán OP na celé programové období s uvedením celkové finanční alokace každého fondu v OP, národního financování a míry spolufinancování pro každou prioritní osu (EUR)

Tabulka 45: Finanční plán operačního programu

Přioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Základ pro výpočet příspěvků Unie (Celkové způsobilé výdaje nebo způsobilé veřejné výdaje)	Příspěvek z EU	Národní spolufinancování	Orientační rozdělení národního spolufinancování	Celkový příspěvek	Míra spolufinancování		Pro informaci	Celková alokace (příspěvek Unie) ponížený o výkonnostní rezervu	Výkonnostní rezerva	Podíl výkonnostní rezervy (příspěvek Unie) na celkové podpoře Unie pro prioritní osu
								Národní veřejné zdroje	Míra spolufinancování				
				(a)	(b) = (c) + (d)	Národní veřejné zdroje (c)		$\frac{(b)}{(a)}$	$\frac{(f)}{(a)/(e)}$	Příspěvek EIB			

								robné zdroje (d)					
PO 1	FS												
PO 2	FS												
PO 3	FS / EFRR												
PO 4	EFRR												
PO 5	FS												
PO 6	FS												
Celkem													

3.3. Rozdělení finančního plánu operačního programu podle prioritních os, fondu a tematických cílů pro EFRR a FS

Tabulka 46: Rozdělení finančního plánu operačního programu dle prioritních os a relevantních tematických cílů

Prioritní osa	Fond	Kategorie regionu	Tematický cíl	Podpora z EU	Národní spolufinancování	Celkový příspěvek

Prioritní osa 1	FS					
Prioritní osa 2	FS					
Prioritní osa 3	FS/EFRR					
Prioritní osa 4	EFRR					
Prioritní osa 5	FS					
Prioritní osa 6	FS					
Celkem						

Zdroj: Evropská komise

Tabulka 47: Orientační částky podpory využité na opatření zaměřená na klimatické změny (čl. 27 odst. 6 obecného nařízení)

Prioritní osa	Orientační částka podpory určená na opatření zaměřená na klimatické změny (mil. EUR)	Podíl na celkové alokaci fondu v rámci operačního programu (v %)
Prioritní osa 1 „Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní“	43	
	215	
	71,8	
Prioritní osa 2 „Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech“	197	
Prioritní osa 3 „Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika“	3,8	
Prioritní osa 4 „Ochrana a péče o přírodu a krajinu“	51	
	89,7	
	76,3	
Prioritní osa 5 „Energetické úspory“	513	
Celkem	1260,5	

Zdroj: Evropská komise

Tabulka bude generována automaticky ze SFC na základě kategorizace pomoci pro každou prioritní osu.

4. Příspěvek k integrovanému přístupu pro územní rozvoj

V rámci všech programových dokumentů zpracovávaných pro budoucí programové období 2014-2020 musí být popsán přístup k naplňování tzv. územní dimenze. Hlavním cílem je identifikovat intervence, které mají výrazný a prokazatelný dopad do jednotlivých regionů. V tomto ohledu je Operační program Životní prostředí velmi specifický, protože podporovaná opatření v rámci programu mají významný dopad do daného území. Základním strategickým dokumentem, ze kterého se vychází pro stanovování podporovaných opatření je Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020. Podporovaná opatření odrážejí stav jednotlivých složek životního prostředí v dané lokalitě, intervence jsou směřovány do území se zhoršeným stavem v dané oblasti životního prostředí. Takovým výrazným příkladem jsou intervence v oblasti ochrany ovzduší, kdy budou podporovaná opatření zaměřena na území se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Existence specifických potřeb jednotlivých regionů je i nadále v rámci OP ŽP 2014-2020 plně respektována a garantována. Tyto specifické potřeby jsou zohledněny nejen navrhovanými specifickými cíli a aktivitami, ale i zajištěním principu partnerství, tj. spolupráce s regionálními partnery na přípravě programového dokumentu.

Integrovaný přístup představuje z pohledu regionálního rozvoje jednu z metod pro uplatnění územní dimenze, jež vyplývá ze samé podstaty integrace postavené na územní rozvojové strategii⁶. Jeho přínos je zejména dosažení vyšší kvality strategického plánování, řízení a efektivnější (zesilující a synergický efekt) vynakládání finančních prostředků. Zároveň představuje z pohledu EU silně prosazovaný způsob implementace fondů EU v rozvoji regionů, měst a obcí.

Pojetí integrovaného přístupu zahrnuje následující typy integrovaných nástrojů⁷:

1. **Územní rozvoj - Integrované územní investice (dále jen „ITI“ - Integrated Territorial Investments)**
2. **Integrované plány rozvoje území (dále jen „IPRÚ“)**
3. **Komunitně vedený místní rozvoj (dále jen „CLLD“ - Community-led Local Development)**

---

⁶ Kromě integrovaných nástrojů níže popsaných však bude územní dimenze realizována i prostřednictvím individuálních projektů, nebo projektů se vzájemnou koordinací či synergií, či specifickými územními řešeními zahrnujícími projekty z různých programů a fondů v rámci jedné či více socioekonomických složek.

⁷ Obecné nařízení EK umožňuje využití i nástroje - „Společný akční plán“ (Joint Action Plan), ale tento v podmínkách České republiky nepředpokládá plnění územní dimenze.

Mezi základní společné znaky všech integrovaných nástrojů patří vzájemné synergie, integrovaná strategie a partnerství a víceúrovňová správa.

Cílem vzájemných synergií je především zvýšení efektivity veřejných investic působením navazujících aktivit a zvyšováním přidané hodnoty celkového výsledku takových operací. Integrovaná strategie v sobě zahrnuje popis nejdůležitějších synergií a zároveň musí vycházet z potřeb území a definovat měřitelné cíle a pozitivní změny, jichž má být dosaženo. Strategie pak dále určuje priority a harmonogram realizace konkrétních opatření.

Koordinaci přípravy i sledování a hodnocení implementačního procesu všech typů integrovaných nástrojů bude zajišťovat Ministerstvo pro místní rozvoj, které k tomu účelu vydá příslušný metodický pokyn. V nichž bude podrobně stanoven způsob přípravy, schvalování, řízení těchto nástrojů a další podmínky nezbytné pro realizaci.

Implementace integrovaných nástrojů a jejich finanční podpora/zajištění bude závislá primárně na zdrojích z ESIF.

4.1. Plánovaný přístup ke komunitně vedenému místnímu rozvoji a principy identifikace území pro jeho implementaci

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

4.2. Plánovaná podpora udržitelného rozvoje měst

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

Tabulka 48: Orientační přiděl podpory z EFRR na integrovaná opatření udržitelného rozvoje měst podle článku 7 odst. 2 nařízení o EFRR a orientační přiděl podpory ESF na integrovaná opatření

1. Fond	2. Orientační přiděl podpory z EFRR na integrovaná opatření udržitelného rozvoje měst podle článků 7 odst.2 nařízení o EFRR	Podíl sloupce 2 na celkové alokaci fondu v rámci operačního programu (%)
EFRR		

Zdroj: Evropská komise

4.3. Využití integrované územní investice (ITI)

Otázka integrovaných přístupů není na národní úrovni dosud finálně vyřešena. Bude doplněno na základě jednání, která probíhají na národní úrovni s regionálními partnery.

Tabulka 49: Orientační finanční alokace pro každé ITI realizovaných na rámec finanční podpory uvedené v kapitole 4.2

Prioritní osa	Fond	Orientační finanční alokace (podpora EU) (EUR)
Prioritní osa 4	EFRR	
Celkem		

Zdroj: Evropská komise

4.4. Koordinace s makroregionální strategií Podunajská strategie

„Strategie EU pro Podunají“ je popsána ve 2 dokumentech: Sdělení ostatním orgánům EU a Akčním plánu, který toto sdělení doplňuje. Akční plán je jedním z výstupů přístupu ke strategii.

Navrhovaná opatření Podunajské strategie přispějí k plnění Strategie Evropa 2020. Samostatný pilíř se zaměřuje na tři prioritní oblasti: 1. obnovení a udržení kvality vod, 2. řízení rizik pro životní prostředí a 3. ochranu biologické rozmanitosti, krajiny a kvality ovzduší a půdy.

"K tomuto pilíři přispějí další programy EU, zejména: 7. rámcový program pro výzkum, LIFE, národní programy, programy přeshraniční spolupráce, NPP, ENPI, EZFRV, EFRR a možnost spolufinancování prostřednictvím úvěrů ze strany EIB, EBRD, CEB."

Tematický cíl 6 „Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů“ je zahrnut v programovém dokumentu OP ŽP 2014-2020 v následujících prioritních osách 1, 2, 3 a 4. Uvedené prioritní osy navazují na následující priority Podunajské strategie: obnovení a zachování kvality vody, management environmentálních rizik, ochrana biodiverzity, krajiny, kvality ovzduší a půdy.

Prioritní oblast Podunajské strategie „Obnovení a zachování kvality vody“ identifikuje 4 hlavní problémy související s kvalitou vody v povodí Dunaje. V této oblasti probíhají s vazbou na OP akce zaměřené na investice a podporu pro systémy sběru informací, které vyvinula ICPDR, podpora významných investic do budov a modernizace čistíren městských odpadních vod v celém povodí Dunaje, vytvoření ochranných pásem podél řek k zachycování živin a podpora alternativního jímání a čištění odpadních vod, zpracování nebezpečných látek a kontaminovaného kalu, podpora sanačních opatření v nebezpečných nebo opuštěných průmyslových lokalitách a skládkách odpadu, podpora kontinuity migrace ryb a podpora opatření k zabezpečení dodávek pitné vody.

V rámci prioritní oblasti Podunajské strategie „Environmentální rizika“ se akční plán zaměřuje na vypracování a přijetí jednoho komplexního plánu řízení povodňových rizik koordinovaného na úrovni mezinárodního povodí, rozšíření pokrytí evropského systému varování před povodněmi (EFAS) na celém povodí Dunaje, podporu společných reakcí na přírodní pohromy a záplavy, včetně systémů včasného varování, obnovování mokřadů a záplavových oblastí, průběžnou aktualizaci databáze lokalit s rizikem havárie, kontaminovaných lokalit a míst

ke skladování nebezpečných látek, vypracování postupů a plánů rychlé reakce v případě průmyslové havárie, předvídání regionálních a místních dopadů změny klimatu prostřednictvím výzkumu a rozvoj činností v oblasti územního plánování a výstavby v souvislosti se změnou klimatu a větší hrozbou záplav.

Prioritní oblast Podunajské strategie „Ochrana biodiverzity, krajiny, kvality ovzduší a půdy“ se ve své akčním plánu věnuje ochraně a obnovení ekosystémů a ohrožených živočišných druhů, správě míst v soustavě Natura 2000 a jiných chráněných oblastí, rozvoji zelené infrastruktury, omezení šíření nepůvodních invazních druhů, odstranění starých pesticidů a chemických látek, přípravě a realizaci nadnárodního územního plánování. Tato prioritní oblast se rovněž zabývá zajištěním náležitosti zpracování pevného odpadu a snížením množství látek znečišťujících ovzduší a přispívá k vizi EU do roku 2050 a cíli EU 2020 v oblasti biologické rozmanitosti.

Akční plán strategie navazuje na projekty související s dopravou na Dunaji, přeshraniční infrastrukturu a projekty TEN-T procházející Podunajím.

5. Zvláštní potřeby zeměpisných oblastí, které jsou postiženy vážnými nebo stálými přírodními problémy

Intervence budou přednostně zaměřeny na území se zhoršeným stavem v dané složce životního prostředí.

Způsob výběru území k podpoře bude navazovat na stav životního prostředí v dané lokalitě. Například zhoršená kvalita ovzduší je problémem celého území České republiky, ale toto znečištění není rozloženo rovnoměrně, což je způsobeno geografickými a klimatickými podmínkami, koncentrací zdrojů znečišťování ovzduší a skladbou těchto zdrojů. Typickým příkladem je Moravskoslezský kraj nebo oblast severních Čech, kde je historicky vysoká koncentrace energetiky a těžkého průmyslu daná dostupností přírodních zdrojů. Z uvedených důvodů lze očekávat, že intervence budou zaměřena z velké části na oblasti Moravskoslezského a Ústeckého kraje kde je výrazně zhoršené ovzduší. Zvláště Moravskoslezský kraj představuje komplikovaný a velmi komplexní problém, ve kterém opatření na zlepšení kvality ovzduší jsou jen jedním z typů intervencí, které mohou přispět k jeho řešení.

V oblasti ochrany přírody a krajiny u specifického cíle 4.1 lze očekávat zaměření opatření na oblasti ZCHÚ a lokalit soustavy Natura 2000.

Příjemci navrhovaných opatření budou zejména: kraje, obce, města a jimi zřizované organizace, svazky obcí, organizační složky státu a jimi zřízené organizace, nestátní neziskové organizace, školy a školská zařízení, podnikatelské subjekty apod.

6. Řízení a implementace OP ŽP 2014-2020

6.1. Úřady a orgány odpovědné za řízení, kontrolu a audit

Na základě obecného nařízení, nařízení k FS a EFRR a v souladu s nimi, definuje tato kapitola implementační systém OP ŽP 2014-2020. V kapitole jsou popsány systémy řízení hodnocení na úrovni programu.

Řídící a implementační systém OP ŽP 2014-2020 je nastaven tak, aby veškeré řídicí a implementační činnosti byly vykonávány maximálně efektivně a za zachování principu subsidiarity. Při nastavení řídicího a kontrolního systému byla brána v úvahu jednotnost s postupy platnými pro národní veřejné prostředky ČR.

Přehled orgánů, které jsou součástí implementační struktury OP ŽP 2014-2020, představuje následující tabulka.

Tabulka 50: Určení jednotlivých orgánů a jejich kontaktní údaje

Úřad/Orgán	Název úřad/orgánu, případně odbor či oddělení	Vedení úřadu (odpovědná osoba)/orgánu
Řídící orgán	Ministerstvo životního prostředí (usnesení vlády č. 867 ze dne 28. 11. 2013)	
Certifikační orgán	Ministerstvo financí	
Auditní orgán	Ministerstvo financí	
Orgán, který obdrží platby od Komise	Ministerstvo financí	

Zdroj: Evropská komise, fiche 5A a doplněno MMR-NOK

6.1.1. Řídící orgán OP ŽP 2014-2020

Celkovou odpovědnost za realizaci programu nese Řídící orgán operačního programu, který byl zřízen usnesením vlády. Řídící orgán programu deleguje některé činnosti na další subjekty nebo přebírá výstupy jejich činnosti, a to v rozsahu obvyklém a srovnatelném s rozložením činností při řízení investic financovaných z národních veřejných prostředků. Delegováním činností nebude dotčena celková odpovědnost Řídícího orgánu za výkon těchto činností.

Přípravou a řízením Operačního programu Životní prostředí na léta 2014-2021 bylo usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012⁸ pověřeno Ministerstvo životního prostředí, v jehož rámci jsou činnosti spojené s řízením a implementací OP ŽP zajišťovány Řídícím orgánem OP ŽP.

Řídící orgán je zřizován v souladu s čl. 123 obecného nařízení. Na základě čl. 125 obecného nařízení zabezpečuje řídicí orgán zejména následující činnosti:

⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách České republiky.

- odpovídá za přípravu, projednání OP ŽP 2014-2020 a jeho předložení Evropské komisi;
- zabezpečuje soulad cílů a prioritních os OP ŽP 2014-2020 s ostatními operačními programy, Společným strategickým rámcem, Dohodou o partnerství, zajistí vypracování předběžného ex-ante hodnocení operačního programu a posouzení jeho vlivu na životní prostředí;
- je poskytovatelem dotace podle zák. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech;
  - a) podporuje činnost monitorovacího výboru uvedeného v článku 47 obecného nařízení a poskytuje mu informace, které výbor potřebuje k plnění svých úkolů, zejména údaje týkající se pokroku operačního programu v dosahování cílů, finanční údaje a údaje týkající se ukazatelů a milníků;
  - b) vypracovává výroční a závěrečné zprávy o provádění programu uvedené v článku 50 obecného nařízení a po schválení monitorovacím výborem je předkládá Komisi;
  - c) zpřístupňuje zprostředkujícím subjektům a příjemcům informace, které jsou důležité pro plnění jejich úkolů, respektive pro provádění operací;
  - d) zřizuje systém pro zaznamenávání a uchovávání počítačových údajů o každé operaci, které jsou nezbytné pro monitorování, hodnocení, finanční řízení, ověřování a audit, případně včetně údajů o jednotlivých účastnících operací;
  - e) zajišťuje, aby údaje uvedené v předešlém bodě d) byly shromažďovány, zadávány a ukládány v systému uvedeném v písmeni d) a aby údaje o ukazatelích byly rozděleny podle pohlaví, pokud to vyžadují přílohy I a II nařízení o ESF;
  - f) vypracovává a po schválení uplatňuje vhodné postupy a kritéria výběru zajišťuje, aby vybraná operace spadala do působnosti dotčeného fondu nebo fondů (v případě OP ŽP se jedná o Fond soudržnosti a Evropský fond regionálního rozvoje) a do kategorie zásahu určené v prioritní ose nebo osách operačního programu
  - g) zajišťuje, aby byl příjemci poskytnut dokument, který stanoví podmínky podpory pro každou operaci, včetně zvláštních požadavků týkajících se produktů nebo služeb, jež mají být dodány v rámci operace, plánu financování a lhůty pro její provedení;
  - h) přesvědčí se před schválením operace, že příjemce má správní, finanční a provozní způsobilost ke splnění podmínek stanovených v předešlém bodě g);
  - i) přesvědčí se, že pokud operace začala před podáním žádosti o financování řídicímu orgánu, byly dodrženy unijní a vnitrostátní předpisy vztahující se na danou operaci;
  - j) zajistí, aby žadatel po přemístění výrobní činnosti neobdržel podporu z fondů, pokud s ním bylo nebo mělo být vedeno řízení o zpětném získání vyplacených částek podle článku 71 obecného nařízení;
  - k) určí kategorie zásahů, kterým se mají připisovat výdaje operace;
  - l) ověřuje, že spolufinancované produkty a služby byly dodány a že výdaje, jež příjemci vykážali, také skutečně zaplatili, a že je dodržena soulad s platnými unijními a vnitrostátními právními předpisy, operačním programem a podmínkami podpory operace;
  - m) zajišťuje, aby příjemci zapojení do provádění operací hrazených na základě skutečně vynaložených způsobilých nákladů vedli buď oddělený účetní systém, nebo používali vhodný účetní kód pro všechny transakce související s operací;
  - n) zavádí účinná a přiměřená opatření proti podvodům s přihlédnutím ke zjištěným rizikům;

- o) stanoví postupy k zajištění toho, aby všechny doklady týkající se výdajů a auditů, jež jsou nezbytné pro zajištění odpovídající auditní stopy, byly uchovávány v souladu s požadavky čl. 72 písm. g) obecného nařízení;
- p) vypracovává prohlášení řídicího subjektu o věrohodnosti fungování systému řízení a kontroly, zákonnosti a správnosti uskutečněných transakcí a dodržování zásady řádného finančního řízení, spolu se zprávou o výsledcích provedených kontrol řízení, o případných nedostatcích zjištěných v systému řízení a kontroly a o veškerých přijatých nápravných opatřeních;
- q) provádí ověření každé žádosti o platbu předložené příjemcem;
- r) provádí ověření operací na místě.

Plánovací pracovní skupina – zřízena na MŽP

Plánovací pracovní skupina bude zřízena Ministerstvem životního prostředí formou rozhodnutí ministra (formou interního předpisu ministerstva) a bude vytvořen její statut a jednací řád. Jejími členy, kteří budou jmenováni dopisem ministra, budou zástupci Řídicího orgánu, zástupci Zprostředkujícího subjektu, odborní garanti jednotlivých prioritních os a odboru rozpočtu. Tato pracovní skupina bude zřízena za účelem:

- přípravy plánů výzev;
- nastavení harmonogramu výzev;
- nastavením výzev s ohledem na plnění cílových hodnot a milníků indikátorů pro jednotlivé specifické cíle.

Návrh plánu výzev předkládá ke schválení náměstkovi ministra oprávněnému ke schvalování dle organizační struktury MŽP.

6.1.2. Zprostředkující subjekty pro implementaci

Zprostředkujícími subjekty pro implementaci budou **Státní fond životního prostředí ČR** (dále jen „SFŽP ČR“) a **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR** (dále jen „AOPK ČR“), na které MŽP deleguje část svých pravomocí jako řídicího orgánu. Tyto pravomoci budou delegovány dohodou mezi Řídicím orgánem a Zprostředkujícími subjekty. Zřízení zprostředkujících subjektů bude zajištěno formou rozhodnutí ministra (formou interního předpisu ministerstva). Zprostředkující subjekty na základě delegační dohody provádí činnosti týkající se konečných příjemců. V praxi se zprostředkující subjekty stanou partnery předkladatelů projektových žádostí v rámci OP ŽP 2014–2020 (zejména při komunikaci ohledně výběru a následné realizace projektu). Řídicí orgán OP ŽP 2014-2020 deleguje výkony některých činností v rámci implementace v některých oblastech podpory na Zprostředkující subjekty. Tato skutečnost nemá vliv na celkovou odpovědnost Řídicího orgánu na řízení a implementaci operačního programu. Konkrétní rozdělení činností mezi Řídicím orgánem a Zprostředkujícími subjekty bude závazně písemně upraveno delegační dohodou. Zprostředkující subjekt musí mít plně funkční systém vnitřní kontroly.

SFŽP ČR

SFŽP ČR je zřízen zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky. Správcem SFŽP ČR je MŽP. SFŽP ČR bude zprostředkujícím subjektem pro prioritní osy 1, 2, 3, 5, 6 a specifický cíl 4.1.

SFŽP ČR bude zabezpečovat zejména následující činnosti:

- odpovídá za implementaci a řádnou realizaci projektů OP ŽP 2014-2020 zahrnující zejména příjem, kontrolu a hodnocení žádostí, dále kontrolu realizace projektu a jeho financování, a to včetně metodického zastřešení celého procesu;
- zajišťuje řádnou realizaci projektů od přijetí žádosti až po závěrečné vyhodnocení projektu, tj. zajišťuje:
  - administraci žádostí o podporu od přijetí až do jejich schválení/zamítnutí,
  - přípravu vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace a další dokumentace dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
  - provádí průběžnou kontrolu a posuzování projektu ve všech jeho fázích, a to zejména ve vztahu ke způsobilosti výdajů, soutěžnímu právu, platné legislativě a závazným metodickým pokynům národní i evropské úrovně včetně pokynů řídicího orgánu,
  - příjem a administraci žádostí o platbu, realizaci finančně platebních operací vůči příjemci podpory a jejich kontrolu,
  - kontrolu fyzické realizace projektů,
  - monitoring projektů dle platné metodiky
  - informovanost žadatelů o ne/akceptaci žádosti, schválení/zamítnutí žádosti a výsledku závěrečného vyhodnocení projektu včetně případného zdůvodnění;
- uskutečňuje a zaznamenává veškeré operace související se žádostí a projektem v centrálním monitorovacím systému MS2014+;
- podílí se na zpracování závazné dokumentace pro OP ŽP 2014-2020, metodických materiálů a pracovních postupů, navrhuje změny těchto dokumentů;
- poskytuje žadatelům informace o podpoře z OP ŽP;
- zajišťuje další delegované činnosti ŘO související s realizací a implementací OP ŽP.

AOPK ČR

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky se sídlem v Praze je organizační složka státu, zřízená Ministerstvem životního prostředí (opatření č. 10/12 o vydání úplného znění zřizovací listiny AOPK ČR). AOPK ČR bude zprostředkujícím subjektem pro implementaci prioritní osy 4 (kromě specifického cíle 4.1).

6.1.3. Národní orgán pro koordinaci

Koordinací a přípravou Dohody o partnerství na léta 2014-2021 bylo Usnesením vlády ČR č. 867 ze dne 28. listopadu 2012⁹ pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj v roli Národního orgánu pro koordinaci. Je to centrální metodický a koordinační orgán pro implementaci programů spolufinancovaných z fondů SSR v České republice v programovém období 2014-2020. V uvedené oblasti je partnerem pro Evropskou komisi za ČR, zabezpečuje řízení Dohody o partnerství na národní úrovni, je správcem monitorovacího systému, je metodickým orgánem v oblasti implementace a centrálním orgánem pro oblast publicity a budování absorpční kapacity.

6.1.4. Platební a certifikační orgán

Rozsah odpovědnosti, role a funkce Certifikačního orgánu se řídí ustanoveními obecného nařízení, zejména čl. 126. Jde o orgán zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých České republice z rozpočtu EU.

Certifikací výdajů se rozumí potvrzení správnosti údajů o vynaložených výdajích předložených řídicími orgány operačních programů Platebnímu a certifikačnímu orgánu. Výsledkem certifikace je zpracování a zaslání certifikátu o vynaložených výdajích spolu s výkazem výdajů a s žádostí o platbu Platebním a certifikačním orgánem Evropské komisi.

6.1.5. Auditní orgán

Auditní orgán je zodpovědný za zajištění řádného provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému programu a za vykonávání činností v souladu s čl. 127 obecného nařízení.

6.2. Role partnerů při implementaci, monitoringu a evaluaci operačního programu

Řídicí orgán je na programové úrovni povinen aplikovat princip partnerství. Konzultace s partnery jsou prováděny kontinuálně včetně konzultace procesu a harmonogramu přípravy programu a partneři dostávají veškeré informace o jeho přípravě a všech krocích.

Během přípravy se rovněž předpokládá realizace bilaterálních jednání s příslušnými partnery, realizace veřejných slyšení a prezentací (mimo jiné v rámci procesu SEA a hodnocení ex-ante).

Během přípravy jsou konzultovány a připomínkovány pracovní verze OP ŽP nejprve s jednotlivými věcně příslušnými útvary MŽP a následně i dalšími partnery, kteří jsou specifikováni v příloze. OP ŽP proběhne standardně i meziresortním připomínkovým řízením.

---

⁹ Usnesení vlády České republiky ze dne 28. listopadu 2012 č. 867 k přípravě programů spolufinancovaných z fondů Společného strategického rámce pro programové období let 2014 až 2020 v podmínkách České republiky.

Zřízené pracovní skupiny:

- externí pracovní skupina – Platforma MŽP 2014-2020
- interní pracovní skupina MŽP tématická interní pracovní skupina MŽP pro implementační strukturu

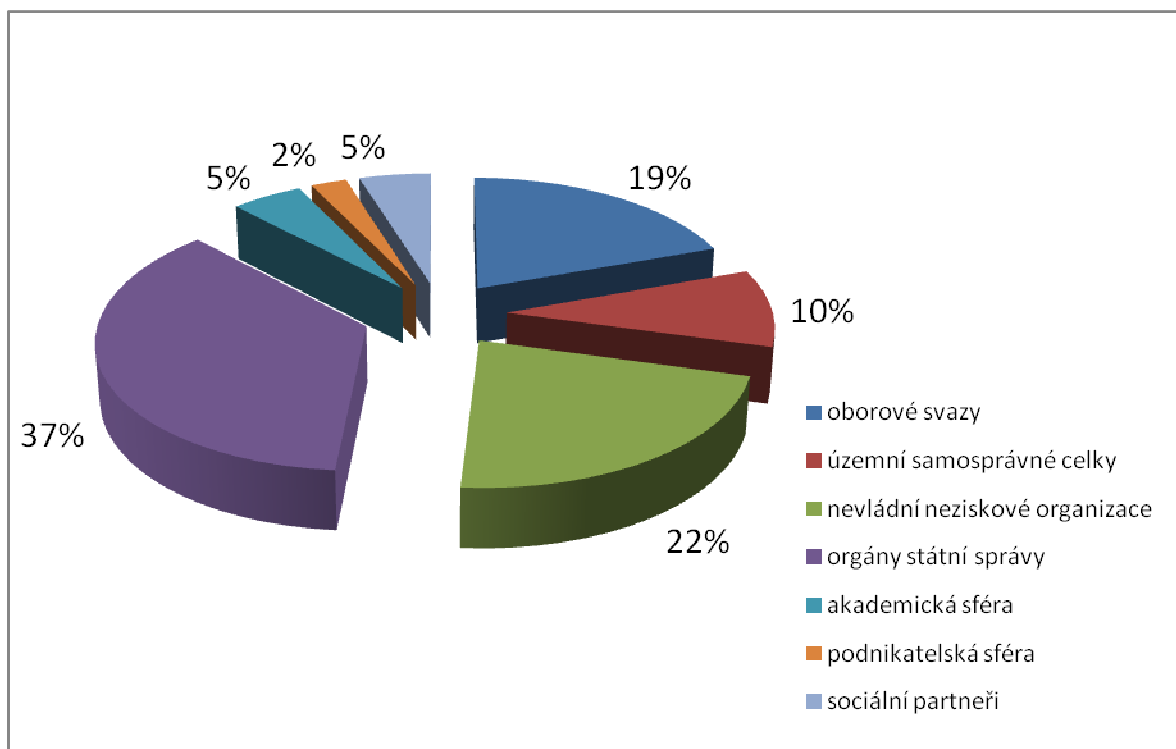
Členové pracovních skupiny:

- Platforma MŽP 2014-2020 – zástupci oborových svazů, Svazu měst a obcí, Asociace krajů, nestátních neziskových organizací, akademické sféry, orgánů státní správy, podnikatelské sféry – úplný seznam je uveden v příloze č. 3.
- Interní pracovní skupina MŽP tématická – zástupci odborných útvarů MŽP, zástupci Státního fondu životního prostředí.
- Interní pracovní skupina MŽP pro implementační strukturu – zástupci útvarů MŽP, SFŽP a AOPK ČR podílejících se na implementaci OP ŽP.

Platforma MŽP 2014-2020:

- složení členů dle typu organizace v ustavené externí pracovní skupině je názorně uvedeno v následujícím grafu v procentech z celkového počtu členů:

Graf 4: Složení Platformy MŽP 2014 – 2020

Zdroj: MŽP

Partneři budou dále v budoucnu podle návrhů nařízení asistovat i u přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programu prostřednictvím zapojení do práce Monitorovacího výboru OP ŽP 2014-2020.

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor je zřizován v souladu s čl. 43 obecného nařízení. Úkolem monitorovacího výboru bude monitorování programu s cílem přezkoumání jeho provádění a pokroku směrem k dosažení cílů programu. Monitorovací výbor bude zřízen formou příkazu ministra životního prostředí.

Monitorovací výbor se skládá ze zástupců Řídícího orgánu a Zprostředkujícího subjektu a zástupců partnerů (ministerstva, kraje, obce, nestátní neziskové organizace, profesní organizace apod.). Každý člen monitorovacího výboru má hlasovací právo. Evropská komise se účastní činnosti monitorovacího výboru jako poradce. Výběr řádných členů monitorovacího výboru musí být prováděn transparentně a na základě principu partnerství.

Funkce monitorovacího výboru jsou popsány v čl. 43 a čl. 100 obecného nařízení:

- Monitorovací výbor se schází nejméně jednou za rok a posuzuje provádění programu a pokrok směrem k dosažení jeho cílů. Přitom zohledňuje finanční údaje, společné ukazatele a ukazatele specifické pro jednotlivé programy, včetně změn ukazatelů výsledků, pokrok k dosažení vyčíslených cílových hodnot a milníky vymezené ve výkonnostním rámci.

- Monitorovací výbor se podrobně zabývá všemi aspekty, které ovlivňují výkonnost programu.
- Monitorovací výbor je konzultován v otázce změn programu navrhovaných řídicím orgánem a vydává k těmto změnám své stanovisko.
- Monitorovací výbor může řídicímu orgánu poskytnout doporučení ohledně provádění programu a jeho hodnocení.
- Monitoruje opatření přijatá na základě doporučení Monitorovacího výboru.
- Monitorovací výbor prověřuje:
  - veškeré otázky, které nepříznivě ovlivňují výkonnost operačního programu;
  - pokrok při provádění plánu hodnocení a opatření přijatá v návaznosti na závěry hodnocení;
  - provádění komunikační strategie;
  - provádění velkých projektů;
  - provádění společných akčních plánů;
  - opatření na podporu rovnosti mezi muži a ženami, rovných příležitostí a zákazu diskriminace, včetně přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením;
  - opatření na podporu udržitelného rozvoje;
  - opatření v rámci operačního programu týkající se plnění předběžných finančních nástrojů.
- Monitorovací výbor prověřuje a schvaluje:
  - metodiku a kritéria výběru operací;
  - výroční a závěrečné zprávy o provádění;
  - plán hodnocení pro operační program a případné změny tohoto plánu;
  - komunikační strategii pro operační program a případné změny této strategie;
  - jakýkoli návrh řídicího orgánu na případnou změnu operačního programu.

7. Koordinace mezi fondy a dalšími unijními a národními podpůrnými nástroji a také s EIB

Obecná koordinace

Dohoda o partnerství - koordinace mezi ESI fondy

Koordinační mechanismy OP ŽP 2014–2020 s ostatními operačními programy vycházejí z popisu daného mechanismu v Dohodě o partnerství. Na úrovni Dohody o partnerství je koordinace mezi fondy, programy a dalšími nástroji vnímána jako klíčový prvek programování a následné realizace. Jde zejména o zajištění vzájemného spolupůsobení, doplňkovosti a odstranění překryvů mezi intervencemi podporovanými z jednotlivých programů.

Rada pro fondy SSR

Rada pro fondy Společného strategického rámce je stálým nadresortním odborným a poradním orgánem vlády v oblasti věcné koordinace pomoci poskytované ČR z ESI fondů.

Monitorovací výbory operačních programů

V návaznosti na zkušenosti z programového období 2007–2013 bude hlavní koordinace mezi OP ŽP 2014–2020 a operačními programy se synergickými vazbami zajišťována prostřednictvím vzájemného členství dotčených řídicích orgánů v monitorovacích výborech.

Koordinace v oblasti výzev

Z důvodu zajištění maximální efektivity jednotlivých intervencí OP ŽP 2014–2020 a zabezpečení synergických vazeb s ostatními dotčenými operačními programy bude v rámci odpovídajících platforem probíhat koordinace procesu přípravy jednotlivých výzev (časové hledisko, věcný obsah, technické parametry apod.) a jejich následného vyhodnocování. Koordinovaný proces nastavování výzev a jejich hodnocení by měl přispět k realizaci takových projektů, které v maximální možné míře zajistí provázanost jednotlivých intervencí napříč relevantními operačními programy a bude dosaženo plnění specifických cílů podporovaných z různých operačních programů.

Synergie a komplementarity mezi programy ESI fondů

Komplementární nebo synergická vazba ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 byla identifikována u následujících operačních programů ESI fondů:

- Operační program Doprava (OP D),
- Integrovaný regionální operační program (IROP),
- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK),
- Operační program Praha - pól růstu ČR (OP PPR),
- Program rozvoje venkova (PRV),
- Operační program Rybářství (OP R),
- Operační program Technická pomoc (OP TP).

Konkrétní specifikace identifikovaných komplementárních a synergických vazeb mezi OP ŽP 2014 -2020 a operačními programy je uvedena v příloze č. 4 programového dokumentu.

1) Úspory energie

Podpora oblasti energetických úspor je mimo OP ŽP 2014-2020 řešena také v **IROP, OP PIK, OP PPR**. Komplementární vazbu lze sledovat spíše z úrovně tematického cíle v tom smyslu, že všechny jmenované operační programy přispějí ke zvýšení energetické efektivity ČR, ovšem každý operační program se orientuje na jinou oblast. OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na budovy veřejného sektoru, IROP na bytové domy s 4 a více bytovými jednotkami, OP PIK na podnikatelské subjekty a OP PPR se bude zabývat pilotními projekty ve veřejném sektoru na území Prahy.

2) Bioplynové stanice

OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na výstavbu bioplynových stanic v souvislosti s využitím bioodpadu. V této oblasti se vyskytuje provazba na **OP PIK** a **PRV**. V OP PIK nebude podporována výstavba nových bioplynových stanic, ale předmětem podpory bude využití užitečného tepla ze stávajících či nových bioplynových stanic. PRV se naopak zaměřuje na výstavbu bioplynových stanic v souvislosti se zemědělskou produkcí.

3) Druhotné suroviny

OP ŽP 2014-2020 se v oblasti odpadového hospodářství mimo jiné zaměřuje na výstavbu a modernizaci zařízení pro materiálové využití odpadů. Tato oblast je sledována i z pohledu OP PIK, neboť problematika zavádění inovativních nízkouhlíkatých technologií v oblasti zpracování a využívání druhotných surovin je řešena pouze v OP PIK a úzce souvisí s OP ŽP 2014-2020.

4) Soustavy zásobování teplem

OP ŽP 2014-2020 se zabývá rozšiřováním a rekonstrukcí soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií, na který navazuje dále **OP PIK**. Oba operační programy se doplňují z hlediska příjemců podpory, kdy OP ŽP 2014-2020 je orientován na veřejný sektor a OP PIK na podnikatelské subjekty.

5) Brownfields

OP ŽP 2014-2020 se zabývá sanací vážně kontaminovaných lokalit, u nichž jsou prokázána rizika pro lidské zdraví a ekosystémy. Navazující problematika brownfields je řešena v OP PIK a PRV. Předmětem podpory v OP ŽP 2014-2020 je sanace a odstranění ekologických škod, kterými je brownfield zatížen, kdežto OP PIK je zaměřen na následnou rekonstrukci brownfields. V případě PRV jde spíše o komplementaritu z úrovně tematického cíle, neboť PRV bude intervenovat u zemědělských brownfields ve vazbě na agroturistiku.

6) Řízení rizik s ohledem na změny klimatu

V OP ŽP 2014-2020 budou realizována jak technická, tak přírodě blízká protipovodňová opatření přímo v dané lokalitě. V IROP se jedná o podporu vybavenosti složek integrovaného záchranného systému. Z toho vyplývá možný synergický efekt zejména s ohledem na řešení problematiky environmentálních rizik.

7) Návštěvnická infrastruktura

OP ŽP 2014-2020 se soustřeďuje na podporu budování a údržby návštěvnické infrastruktury v ZCHÚ a území soustavy NATURA 2000. Tato oblast je dále podporována v **IROP** a **PRV**. IROP bude tuto oblast podporovat mimo území podporovaná v rámci OP ŽP 2014-2020, PRV se pak bude zaměřovat na návštěvnickou infrastrukturu v lesích.

8) Pozemkové úpravy

V rámci OP ŽP 2014-2020 budou realizovány projekty zpracování přirozené protierozní ochrany a realizace z nich vyplývajících protierozních opatření. V rámci PRV budou realizovány

komplexní pozemkové úpravy, kde hlavním příjemce budou Státní pozemkové úřady. Realizace opatření by měla mít synergický efekt.

9) Úhoř říční

OP ŽP 2014-2020 se v oblasti posilování přirozených funkcí krajiny zaměřuje na zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezení úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury. Provazba na OP R je v této souvislosti sledována s vysazováním populace úhoře říčního.

10) Migrační prostupnost silnic

OP ŽP 2014-2020 se v oblasti posilování přirozených funkcí krajiny zaměřuje na zprůchodnění migračních bariér pro vodní a suchozemské živočichy a opatření k omezení úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury. Provazba na OP D je v této souvislosti sledována s výstavbou nových úseků silniční sítě TEN-T.

11) Technická pomoc

Prioritní osa 6 OP ŽP 2014-2020 se v rámci svého specifického cíle, tj. zajistit řádnou implementaci OP ŽP prostřednictvím efektivního řízení, spolehlivé administrace a zajištění jeho publicity, doplňuje s cíli OP TP 2014-2020. Provazba OP ŽP 2014-2020 na OP TP 2014-2020 je v této souvislosti sledována v koordinaci provázání DoP a OP ŽP, v přípravě navazujícího programového období 2021+, využití jednotného monitorovacího systému pro účely vyhodnocování informací Řídicím orgánem, udržení kvalitní administrativní kapacity, zlepšení veřejného mínění a posilování absorpční kapacity.

12) OP ŽP 2014-2020 – synergie SC 1.3 a SC 4.3

OP ŽP 2014-2020 podporuje prostřednictvím specifického cíle 1.3 protipovodňová opatření vycházející z platné legislativy v oblasti povodňové ochrany, která jsou primárně zaměřena na ochranu obyvatel a majetku a jsou úzce vázána na intravilán obcí. Protipovodňová opatření realizovaná v extravilánu mají přímý vliv na snížení povodňového ohrožení v intravilánech obcí níže po toku. Naproti tomu specifický cíl 4.3 v oblasti vodního režimu podporuje opatření v ploše povodí zaměřená na obnovu přirozených funkcí krajiny, tedy obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů (vč. přirozené morfologie vodních toků a niv) v úzké vazbě na posílení retence vody v krajině, dále posílení ekologické stability krajiny a její regenerační schopnosti, zvýšení biodiverzity nebo snížení erozního ohrožení půdy. Vedle uvedených primárních přínosů mohou tato opatření (v závislosti na jejich typu a konkrétních podmínkách) také přispět ke zpomalení povrchového odtoku vody z povodí, což v důsledku může do určité míry snížit povodňová rizika.

13) OP ŽP 2014- 2020 – komplementarita SC 3.6 a SC 4.5

V rámci OP ŽP 2014-2020 je spatřována komplementarita mezi SC 3.6 a SC 4.5, kdy SC 3.6 je zaměřen na sanaci vážně kontaminovaných lokalit, které mají prokázána rizika pro lidské zdraví a ekosystémy, zatímco SC 4.5 je spojena se zajištěním stability horninového prostředí, jeho

ochranou, a to v těch částech krajiny, kde mohou být potenciálně významně změněny přírodní poměry, primárně tam, kde mohou být ohrožena lidská sídla.

Synergie a komplementarity mezi programy ESI fondů a EU a národními nástroji a EIB

Komplementární nebo synergická vazba ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 byla identifikována u následujících EU a národních programů:

- LIFE,
- Program Tvůrčí Evropa,
- Nová Zelená úsporám,
- PANEL 2014+,
- EIB.

Konkrétní specifikace identifikovaných komplementárních a synergických vazeb mezi OP ŽP 2014 -2020 a dotčenými EU a národními programy je uvedena v příloze č. 4 programového dokumentu.

1) LIFE

V rámci nového programového období byl zřízen nový finanční program LIFE pro životní prostředí a oblast klimatu, který obsahuje dva podprogramy: podprogram pro životní prostředí a podprogram pro oblast klimatu. V novém programovém období 2014–2020 se předpokládá využití **synergií** obou uvedených programů napříč všem šesti stanovenými prioritními osami OP ŽP 2014-2020. Vedle toho umožní program LIFE financování řady **komplementárních cílů** a **aktivit** k cílům uvedeným mezi specifickými cíli OP ŽP 2014–2020. Cílem programu LIFE by mělo být urychlování změn v přípravě a provádění politiky EU v ochraně životního prostředí tím, že bude zajišťovat a šířit řešení a osvědčené postupy pro dosažení cílů v oblasti životního prostředí a klimatu a podporovat inovativní technologie v oblasti životního prostředí a změny klimatu a takto podporovat provádění sedmého akčního programu pro životní prostředí.

Program LIFE se skládá ze dvou podprogramů – podprogramu pro životní prostředí a podprogramu pro klimatickou akci, kterým jsou přiřazeny specifické cíle a tematické priority. Seznam priorit je indikativní a může být během implementace programu modifikován.

Vzhledem k tomu, že oba programy jsou koordinovány jedním ministerstvem a v rámci jedné sekce, předpokládá se, že bude koordinace zajištěna v rámci organizační a administrativní struktury MŽP.

2) Program Tvůrčí Evropa

Komplementární vazba programu v OP ŽP 2014-2020 je vnímána u aktivit zaměřených na ochranu a péči o přírodní bohatství, tj. zejména o zvláště chráněná území. Za taková území se považují nejčastěji lokality s unikátní nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, a to na úrovni druhů, populací i společenstev, dále území s jedinečnou geologickou stavbou,

území reprezentující charakteristické prvky krajinného rázu kulturní krajiny a území významná z hlediska vědeckého výzkumu. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje šest kategorií zvláště chráněných území, národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky.

3) Nová Zelená úsporám

Cílem programu Nová zelená úsporám (NZÚ) je podpora realizace opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov, a tím snížení emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek do ovzduší. Vláda svým Usnesením č. 220 dne 20. 2. 2013 schválila Věcný záměr programu a dále Usnesením č. 848 ze dne 6. 11. 2013 schválila Dokumentaci programu NZÚ, ve které jsou podrobně rozpracovány podprogramy Rodinné domy a Náklady státu na administraci. Zbývající podprogramy Bytové domy a Budovy veřejného sektoru jsou zpracovány zatím rámcově a budou připraveny na základě vymezení hraničních oblastí podpory mezi jednotlivými programy MMR a MŽP (IROP, PANEL 2014+, JESSICA, OP ŽP 2014-2020) tak, aby si programy vzájemně nekonkurovaly a bylo dosaženo maximálních synergických efektů. Program Nová zelená úsporám bude zdrojově kryt především z výnosů dražeb emisních povolenek dle zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

4) PANEL 2014+

Panel 2014+ je program úvěrů na opravy a modernizace bytových domů. K OP ŽP 2014-2020 se jedná se o doplňkovou vazbu, neboť OP ŽP 2014-2020 se zaměřuje na oblast energetických úspor ve veřejných budovách.

5) Evropská investiční banka

Ve vztahu ke EIB je možné navázání na podporu protipovodňových opatření financovaných z půjčky od EIB. Administrace takovýchto projektů je realizována prostřednictvím MZe. V rámci těchto podpor jsou realizovány zejména velké projekty zajišťující protipovodňovou ochranu a dá se předpokládat, že realizace projektů v rámci OP ŽP 2014-2020 bude doplňkovou vazbou k těmto projektům.

8. Předběžné podmínky

Tato kapitola vymezuje veškeré platné obecné a tematické předběžné podmínky vztahující se k OP ŽP 2014–2020, jejichž splnění či nesplnění ovlivňuje implementaci programu.

OP ŽP 2014–2020 se zaměřuje na podporu tematických cílů č. 4, 5, 6 vymezených v obecném nařízení č. 1303/2013 o společných ustanoveních k fondům, pod které spadají předběžné podmínky uvedené v následující tabulce.

Hlavními riziky pro naplnění následujících předběžných podmínek jsou:

- Neexistence politické shody na možné regulaci vodohospodářských služeb jdoucích napříč zainteresovanými rezorty.
- Věcné komplikace při přípravě nové právní úpravy.

- Lhůty legislativního procesu.
- Nesplnění cílů čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES (recyklace a opětovné použití) z důvodu nepřijetí nové legislativy a změny metodiky výpočtu ze strany Evropské komise.

Tabulka 51: Vymezení příslušných obecných předběžných podmínek a jejich plnění

Předběžná podmínka	Prioritní osa nebo osa, ke kterým se předběžná podmínka a vztahuje	Splnění předběžné podmínky ANO/NE/částičně	Kritéria splnění	Splnění kritérií ANO/NE	Odkaz u splněných podmínek (odkaz na strategii, právní akt nebo jiný příslušný dokument, včetně odkazů na odpovídající kapitoly, odstavce nebo paragrafy, doplněné webovým odkazem nebo přístupem k celému textu)	Vysvětlení
Č. 1: Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci evropského antidiskriminačního práva a politiky v oblasti ESI fondů		Ano. (plnění probíhá průběžně a bude probíhat po celé programové období 2014-2020)	Opatření v souladu s institucionálním a právním rámcem členského státu pro začlenění orgánů odpovědných za podporu rovného zacházení se všemi osobami během přípravy a implementace programů včetně poskytování	Ano	http://www.ochrance.cz/en/discrimination/	Veřejný ochránce práv byl na základě antidiskriminačního zákona pověřen rolí národního tělesa pro rovné zacházení a ochrany před diskriminací v souladu s unijním právem. Ochránce přispívá k prosazování práva na rovné zacházení se všemi osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru nebo světový názor a za tím účelem poskytuje metodickou pomoc obětem diskriminace při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace, provádí výzkum, zveřejňuje zprávy a vydává doporučení k otázkám souvisejícím s diskriminací, zajišťuje výměnu dostupných informací s příslušnými evropskými subjekty. Platné a účinné právní předpisy však ochránci neukládají povinnost plnit roli konzultačního či vzdělávacího orgánu pro řídicí orgány státní správy v oblasti nediskriminace. Ochránce je na moci výkonné zcela nezávislý a z výkonu své funkce odpovědný pouze Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. S ohledem na tuto skutečnost bude převážnou část úkolů vztahujících se k použitelné předběžné podmínce „Existence

			<p>poradenství v otázce rovnosti v aktivitách vztahujících se k ESI fondům.</p>		<p>administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci evropského antidiskriminačního práva a politiky v oblasti ESI fondů“ zajišťovat Úřad vlády – Sekce pro lidská práva, a to též v součinnosti s gestory (ŘO) jednotlivých ESI fondů.</p> <p>Veřejný ochránce práv bude s Úřadem vlády úzce spolupracovat a vyměňovat si potřebné informace a dostupné poznatky při posuzování aktivit vztahujících se k ESI fondům nejen za účelem přecházení diskriminací, ale i podpory rovného zacházení s dotčenými subjekty a vyrovnání šancí znevýhodněných skupin. Je zároveň připraven spolupracovat i s relevantními zástupci veřejné správy, odborníky z akademické obce, advokacie a občanské společnosti.</p> <p>Pro systematické zajištění a posílení administrativní kapacity pro efektivní aplikaci a implementaci antidiskriminačního práva a politiky v oblasti ESI fondů bude u každého ŘO určena konkrétní kontaktní osoba, která se bude systematicky zabývat implementací a aplikací antidiskriminačního práva a problematiky rovnosti žen a mužů a zdravotně postižených, bude odpovědná za koordinaci aktivit v této oblasti v rámci jednotlivých programů a bude úzce spolupracovat s Úřadem vlády – Sekcí pro lidská práva a MPSV , kterým bude v případě nutnosti konzultační a metodickou činností na dožádání poskytovat VOP.</p> <p>Zástupce ÚV – Sekce pro lidská práva je zván na platformy programů a následně po schválení programů bude rovněž zván na Monitorovací výbory jednotlivých programů. Zároveň je pověřený zástupce ÚV členem Rady pro ESI fondy. Zároveň se bude zástupce VOP účastnit monitorovacích výborů k jednotlivým programům a je stálým hostem Rady pro fondy.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP:</p> <p>Problematika nediskriminace je rámcově řešena v rámci OP ŽP 2014-2020 (kapitola Horizontální principy) - následně pak bude rozpracována v navazující řídicí</p>
--	--	--	---	--	---

						dokumentaci a promítnuta do výzev a hodnocení a kontrol v úrovni projektů.
			Opatření za účelem školení zaměstnanců orgánů pověřených správou a kontrolou ESI fondů k tématu antidiskriminačního práva a politiky EU	Ano		<p>Ve spolupráci Úřadu vlády – Sekce pro lidská práva a veřejného ochránce práv budou připraveny programy školení všech relevantních zaměstnanců k tématu rovného zacházení a zákazu diskriminace. Školení budou probíhat intenzivně na počátku programového období a pak průběžně podle potřeby v souvislosti s příchodem nových zaměstnanců a realizací programů. Školení budou provádět odborníci se zkušenostmi s tématem rovného zacházení a boje proti diskriminaci. V rámci školení bude věnována zvláštní pozornost romské menšině. Určení kontaktní pracovníci ŘO budou spolupracovat s veřejným ochráncem práv a Úřadem vlády – Sekcí pro lidská práva při určení vhodného rozsahu a obsahu školení.</p> <p>MMR-NOK zajistí na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, Úřad vlády zajistí obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p>
Č. 2: Existence administrativní kapacity pro implementaci a aplikaci evropského práva rovnosti žen a mužů a politiky v oblasti ESI fondů		Ano	Opatření v souladu s institucionálním a právním rámcem členských států, týkající se zapojení orgánů odpovědných za rovnost žen a mužů v rámci přípravy a implementace programů včetně poskytování	ano	http://www.ochrance.cz/en/discrimination/ http://www.mpsv.cz/cs/12152	<p>Veřejný ochránce práv byl na základě antidiskriminačního zákona pověřen rolí národního tělesa pro rovné zacházení a ochrany před diskriminací v souladu s unijním právem. Ochránce přispívá k prosazování práva na rovné zacházení se všemi osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, národnost, pohlaví, sexuální orientaci, věk, zdravotní postižení, náboženské vyznání, víru nebo světový názor a za tím účelem poskytuje metodickou pomoc obětem diskriminace při podávání návrhů na zahájení řízení z důvodů diskriminace, provádí výzkum, zveřejňuje zprávy a vydává doporučení k otázkám souvisejícím s diskriminací, zajišťuje výměnu dostupných informací s příslušnými evropskými subjekty.</p> <p>Platné a účinné právní předpisy však ochránci neukládají povinnost plnit roli konzultačního či vzdělávacího orgánu pro řídicí orgány státní správy v oblasti nediskriminace. Ochránce je na moci výkonné zcela nezávislý a z výkonu své funkce odpovědný pouze Poslanecké sněmovně Parlamentu</p>

			<p>konzultací v oblasti rovnosti žen a mužů a v oblasti vztahující se k ESI fondům.</p>		<p>ČR.</p> <p>S ohledem na tuto skutečnost bude převážnou část úkolů vztahujících se k použitelné předběžné podmínce zajišťovat MPSV, jakožto vnitrostátní koordinátor agendy rovných příležitostí žen a mužů spolu s určenými kontaktními pracovníky ŘO jednotlivých ESI fondů.</p> <p>Veřejný ochránce práv bude s MPSV úzce spolupracovat a vyměňovat si potřebné informace a dostupné poznatky při posuzování aktivit vztahujících se k ESI fondům nejen za účelem přecházení diskriminaci žen či mužů, ale i podpory rovného zacházení z hlediska pohlaví s dotčenými subjekty a vyrovnání šancí znevýhodněných skupin. Je zároveň připraven spolupracovat i s relevantními zástupci/zástupkyněmi veřejné správy, odborníky z akademické obce, advokacie a občanské společnosti.</p> <p>Pro systematické zajištění a posílení administrativní kapacity pro efektivní aplikaci a implementaci rovnosti žen a mužů a politiky v oblasti ESI fondů bude určena konkrétní kontaktní osoba v rámci jednotlivých ŘO, která se bude systematicky zabývat implementací a aplikací práva rovnosti žen a mužů, bude odpovědná za koordinaci aktivit v této oblasti a bude úzce spolupracovat s MPSV – Sekcí náměstka ministra pro EU, mezinárodní spolupráci, sociální začleňování a rovné příležitosti.</p> <p>Zástupce/zástupkyně MPSV je zván na platformy programů, jakožto vnitrostátní koordinátor agendy rovných příležitostí žen a mužů, a následně po schválení programů bude rovněž zván na Monitorovací výbory jednotlivých programů. Zástupce/zástupkyně VOP se rovněž bude účastnit monitorovacích výborů a bude stálým hostem Rady pro fondy.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP:</p> <p>Problematika nediskriminace je rámcově řešena v rámci OP ŽP (kapitola Horizontální principy) - následně pak bude rozpracována od roku 2014 v řídicí dokumentaci a</p>
--	--	--	---	--	--

						promítnuta do hodnocení a kontrol v úrovni projektů.
			Uspořádání školení pro zaměstnance orgánů, které se podílí na řízení a kontrole ESI fondů v oblasti legislativy EU a politik týkajících se rovnosti pohlaví a rovných příležitostí (gender mainstreaming)	ano		MMR-NOK zajistí na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, MPSV zajistí obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.
Č. 4: Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek v oblasti společného strategického rámce pro ESI fondy	všechny prioritní osy všech programů	ano - (plnění probíhá průběžně a bude probíhat celé programové období 2014 - 2020)	Opatření pro účinné uplatňování předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek prostřednictvím odpovídajících mechanismů.	ano	http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa-aktualni-a-uplne-zneni-z-(1) http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky- stanoviska http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty	Byla převzata evropská právní úprava do národní legislativy - viz zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), oba ve znění pozdějších předpisů, (pozn.: ve vztahu k právu EU lze uvést, že již v současné době máme přísnější režim pro oblast koncesních smluv zakotvený v rámci koncesního zákona, než je tomu ve směrnici); Byla přijata novela zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 55/2012 Sb.), byly přijaty prováděcí právní předpisy k zákonu o veřejných zakázkách (vyhlášky č. 230/2012 Sb., 231/2012 Sb., 232/2012 Sb., 133/2012 Sb.); Bylo připraveno a uveřejněno zákonné opatření senátu č. 341/2013 Sb.;

					<p>Průběžně jsou identifikována pravidla, která jsou v praxi velmi komplikovaně aplikovatelná (vyhodnocování účinných novel zákona o veřejných zakázkách);</p> <p>Byl vytvořen a uveřejněn katalog vzorových zadávacích dokumentací;</p> <p>Byly aktualizovány a uveřejněny Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007 - 2013;</p> <p>Byl připraven a uveřejněn Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 (usnesení vlády ČR ze dne 15. ledna 2014 č. 44).</p> <p>Byla připravena a uveřejněna (národní) metodika zadávání veřejných zakázek obsahující také metodiku zadávání veřejných zakázek malého rozsahu;</p> <p>Byla připravena a uveřejněna dílčí metodická stanoviska / doporučení expertní skupiny MMR k zákonu o veřejných zakázkách;</p> <p>Probíhají diskuze s odbornou veřejností o navrhovaných změnách pravidel pro zadávání veřejných zakázek;</p> <p>Relevantní poskytovatelé dotací provádí ex-ante a jiné kontroly zadávacích řízení k veřejným zakázkám</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP: Prostřednictvím řídicí dokumentace programu jsou pravidla pro zadávání veřejných zakázek poskytnuta žadatelům/příjemcům a příjemci jsou zavázáni k tomu, aby uplatňovali principy veřejného zadávání i na zakázky s nižší předpokládanou hodnotou. Principy veřejného zadávání jsou díky tomuto nastavení relevantní pro všechny projekty, bez ohledu na právní formu příjemce podpory či míru</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>podpory poskytnutou na projekt z veřejných zdrojů.</p> <p>V monitorovacím systému jsou všechny zakázky v rámci projektů evidovány, příjemci jsou v průběhu realizace projektu povinni předložit auditní stopu k zadávacím řízením. V případě identifikace pochybení jsou aplikovány finanční opravy.</p>
			Opatření, jež zajišťují transparentní postupy zadávání veřejných zakázek.	Ano	<p>http://www.portal-vz.cz/cs/jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa-aktualni-a-uplne-zneni-z-(1)</p> <p>http://www.portal-vz.cz/cs/jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodicke-pokyny</p> <p>http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/</p> <p>http://www.portal-vz.cz/cs/Aktuality/Informace-k-postupu-pri-uverejnovani-v-souvislosti</p>	<p>Byla přijata tzv. transparentní novela zákona o veřejných zakázkách (zákon č. 55/2012 Sb.);</p> <p>Byly vypracovány prováděcí právní předpisy k zákonu o veřejných zakázkách a metodické dokumenty jako pomůcky pro aplikaci nových povinností (např. metodika zadávání veřejných zakázek; metodické stanovisko vytvořené k příloze vyhlášky č. 9/2011 Sb. metodika k vyhlášce 133/2012 Sb. o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele)</p> <p>Připravena a uveřejněna informace k postupu při uveřejňování v souvislosti s technickou novelou zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách</p> <p>Aktualizována Metodika k vyhlášce o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele (účinnost od 1. 1. 2014)</p> <p>Základní data o veřejných zakázkách jak ve Věstníku veřejných zakázek, tak na profilech zadavatele mají podobu strukturovaných dat – to znamená, že umožňují případným zájemcům poměrně snadno automatizovaně získávat informace o veřejných zakázkách pro účely dalšího zpracování, popř. kontroly. MMR opakovaně prověřovalo funkcionality profilů zadavatele s ohledem na poskytování dat ve strukturované podobě. Výsledky těchto kontrol jsou adresně zasílány dotčenému zadavateli a zadavatel je vyzýván k nápravě. V ISVZ je vytvořena aplikace k ověření funkcionality profilu zadavatele pro poskytování dat ve strukturované podobě.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP:</p>

					<p>Žadatelům/příjemcům jsou pravidla pro zadávání veřejných zakázek k dispozici prostřednictvím webových stránek programu. V průběhu realizace projektů zástupci ŘO a ZS průběžně komunikují s příjemcem dotace ohledně zadávacích řízení a taktéž provádí ex-ante a průběžnou kontrolu těchto řízení.</p> <p>Příjemci podpory současně musí zveřejňovat všechna zadávací řízení nad určitou hodnotu mimo režim zákona a všechna zjednodušená podlimitní řízení na webových stránkách operačního programu. Tímto opatřením je posílena soutěž dodavatelů a také veřejná kontrola nad nakládáním s prostředky poskytnutými na podpořené projekty (výzvu, zadávací dokumentaci i odpovědi na dotazy si lze volně prostudovat během zadávacího řízení i v době po jeho ukončení).</p> <p>Uveřejňovací povinnosti vztahující se k zakázkám zadávaným v rámci projektů spolufinancovaných z OP ŽP 2014-2020 se budou řídit mimo jiné pravidly obsaženými v Metodickém pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 (usnesení vlády ČR ze dne 15. ledna 2014 č. 44), který je uveřejněn na portálu MMR Strukturální fondy.</p>	
			Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění fondů.	ano	<p>Poskytování konzultací a právní podpory k zadávacím řízením na veřejné zakázky;</p> <p>Šíření výkladových stanovisek k aplikaci zákona o veřejných zakázkách;</p> <p>Příprava a odesílání odpovědí na dotazy k zadávání veřejných zakázek;</p> <p>Účast lektorů na seminářích a konferencích pro zaměstnance podílející se na provádění fondů;</p> <p>Realizace vzdělávacích</p>	<p>Opatření jsou realizována průběžně v závislosti na aktuální potřebě (na vyžádání nebo z vlastní iniciativy) a situaci (např. v době přípravy zaměstnanců na aplikaci nově přijatých právních předpisů apod.);</p> <p>Na přelomu let 2013 a 2014 uskutečněny tři konference k připravovaným změnám v oblasti veřejného zadávání.</p> <p>Bude realizováno i v rámci Metodického pokynu strategie rozvoje lidských zdrojů SSR v programovém období 2014-2020. Metodický pokyn ke strategii rozvoje lidských zdrojů SSR v programovém období 2014-2020 bude vydán jako usnesení vlády. Všechny oblasti Metodiky (tedy i odborná příprava resp. vzdělávání a nastavení administrativní kapacity) budou od r. 2014 projednávány na Pracovní</p>

					<p>seminářů k oblasti veřejného zadávání pro subjekty implementačních struktur programů a dalších struktur, které se podílí na implementaci NSRR;</p> <p>Publikace článků k oblasti veřejného zadávání (např. v časopisech „Veřejné zakázky“ nebo „Právní rozhledy“);</p> <p>Aktivní účast v pracovních skupinách, kde je řešena problematika zadávání veřejných zakázek</p> <p>http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Infoforum/Otazky-a-odpovedi</p> <p>http://www.mmr.cz/cs/Verejne-zakazky-a-PPP/Informace-Udalosti/Konference-Pripravovane-zmeny-v-oblasti-verejneho</p>	<p>skupině Administrativní kapacita.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP</p> <p>Pracovníci implementační struktury jsou vzdělávání průběžně dle potřeby. Pravidla veřejného zadávání představují stabilní součást základního modulu vzdělávacích akcí určených všem pracovníkům implementační struktury programu. Toto vzdělávání je zajištěno řídicím orgánem a doplňuje vzdělávací akce zajišťované MMR-NOK. V případě novel zákona o veřejných zakázkách řídicí orgán zajišťuje kurzy, během nichž jsou pracovníci s konkrétním obsahem změn seznámeni.</p> <p>Řídicí orgán má vlastní tým právníků, kteří zajišťují poskytování konzultací nejen pracovníkům implementační struktury v tématech veřejného zadávání.</p>
			Opatření k zajištění správní kapacity pro provádění a uplatňování předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek.	částečně	<p>částečné doplnění pracovníků na pracovní pozice v odboru práva veřejných zakázek a koncesí na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR</p>	<p>Nové povinnosti stanovené zákonem o veřejných zakázkách a větší počet veřejných zakázek zadávaných podle zákona o veřejných zakázkách si vyžádaly doplnění pracovníků do uvedeného útvaru</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP:</p> <p>Řízení lidských zdrojů v implementační struktuře probíhá s ohledem na činnosti, které je nutné zajistit. Dochází k plánování administrativní kapacity s ohledem na počty projektů v administraci i na plánované výzvy a jejich alokace. Řídicí orgán plánuje posílení administrativní kapacity před zahájením implementace OP ŽP. Technická</p>

						pomoc je na financování potřebných lidských zdrojů využívána v současném období 2007-2013 a bude i v období 2014-2020.
Č. 5: Existence opatření pro účinné uplatnění pravidel Unie pro veřejnou podporu v oblasti ESI fondů	Všechny PO OP ŽP 2014 - 2020	Částečně - plnění probíhá průběžně v závislost i na schvalová ní předpisů EK	Opatření pro účinné uplatňování pravidel Unie pro veřejnou podporu	Částečně	Manuál služeb obecného hospodářského zájmu (http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/manualy-metodiky-a-dalsi-dokumenty.html) Zákon č. 215/2004 Sb. o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje (http://www.uohs.cz/cs/legislativa/verejna-podpora.html)	<p>Oblast veřejné podpory v ČR se řídí zákonem č. 215/2004 Sb. (ustanovuje centrální koordinační orgán, podmínky pro notifikaci, poskytování podpor malého rozsahu, navrácení veřejné podpory).</p> <p>Pravidla VP jsou také promítnuty v předpisech EU (viz níže). Některá z nich procházejí modernizační a schvalovacím procesem v 1. čtvrtletí 2014 účinností od 1.7.2014. S ohledem na tuto skutečnost, některá pravidla VP se řídí podle stále platných nařízení aplikované v současném programovém období 2007-2013, a to až do přijetí nových nařízení, které je nahrazují.</p> <p>Zde je orientační přehled aplikovaných předpisů VP:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Režim de minimis (Nařízení EK č. 1998/2006, nařízení EK č. 1407/2013 – nově schválené) -ONBV (Nařízení EK č. 800/2008, xxx č. ../.- stále neschválené) -SOHZ (Nařízení EK č. 360/2012) -Pokyny k regionální státní podpoře na období 2014-2020 (2013/C 209/01 – nově schválené) -Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (2008/C 82/01) <p>Opatření jsou realizována průběžně v závislosti na přijímané legislativě EU. MMR a ÚOHS vydávají metodické dokumenty k jednotlivým oblastem veřejné podpory (doposud vydán „Manuál služeb obecného hospodářského zájmu“).</p> <p>V současné době je ve fázi hodnocení veřejná zakázka „Podklady pro metodické doporučení pro oblast veřejné</p>

					<p>podpory“. Zpracovatel bude mít smlouvou pevně stanovené termíny k zpracování každé oblasti, přičemž tyto termíny jsou vázány na zveřejnění příslušných nařízení v Úředním věstníku EU.</p> <p>Přehled opatření pro účinné uplatnění pravidel Unie pro veřejnou podporu, které se budou respektovat v novém programovém období 2014-2020 (podrobněji, tabulka č. 54):</p> <p>Mezi opatření, která předcházejí uznání nelegální či neslučitelné VP, patří:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Respektování kumulačního pravidla a povinnost Deggendorf 2) Motivační účinek podpory 3) Ověření aktuálnosti existujícího schématu v případě jakýchkoliv změn, aby se zajistilo, že daný schémat stále spadá pod rozhodnutí o schválení EK nebo pod nařízení o blokové výjimce 4) V případě přidělení finančních nástrojů, musí se zajistit soulad pravidel VP a finančních nástrojů implementované řídicím orgánem, fondy fondů a subjekty implementační struktury (především na úrovni finančního manažera, finančního zprostředkovatele, spoluinvestorů a konečného příjemce) <p>Opatření pro účely vymáhání nelegální/neslučitelné veřejné podpory:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Žaloba u národního soudu (v případě nelegální VP nebo v případě pokynu k navrácení podpory) 2) Účinnost včasného navrácení VP
--	--	--	--	--	--

					<p>Opatření, která zajistí řádné kontroly souladu GBER a schválených schémat:</p> <p>1) Uplatňování postupů poskytovateli VP, kteří zajistí splnění kritérií pro způsobilost k čerpání VP a soulad se všemi pravidly VP (např. motivační účinek, maximální přípustná hranice podpory, podmínky způsobilosti daného schématu)</p> <p>Opatření pro zajištění dostatečné znalosti o typech VP, včetně de minimis:</p> <p>1) Zavedení systému, který zajistí dostatečnou informovanost o typech VP, a to v celé své šíři, přesně a včas (zveřejnění příjemců VP plně pro veřejnost či pouze poskytovatelům VP, sběr informací o de minimis)</p>	
			<p>Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance zapojené do implementace fondů</p>	Ano	<p>www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/akuality-z-verejne-podpory.html</p>	<p>ÚOHS školí průběžně poskytovatele veřejné podpory, ať již na jejich žádost či z vlastní iniciativy. Aktuální informace z oblasti veřejné podpory jsou dostupné na internetových stránkách ÚOHS.</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, MMR OR zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p> <p>Oblast vzdělávání je součástí připravovaného Metodického pokynu k rozvoji lidských zdrojů v programovém období 2014-2020 a v programovém období 2007-2013.</p> <p>Obecným cílem Metodického pokynu je nastavení jednotných požadavků na zajištění kvalitní administrativní kapacity podílející se na realizaci cílů Dohody o partnerství a jednotlivých činnostech při implementaci programů a jedním ze specifických cílů Metodického pokynu je vytvoření systému vzdělávání zaměstnanců, kteří se podílejí na implementaci fondů EU tak, aby odpovídal jejich potřebám na pracovních pozicích,</p>

					<p>popsaných v řídicích dokumentech programů, řízení a koordinace DoP, a zajistil podmínky pro prosazování principu transparentnosti a protikorupčního jednání. Vzdělávání zajišťuje podmínky pro stabilizaci a motivaci zaměstnanců implementační struktury v návaznosti na potřeby jejich odborného růstu a zvyšování znalostí a dovedností.</p> <p>Nabídka vzdělávacích aktivit se odvíjí od cílů jednotlivých programů a individuálních vzdělávacích plánů vytvářených při hodnocení zaměstnanců.</p> <p>Termíny vzdělávacích akcí jsou zveřejněny na webu Systému vzdělávání.</p> <p>Vzdělávací akce jsou průběžně vyhodnocovány na základě zpětné vazby účastníků získávané prostřednictvím hodnotících dotazníků (s cílem optimalizovat efektivitu). Prezentace ze vzdělávacích akcí jsou účastníkům dále k dispozici v e-knihovně na webových stránkách Systému vzdělávání.</p> <p>Realizace Systému vzdělávání probíhá na základě spolupráce MMR-NOK se zástupci (koordinátory vzdělávání) jednotlivých subjektů implementace, kteří 2x ročně zasílají MMR-NOK své požadavky na zajištění vzdělávacích akcí v rámci Systému vzdělávání. Veškeré záležitosti Systému vzdělávání pro programové období 2014-2020 budou projednávány na Pracovní skupině Administrativní kapacita (pro programové období 2007-2013 to byla PS Vzdělávání pro NSRR).</p> <p>Šíření informací a vzájemná konzultace bude probíhat rovněž na pracovní skupině pro veřejnou podporu, jejímiž členy jsou různé subjekty zapojené do implementace fondů.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP: Pracovníci implementační struktury jsou vzdělávání průběžně dle potřeby. Pravidla veřejné podpory představují stabilní součást základního modulu vzdělávacích akcí určených všem pracovníkům implementační struktury programu. Toto vzdělávání je zajištěno řídicím orgánem a</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>doplňuje vzdělávací akce zajišťované MMR-NOK.</p> <p>Všechny aktuální informace k oblasti veřejné podpory jsou dostupné na stránkách ÚOHS: www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html.</p> <p>Pro oblast ESI fondů je zřízena internetová stránka obsahující všechny relevantní informace: www.strukturalni-fondy.cz.</p>
			<p>Opatření k zajištění administrativní kapacity pro implementaci a uplatňování předpisů Unie pro veřejnou podporu</p>	Částečně	<p>Opatření pro zajištění kvalifikované a kordinované administrativní kapacity:</p> <p>1) Existence centrální instituce (či koordinované skupiny subjektů), která má dostatečný počet kvalifikovaných odborníků a poskytuje odbornou radu o aplikovatelnosti VP v programech v souladu s EU pravidly o VP všem pracovníkům/poskytovatelům VP</p> <p>Na centrální úrovni (MMR) probíhá výběr pracovníků tak, aby byl zajištěn dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců pro oblast VP.</p> <p>Je řešeno v rámci Platformy administrativní kapacita.</p> <p>Doplnění ze strany OP ŽP: Řízení lidských zdrojů v implementační struktuře probíhá s ohledem na činnosti, které je nutné zajistit. Dochází k plánování administrativní kapacity s ohledem na počty projektů v administraci i na plánované výzvy a jejich alokace. Jednotlivé úrovně programu řídicí orgán vyhodnocuje z hlediska pravděpodobnosti, v jakých svých částech mohou a za jakých podmínek zakládat veřejnou podporu. Na základě této identifikace dochází k odhadům potřebné kapacity lidských zdrojů. Řídicí orgán plánuje posílení administrativní kapacity před zahájením</p>

						implementace operačního programu. 2) Vhodná technická pomoc ve formě metodických dokumentů, externích odborníků, která bude poskytnuta všem subjektům zabývajícím se pravidly VP
Č. 6: Existence funkčního uspořádání, které zajišťuje účinné uplatňování právních předpisů EU souvisejících s EIA a SEA	Všechny PO OP ŽP 2014 – 2020 a ostatní operační programy	Částečně	Opatření pro účinné uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU (EIA) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).	Částečně	Příslušná ustanovení zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, týkající se posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí. http://portal.cenia.cz/eiasea/static/sea_legislativa § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí: http://portal.cenia.cz/eiasea/static/eia_legislativa	Všechny požadavky směrnice SEA jsou v českém právním řádu plněny. V rámci infringementového řízení ke směrnici EIA bylo na jednání s Evropskou komisí ze dne 21. 1. 2014 dohodnuto řešení spočívající v úpravě české legislativy, kterou budou v termínu do konce roku 2014 vyřešeny všechny výtky Evropské komise. Součástí této úpravy bude i oblast účasti veřejnosti a jejího přístupu k soudní ochraně. V souvislosti s touto změnou Česká republika připravila Akční plán. Pokud jde o kontrolu kvality, MŽP již v současné době aplikuje systém autorizovaných osob zpracovávajících dokumentaci EIA a oponentní posudky EIA, které jsou dalším nástrojem pro kontrolu kvality informací obsažených v dokumentaci EIA.
			Opatření pro odbornou přípravu a šíření informací pro zaměstnance podílející se na provádění směrnic týkajících se EIA a SEA	Ano	§21 a 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí §21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků Usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2005 č. 1542 http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostr edi	MŽP je ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí dle § 21 písm. a) a vykonává vrchní státní dozor v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí dle § 21 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Na základě této skutečnosti MŽP metodicky vede všechny pracovníky provádějící směrnice EIA a SEA. MŽP koná pro pracovníky EIA a SEA pravidelné porady. Dále bude v součinnosti s MMR-NOK realizovat i školení pro pracovníky řídicích orgánů jednotlivých ministerstev (2 kola školení v lednu a únoru 2014).. Informace z oblasti EIA a SEA jsou pro všechny pracovníky šířeny prostřednictvím informačního systému a vydáváním metodických pokynů. Krajské úřady pravidelně využívají také možnosti individuální konzultace. Stejně tak MŽP kontaktuje pracovníky na krajských úřadech a konzultuje

				<p>http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení atd.)</p> <p>http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení)</p>	<p>s nimi aktuální otázky v procesu EIA či SEA.</p> <p>Všichni pracovníci provádějící směrnice EIA a SEA jsou kvalifikováni rovněž k provádění poradenství v oblasti EIA a SEA. Krajské úřady vykonávající činnost příslušného úřadu ve smyslu § 22 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, musí dle §21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů, prokázat zvláštní odbornou způsobilost v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí. Zvláštní odborná způsobilost se ověřuje zkouškou a prokazuje osvědčením. Pracovníci MŽP absolvují vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné dle usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2005 č.1542. Dále jsou zaměstnanci MŽP průběžně vzdělávání po odborné stránce.</p> <p>MMR-NOK zajišťuje na horizontální úrovni proškolení zaměstnanců implementujících fondy EU v rámci Systému vzdělávání, MŽP zajišťuje obsahovou náplň vzdělávání a lektorské zajištění.</p> <p>Oblast vzdělávání je součástí připravovaného Metodického pokynu k rozvoji lidských zdrojů v programovém období 2014-2020 a v programovém období 2007-2013.</p> <p>Obecným cílem Metodického pokynu je nastavení jednotných požadavků na zajištění kvalitní administrativní kapacity</p> <p>podílející se na realizaci cílů Dohody o partnerství a jednotlivých činností při implementaci programů a jedním ze specifických cílů Metodického pokynu je vytvoření systému vzdělávání zaměstnanců, kteří se podílejí na implementaci fondů EU tak, aby odpovídal jejich potřebám na pracovních pozicích, popsanych v řídicích dokumentech programů, řízení a koordinace DoP,</p> <p>a zajistil podmínky pro prosazování principu transparentnosti a protikorupčního jednání. Vzdělávání zajišťuje podmínky pro stabilizaci</p> <p>a motivaci zaměstnanců implementační struktury v</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>návaznosti na potřeby jejich odborného růstu a zvyšování znalostí a dovedností.</p> <p>Nabídka vzdělávacích aktivit se odvíjí od cílů jednotlivých programů a individuálních vzdělávacích plánů vytvářených při hodnocení zaměstnanců.</p> <p>Termíny vzdělávacích akcí jsou zveřejněny na webu Systému vzdělávání.</p> <p>Vzdělávací akce jsou průběžně vyhodnocovány na základě zpětné vazby účastníků získávané prostřednictvím hodnotících dotazníků (s cílem optimalizovat efektivitu). Prezentace ze vzdělávacích akcí jsou účastníkům dále k dispozici v e-knihovně na webových stránkách Systému vzdělávání.</p> <p>Realizace Systému vzdělávání probíhá na základě spolupráce MMR-NOK se zástupci (koordinátory vzdělávání) jednotlivých subjektů implementace, kteří 2x ročně zasílají MMR-NOK své požadavky na zajištění vzdělávacích akcí v rámci Systému vzdělávání a veškeré záležitosti Systému vzdělávání pro programové období 2014-2020 budou projednávány na Pracovní skupině Administrativní kapacita (pro programové období 2007-2013 to byla PS Vzdělávání pro NSRR).</p>	
			<p>Opatření k zajištění dostatečné správní kapacity</p>	<p>Ano</p>	<p>§21 a 22 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí</p> <p>§21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků</p> <p>Usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 2005 č. 1542</p> <p>Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech</p>	<p>Všichni úředníci zajišťující provádění směrnice EIA a SEA mají složenou zkoušku odborné způsobilosti či prošli vstupním vzděláním úvodním a vstupním vzděláním následným – viz přehled v předchozím bodě.</p> <p>Počet úředníků zajišťující provádění směrnice EIA a SEA na MŽP a krajských úřadech je vždy ustanoven na základě množství vykonávané agendy jednotlivými úřady tak, aby tato kapacita byla dostatečná. V souladu se zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími souvisejícími právními předpisy vztahujícími se k problematice základních registrů byl zahájen proces zefektivnění veřejné správy, na základě kterého jsou nyní průběžně stanovovány dostatečné počty</p>

					http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_zivotni_prostrredi http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení atd.) http://portal.cenia.cz/eiasea/view/SEA100_koncepce (+ záložka legislativa, pokyny a sdělení)	<p>pracovníků pro výkon státní správy, tedy i počet úředníků zajišťujících provádění směrnice EIA a SEA.</p> <p>Technickou pomoc zajišťuje MŽP zejména prostřednictvím informačního systému a metodických pokynů a dále pomocí systému autorizovaných expertů, jejichž seznam je rovněž součástí informačního systému.</p>
Č. 7a: Existence statistického základu nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů.		Částečně	Opatření pro včasný sběr a agregaci statistických údajů, který obsahuje tyto prvky:	Částečně		Příprava agregace údajů v rámci MS2014+ Nezbytné u všech indikátorů kontextu a výsledku zajistit výchozí hodnoty a metodickou konstrukci.
			určení zdrojů a mechanismů pro zajištění statistické validace,	Částečně		V přípravě, relevantní po schválení programů.
			opatření pro zveřejňování a zpřístupňování agregovaných dat veřejnosti,	Částečně		<p>V podobě MP evaluace, kde je zapracován požadavek na povinné zveřejňování všech evaluačních výstupů, současně pak povinné zveřejňování informací o výsledku výběru a hodnocení operací</p> <p>Materiál je součástí 1. balíčku metodik, který byl usnesením č. 597 ze dne 9. srpna 2013 schválen vládou.</p>

<p>Č. 7b: Existence systému ukazatelů výsledků nezbytného k výběru opatření, jež budou nejučinněji přispívat k dosahování požadovaných výsledků, k monitorování pokroku při dosahování výsledků a k provedení posouzení dopadů</p>		Částečně	Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:	Částečně		V přípravě – NČI 2014+ (příprava indikátorové soustavy). Bude realizováno po předložení programů.
		výběru ukazatelů výsledku pro každý program, poskytujících informace o tom, co motivuje k výběru opatření financovaných daným programem,	Částečně		V přípravě – MP výběr a hodnocení projektů - promítnout principy 3E do výběru a hodnocení operací. Materiál je součástí 2. balíčku metodik, který byl koncem října 2013 předložen na vládu ke schválení.	
		vytyčení cílů pro tyto ukazatele,	Částečně		V přípravě, bude součástí programů.	
		každý ukazatel musí splňovat tyto podmínky: robustnost a statistickou validaci, jasný normativní výklad, soulad s politikami, včasný sběr údajů,	Částečně		V přípravě – stejná pravidla jsou součástí MP indikátorů, správnost nastavení indikátorové soustavy bude kontrolována ze strany NOK (správce NČI 2014+). Bude až po schválení programů.	

			postupy zajišťující, aby všechny operace financované z programu používaly účinný systém ukazatelů.	Částečně		V přípravě – MP zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014-2020. Materiál je součástí 1. balíčku metodik, který byl usnesením č. 597 ze dne 9. srpna 2013 schválen vládou.
--	--	--	--	----------	--	--

Tabulka 52: Vymezení příslušných tematických předběžných podmínek a jejich plnění

Přeběžná podmínka	Prioritní osa nebo osy, ke kterým se předběžná podmínka a vztahuje	Splnění předběžné podmínky ANO/NE/částečně	Kritéria splnění	Splnění kritérií ANO/NE	Odkaz u splněných podmínek (odkaz na strategii, právní akt nebo jiný příslušný dokument, včetně odkazů na odpovídající kapitoly, odstavce nebo paragrafy, doplněné webovým odkazem nebo přístupem k celému textu)	Vysvětlení
4.1. Byla provedena opatření na podporu nákladově efektivního zvyšování energetické účinnosti u koncového uživatele a nákladově	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Částečně	Zavedená opatření k zajištění minimálních požadavků týkajících se energetické náročnosti budov v souladu s články 3, 4 a 5 směrnice	Částečně	zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	Transpozice směrnice byla provedena implementací do zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novelou zákona č. 318/2012 Sb. ze dne 24. října 2012. V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335(zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012. Dne 18.10.2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK. Lhůta pro odpověď ČR běží do 18. 12. 2013.

efektivních investic do energetické účinnosti při výstavbě a renovaci budov.	Prioritní osa 5: Energetické úspory		2010/31/EU, Opatření nezbytná pro zavedení systému certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU,	Částečně	zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií, konkrétně novela zákona č. 318/2012 Sb.	V současné době je s ČR vedeno řízení pro porušení Smlouvy – řízení o nenotifikaci č. 2012/0335(zahájeno 25. 9. 2012). ČR na formální upozornění odpověděla dne 31. 10. 2012 (viz též výše). Dne 18.10.2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK. Lhůta pro odpověď ČR běží do 18. 12. 2013.
4.3. Byla provedena opatření na podporu výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů.	Prioritní osa 5: Energetické úspory	Částečně	Členský stát přijal národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů shodně s článkem 4 směrnice 2009/28/ES.	Částečně	Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020	V současnosti je s ČR vedeno řízení o porušení Smlouvy – věcné řízení (řízení č. 2012/2154). EK byl předložen zpracovaný NAP dle směrnice 2009/28/ES podle příslušného vzoru dne 19. 5. 2010. Aktualizovaný NAP byl EK odeslán dne 14. 12. 2012. V případě NAP nyní probíhá věcné řízení – původně v této věci probíhalo pilotní řízení (zahájeno v roce 2011), to však bylo přeloženo do fáze řízení o porušení Smlouvy dne 1. 10. 2012. Řízení se nyní nachází ve fázi formálního upozornění, kdy EK vytýká ČR, že přijatý Národní akční plán není úplný, a proto není v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice. V odpovědi (zaslané EK dne 30. 11.2012) ČR zastává stanovisko, že NAP byl EK předložen jako úplný a odpovědi na otázky EK lze nalézt jak v NAP z roku 2010, tak v aktualizované verzi z roku 2012. Očekává se odpověď EK.
5.1. Předcházení	Prioritní osa 1:	Částečně	Existuje vnitrostátní	Částečně	- Plány pro zvládnutí povodňových rizik:	Plnění některých kritérií v této oblasti vyplývá

<p>riziku a jeho řízení: Existence vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládnání katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu</p>	<p>Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní; Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech; Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu</p>		<p>nebo regionální posouzení rizik obsahující tyto prvky:</p>	<p>http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/plany-pro-zvladani-povodnovych-rizik/</p> <p>- Plány povodí: -Plány A - Plány mezinárodních povodí: Dunaj http://www.icpdr.org/participate/danube_river_basin_management_plan Labe http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=513&L=1 Odra http://www.mkoo.pl/show.php?fid=2808&lang=CZ</p> <p>-Plány B - Plány národních částí mezinárodních povodí: http://www.mzp.cz/cz/plany_narodnich_casti_mezinarodnich_povodi</p> <p>-Plány C - Plány oblastí povodí: http://www.mzp.cz/cz/plany_oblasti_povodi</p> <p>- Koncepce ochrany obyvatelstva: http://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx</p>	<p>z platné národní legislativy: povinnost zpracovávat plány pro zvládnání povodňových rizik¹⁰, povinnost plánování v oblasti vod¹¹, povinnost pro ministerstva a jiné správní orgány hodnotit možné zdroje rizik, provádět analýzy ohrožení a v rámci prevence odstraňovat nedostatky¹².</p> <p>V současné době existuje, připravuje se nebo probíhá aktualizace několika vnitrostátních koncepčních či plánovacích dokumentů, které se stávajícími riziky zabývají:</p> <p>- Plány pro zvládnání povodňových rizik (zpracovávají se, po procesu SEA budou schváleny vládou do XII-2015);</p> <p>- Plány povodí (aktuální plány povodí byly schváleny v r. 2009 - splnění plánovacího období dle Rámcové směrnice o vodách 2000/60/ES bylo reportováno Evropské komisi; nyní se zpracovávají nové plány povodí pro období 2016-21, po procesu SEA budou schváleny vládou do XII-2015) – bližší informace viz PP 6.1;</p> <p>- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 (schválena vládou v X-2013);</p> <p>- Koncepce environmentální bezpečnosti 2012–2015 s výhledem do roku 2020 (schválena Bezpečnostní radou státu v VI-2012), Koncepce environmentální bezpečnosti 2015-2020 s výhledem do roku 2030 (v procesu přípravy,</p>
---	--	--	---	---	--

¹⁰ zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

¹¹ zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

¹² zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

				<p>http://databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2020-s-vyhledem-do-roku-2030</p> <p>- Státní politika životního prostředí: http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108 Státní politika životního prostředí</p> <p>- Politika územního rozvoje ČR: http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky</p> <p>http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008</p>	<p>předpoklad schválení do XII-2015);</p> <p>- Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020 (schválena vládou v I-2013) – předcházení rizik a adaptace na změnu klimatu patří mezi prioritní oblasti tohoto strategického dokumentu.</p> <p>- Politika územního rozvoje České republiky 2008 (schválena vládou v VII-2009; nyní je aktualizována a do XI-2014 má být vládě předložen návrh aktualizace) – zohledňuje případná opatření i s ohledem na změny klimatu.</p> <p>Předpokladem pro zpřesnění hodnocení a omezení rizik s ohledem na klimatickou změnu je schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále adaptační strategie) a plnění opatření k realizaci výše uvedených koncepcí a plánů. Návrh této strategie vznikl v rámci široké meziresortní spolupráce. V adaptační strategii jsou pro jednotlivé prioritní oblasti hospodářství a životního prostředí (sektory) sumarizovány předpokládané dopady změny klimatu, definována vhodná adaptační opatření, identifikovány překážky bránící jejich realizaci, definován cílený výzkum a analytické potřeby aj. Součástí je i kapitola věnující se oblasti krizového řízení. Návrh adaptační strategie je připraven k předložení do procesu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA) a procesu meziresortního připomínkového řízení. Po vydání stanoviska SEA bude adaptační strategie předložena vládě ke schválení.</p>
		popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých	Částečně	<p>Systém integrované výstražné služby: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/meteo/om/sivs/sivs.html</p> <p>Hlásná a předpovědní</p>	<p>ČHMÚ provozuje varovnou hlásnou předpovědní službu zahrnující extrémní meteorologické jevy (srážky, teploty, vítr), povodně a sucho v rámci Systému integrované výstražné služby (SIVS) a Hlásné a předpovědní povodňové služby a je součástí evropského výstražného systému METEOALARM.</p>

			<p>údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku</p>	<p>povodňová služba: http://hydro.chmi.cz/hpps/</p> <p>METEOALARM: http://www.meteoalarm.eu/</p> <p>http://www.hzscr.cz/clanek/vzdelavani-v-oblasti-krizoveho-rizeni.aspx</p> <p>http://www.hzscr.cz/clanek/dokumenty-ke-stazeni.aspx</p> <p>http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/seznam-prehled-metodik-pro-analyzu-rizik</p> <p>http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/zasady-pro-pripravu-a-provedeni-cviceni-organu-krizoveho</p>	<p>Rizika přírodních katastrof na území ČR jsou v obecné rovině známa (tj. byla hodnocena; jsou obsažena v Databázi zdrojů rizika, kterou zpracovává a provozuje MŽP a zpřístupňuje ústředním správním úřadům), a jsou přijímána adaptační opatření a opatření na omezení jejich následků. Zatím nedostatečně řešené je omezování následků dlouhodobého sucha.</p> <p>Kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku dosud nebyla nastavena, to bude možné na základě zpracování studií zranitelnosti pro nejhroženější oblasti hospodářství a životního prostředí, a to po přijetí adaptační strategie.</p> <p>ČR disponuje nejen komplexem tzv. krizové legislativy, nýbrž i uceleným souborem dokumentů týkajících se postupu, popř. majících charakter metodik, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik. Jedná se o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznam - přehled metodik pro analýzu rizik (2004), který tvoří přehled základních metodik určení rizik (včetně rizik způsobených přírodními vlivy). - Metodika zpracování krizových plánů (2011) slouží k zajištění jednotného postupu při zpracování krizových plánů a je považována za pomůcku krizového řízení (včetně rizik způsobených přírodními vlivy). - Metodika zpracování plánů krizové připravenosti (2012), jenž stanoví obsahové vymezení náležitostí a další podrobnosti související se zpracováním plánu krizové připravenosti právnické osoby plnící úkoly vyplývající z krizového plánu a se zpracováním plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury (včetně rizik způsobených
--	--	--	---	---	---

					přírodními vlivy).. ¹³ - Směrnice Ministerstva vnitra č.j. MV-117572-2/PO-OKR-2011 , ze dne 24. listopadu 2011, která stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce.
		popis scénářů s jedním rizikem a s více riziky;	Částečně	http://portal.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu= SPTabContainer/P4 Historicka data/P4 1 Pocasi/P4 1 10 Zmena klimatu/P4 1 10 6 Projekt VaV&last=false Ukázky krizových plánů kraje např.: http://www.hzscr.cz/clanek/krizovy-plan-jihoceskeho-kraje.aspx http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-havarijni-a-krizove-pripravenosti.aspx Ukázky krizových plánů obcí s rozšířenou působností např.: http://www.olomouc.eu/obcan/bezpecnost/krizove-rizeni/krizovy-plan http://www.c-	ČR disponuje dokumenty obsahujícími popisy scénářů, ať už s jedním či s více riziky (vždy dle podmínek daného kraje či obce s rozšířenou působností). V rámci projektu VaV (SP/1a6/108/07) byly aktualizovány scénáře vývoje klimatu na území ČR v sektorech vodního hospodářství, zemědělství a lesnictví, identifikovány možné dopady změny klimatu a popsána rizika, jež se těchto oblastí dotýkají. Na základě hodnocení rizik v ČR¹⁴ bylo zjištěno, že závažná je převážně kombinace antropogenních a přírodních zdrojů rizika (tedy např. zaplavení podniku s chemickými látkami apod.); kombinace 2 nebo více přírodních katastrof je v ČR málo pravděpodobná. ČR disponuje dokumenty týkajícími se posuzování

¹³ Tyto plány mají přímou návaznost na krizový plán kraje a krizový plán obce s rozšířenou působností. V těchto plánech je upravena příprava příslušné právnické nebo podnikající fyzické osoby k řešení krizových situací. Dále tyto plány zpracovávají územní správní úřady uvedené v krizovém plánu kraje nebo krizovém plánu obce s rozšířenou působností.

¹⁴ Viz Koncepce environmentální bezpečnosti 2012–2015 s výhledem do roku 2020 (vč. podkladů) a povinnosti vyplývající ze zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů.

				budejovice.cz/cz/mesto/krizove-řízení/stranky/krizova-dokumentace-a-plan.aspx	<p>rizik (včetně rizik způsobených přírodními vlivy) na regionální úrovni - tzv. krizové plány¹⁵. Každý kraj i obec s rozšířenou působností (ORP) má povinnost vytvořit krizový plán, kde jsou zohledňovány pravděpodobné krizové situace, včetně těch, které mají vazbu na změny klimatu (povodně, sucha, sesuvy půdy, přívalové deště, rozsáhlé lesní požáry apod.) zpracovatelem je Hasičský záchranný sbor České republiky. Součástí krizového plánu je přehled možných zdrojů rizik a analýza ohrožení.¹⁶ Za účelem zajištění jednotnosti a systematičnosti krizových plánů vypracovalo MV-GŘ HZS ČR Metodiku zpracování krizových plánů, která mj. popisuje způsob Rozpracování typových plánů na postupy pro řešení konkrétních druhů hrozících krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení. Typové plány jsou plány pro jednotlivé druhy krizových situací s doporučenými typovými postupy, zásadami a opatřeními pro jejich řešení. Krizové plány jsou rozpracovány formou tzv. operačních plánů, které obsahují charakteristiku krizové situace, plánovanou činnost subjektů podlejších se na jejím řešení a opatření včetně stanovení odpovědnosti.</p>
		případné	Částečně		Vnitrostátní strategií pro přizpůsobení se změně

¹⁵ Povinnost zpracovávat plán, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací (tzv. krizový plán) ukládá ministerstvům a jiným ústředním správním úřadům § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“).

¹⁶ Krizový plán kraje je základním plánovacím dokumentem obsahujícím souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací, včetně těch, které mají vazbu na změny klimatu (povodně, sucha, sesuvy půdy, přívalové deště apod.). Jeho účelem je vytvořit podmínky pro zajištění připravenosti na krizové situace a jejich řešení pro orgány krizového řízení a další dotčené subjekty. Předmětem krizového plánu jsou tedy i rizika/hrozby vyplývající ze změny klimatu, tj. povodně, přívalové deště, sesuvy půdy aj. V návaznosti na krizový plán jsou dále zpracovány krizové plány obce s rozšířenou působností. Náležitosti krizového plánu jsou dány v ust. § 15 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Krizový plán se člení do 3 částí, a to části základní, operativní a pomocné. Krizový plán kraje/ORP je neveřejným dokumentem, neboť obsahuje osobní údaje fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob zahrnutých do krizového plánování. Zpravidla bývá zveřejněn pouze v podobě soupisu obsahových náležitostí.

			zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.			klimatu je připravovaná Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR. Strategické materiály, které mohou přispět k přizpůsobení se změně klimatu, jsou do textu adaptační strategie přiměřeně promítnuty, případně je bude možné doplnit v průběhu procesu SEA. Plány pro zvládání povodňových rizik a plány povodí budou schváleny po jejich dokončení a posouzení procesem SEA v prosinci 2015.
6.1. Vodní hospodářství : existence a) politiky stanovování poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajících o podílu různých způsobů využívání vody na úhradě nákladů na vodohospodářské služby v	Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní	Částečně	V sektorech, které jsou podporovány EFRR a FS, členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální	Částečně	Zásada byla implementována v rámci novely vodního zákona (zákon č. 254/2001 Sb.). Rámcová směrnice pro vodní politiku byla plně transponována novelou č. 150/2010 Sb. zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) přijatou v roce 2010 a souvisejícími prováděcími předpisy, které byly přijaty v průběhu roku 2011. Také povodňová směrnice již byla plně transponována. Návratnost nákladů na VH služby je zajištěna při kalkulaci bez dotací (z EU a státních zdrojů). Je připravován materiál do vlády, který by měl navrhnout řešení regulace vodohospodářských služeb. V tomto materiálu jsou uvedeny variantní řešení, nicméně musí dojít ke shodě na národní úrovni zejména mezi dotčenými resorty (MŽP, MZe,	Působnost ústředního správního orgánu na úseku vodního hospodářství je sdílena mezi pěti ministerstvy. Nejdůležitějšími z nich jsou resorty zemědělství a životního prostředí. Ministerstvo financí pak reguluje oblast cen, ve které pomocí věcně usměrňovaných cen vykonává cenovou kontrolu nad vodným a stočným – cenami pitné vody a jejího vypouštění. Do působnosti Ministerstva zdravotnictví spadají hygienické stanice a kontrola kvality vody. Ministerstvo obrany vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů.

sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice podporované příslušnými programy.			dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.	MF, MMR). Problematika požadavku EK v oblasti vodohospodářství se předpokládá, že bude mezi prvními tématy projednávání se zástupci EK o OP ŽP 2014 2020.	
			Přijetí plánu povodí pro oblasti povodí s odůvodněným soustředěním investic v souladu s článkem 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství	Částečně	Odkazy na Plány povodí: Plány A : Dunaj http://www.icpdr.org/participate/danube river basin management plan Labe http://www.ikse-mkol.org/index.php?id=513&L=1 Odra http://www.mkoo.pl/show.php?id=2808&lang=CZ http://eagri.cz/public/web/file/32725/PHP_anglicky_web.pdf (English version of The Plan of Main River Basins of the Czech Republic) Plány B: http://www.mzp.cz/cz/plany_na_rodnicich_casti_mezinarodnich_povodi

			v oblasti vodní politiky.		Plány C: Česká verze Plánů oblastí povodí: http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/plan_hlavnich_povodi/\$FILE/OOV-PHP-20070523.pdf http://www.mzp.cz/cz/plany_oblasti_povodi	22. 12. 2015; zpracování zprávy a předání EK – do 22. 3. 2016; schválení plánů dílčích povodí zastupitelstvy krajů – do 22. 12. 2015. Souběžně v koordinaci s plány povodí jsou zpracovány a schvalovány plány pro zvládání povodňových rizik. V rámci implementace směrnice 2007/60/ES proběhlo v souladu s jejím článkem 4 dokončení Předběžné vyhodnocení povodňových rizik a dokončují se Mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik.
6.2. Odpadové hospodářství : podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména vypracování plánů pro nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií	Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže	Částečně	Členský stát předložil Komisi zprávu o pokroku při plnění cílů uvedených v článku 11 směrnice 2008/98/ES (opětovné použití a recyklace odpadů), o důvodech selhání a zamýšlených opatřeních ke splnění těchto cílů.	Ano		Dne 16. 10. 2013 byl Evropské komisi předložen Dotazník „Pro zprávy členských států o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech“, ze kterého Evropská komise dovozuje pokrok při plnění cílů uvedených v čl. 11 směrnice 2008/98 ES.
			Existence jednoho nebo více plánů pro nakládání s odpady požadovaným	Ano	Nařízení vlády č. 197/2003 Sb. a nařízení vlády č. 181/2013 Sb.	V současnosti je platný Plán odpadového hospodářství (POH) z roku 2003. POH ČR byl vyhlášen nařízením vlády č.197/2003 Sb., ze dne 4. června 2003 a je zpracován na dobu nejméně 10 let (původně do 1.7.2013). Platnost stávajícího POH ČR však byla prodloužena,

způsobů nakládání s odpady.			i v článku 28 směrnice 2008/98/ES,			<p>a to do konce roku 2014 vydáním nařízení vlády č. 181/2013 Sb., ze dne 19. června 2013, které nabylo účinnosti dne 1. července 2013 a kterým se mění nařízení vlády č. 473/2009 Sb.</p> <p>K nově zpracovanému POH ČR bude v prvním čtvrtletí roku 2014 zahájeno posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (proces SEA).</p> <p>Nový POH ČR bude předložen vládě ČR do konce roku 2014 tak, aby mohl být vydán jejím nařízením (platnost nového POH ČR od 1. 1. 2015).</p> <p>Do této doby zůstává v platnosti stávající POH ČR. To znamená, že ČR bude mít v každém okamžiku platný nejméně jeden POH.</p>
			Členský stát stanoví v souladu s články 1 a 4 směrnice 2008/98/ES programy předcházení vzniku odpadů, jak to vyžaduje článek 29 směrnice.	Částečně	Předloženo vládě na vědomí 18. 12. 2013.	<p>Předcházení vzniku odpadů je zapracováno v současně platném POH, který je pravidelně vyhodnocován v Hodnotících zprávách k POH, které jsou rovněž pravidelně uveřejňovány na stránkách MŽP. Návrh samostatného dokumentu Program předcházení vzniku odpadů ČR 2014-2019 byl již v souladu s požadavky směrnice o odpadech Ministerstvem životního prostředí zpracován. V srpnu 2013 prošel vnitroresortním připomínkovým řízením.</p> <p>Posléze meziresortní připomínkovým řízením.</p> <p>V listopadu 2013 proběhlo vypořádání připomínek z mezirezortního připomínkového řízení.</p> <p>Informace o postupu přípravy Programu byla předložena vládě dne 18. 12. 2013. Dále byl dokument v souladu se směrnicí o odpadech a s Guidance note EK dne 12. 12. 2013 zveřejněn na webu MŽP, a to pod následujícím odkazem: http://www.mzp.cz/cz/predchazeni_vzniku_odpadu_navr a následně dne 13. 12. 2013 zaslán prostřednictvím e-mailové komunikace EK (DG ENVI – oddělení odpadového hospodářství). Návrh Programu byl na DG Environment dne 2. 1. 2014 zaslán rovněž oficiální</p>

					cestou. V následujících dnech bude zahájen proces SEA. Po proběhnutí procesu a vydání stanoviska SEA bude Program předložen vládě ČR ke schválení (cca 6-7/2014).	
			Byla přijata opatření nezbytná k dosažení cílů týkající se přípravy na opětovné použití a recyklaci odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.	Částečně	Zákon 477/2001 Sb., o obalech, § 9 odst. 10.	<p>Infringementové řízení, které bylo započato Komisí proti ČR z důvodu nesplnění transpozice směrnice 2013/2/EU, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, by mělo být zastaveno. Příslušná novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, která má implementovat požadavky směrnice 2013/2/EU do českého právního řádu, byla již dne 13. listopadu 2013 schválena vládou ČR (usnesení vlády č. 849 ze dne 13. listopadu 2013). Návrh bude nyní schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.</p> <p>Předpokládá se nabytí účinnosti novely v průběhu prvního čtvrtletí příštího roku, a tudíž by nemělo mít toto řízení vliv na plnění tematické předběžné podmínky.</p> <p>Česká republika v současné době postupně naplňuje cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené metodiky (2 ze 4 EK nabízených). Je zde však nejistota spočívající v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle.</p> <p>V ČR je a i nadále zahušťována síť pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (viz bod 1).</p> <p>Komisí prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je</p>

						<p>jím pokryto cca 10 – 15% domácností. S možností výběru tohoto systému platby za komunální odpad se uvažuje</p> <p>i v nové (v současné době připravované) legislativě (věcný záměr zákona o odpadech).</p> <p>V nové legislativě bude rovněž řešena oblast poplatků za skládkování komunálního odpadu a konec skládkování směsného zbytkového komunálního odpadu (po vytřídění občany) - pravděpodobně kolem let 2024/2025.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Tabulka 53: Popis opatření, která musí být provedena, aby bylo dosaženo splnění příslušných obecných předběžných podmínek

Nesplněná nebo částečně splněná obecná předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která je nutno přijmout	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
Č 4. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek v oblasti společného strategického rámce pro ESI fondy	Opatření k zajištění správní kapacity pro provádění a uplatňování předpisů EU týkajících se zadávání veřejných zakázek.	Posílení administrativní kapacity před zahájením implementace OP ŽP.	Dle potřeby	MŽP
Č. 5: Existence opatření pro účinné uplatnění pravidel Unie pro veřejnou podporu v oblasti ESI fondů Existence opatření pro účinné uplatnění pravidel Unie pro veřejnou podporu v oblasti ESI fondů	Opatření pro účinné uplatňování pravidel Unie pro veřejnou podporu	Dokončení veřejné zakázky „Podklady pro metodické doporučení pro oblast veřejné podpory“ (viz současný stav) Seznam opatření pro účinné uplatnění pravidel Unie pro veřejnou podporu, které se budou respektovat v novém programovém období 2014-2020: Mezi opatření, která předcházejí uznání nelegální a neslučitelné veřejné podpory, patří:	Plnění proběhne ve čtyřech etapách od podpisu Smlouvy (termíny jsou vázány na zveřejnění příslušných nařízen v Úředním věstníku EU) – I. pololetí 2014	MMR

		<p>1)Respektování kumulačního pravidla a povinnost Deggendorf</p> <p>Česká republika má již od 1. 1. 2010 zřízený centrální registr podpor malého rozsahu, který monitoruje všechny poskytnuté podpory malého rozsahu na území státu (zahrnuje všechny 4 nařízení na podporu de minimis). Poskytovatel je povinen si před poskytnutím podpory malého rozsahu ověřit v centrálním registru, zda-li poskytnutím podpory nedojde u daného příjemce k překročení limitu pro podporu de minimis a zaznamenat údaje o poskytnuté podpoře a o příjemci do centrálního registru v zákonem stanovené lhůtě (5 pracovních dnů). Centrální registr podpor malého rozsahu má také svou veřejnou verzi, která je k dispozici široké veřejnosti bez přihlašovacích údajů. Poskytovatel má povinnost poskytovat podporu v souladu s pravidly veřejné podpory (včetně pravidel kumulace), ať již vnitrostátními, tak komunitárními.</p> <p>Údaje o poskytnutých veřejných podporách z ESI fondů budou souhrnně obsaženy v monitorovacím systému MS2014+ (případně na centrální webové stránce, bude-li toto ze strany EK vyžadováno). Systém MS2014+ pokrývá údaje od úrovně příjemců, poskytovatelů (řídících orgánů), až po platební a certifikační orgán a je následně propojen se systémem EK pro ESI fondy (SFC). MS2014+ slouží k administraci všech žádostí o podporu z příslušných operačních programů a pro nové programové období 2014-2020 bude rovněž propojen s centrálním registrem de minimis - poskytovatelé tak budou zadávat údaje pouze do jednoho systému, ze kterého se budou následně do centrálního registru přenášet.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Pravidla kumulace jsou dále nastavena ve výzvách příslušných programů (nebo přímo v řídicí dokumentaci programu). Před poskytnutím podpory žadatel podepisuje čestné prohlášení, že nemá nevypořádané finanční závazky (z jiných projektů nebo z rozhodnutí EK k navrácení finančních prostředků).</p> <p>2) Motivační účinek podpory (tj. měl by vést ke změně chování příjemce podpory, taky aby bylo dosaženo úrovně ochrany životního prostředí vyšší, než v případě neposkytnutí podpory, zjišťuje se pomocí srovnávací analýzy stavu bez poskytování zamýšlené podpory a s ním, zákon č. 215/2004/Sb).</p> <p>3) Ověření aktuálnosti existujícího schématu v případě jakýchkoliv změn, aby se zajistilo, že daný schémat stále spadá pod rozhodnutí o schválení EK nebo pod nařízení o blokové výjimce</p> <p>Ustálená praxe je taková, že v případě novelizace EK schváleného programu nebo programu dle GBER, se poskytovatelé obrací na centrální koordinační orgány v oblasti veřejné podpory (ÚOHS, MZe), s žádostí o konzultaci v dané věci. Koordinační orgán doporučí takový postup, který respektuje pravidla veřejné podpory (např. "přeoznámení" programu EK na základě GBER, realizace zjednodušeného oznámení atp.). Poskytovatelé se mohou na koordinační orgány v oblasti veřejné podpory obracet i průběžně s dotazy.</p> <p>4) V případě přidělení finančních nástrojů, musí se zajistit soulad pravidel veřejné podpory a finančních nástrojů implementované řídicím orgánem, fondy fondů a subjekty implementační</p>		
--	--	--	--	--

		<p>struktury (především na úrovni finančního manažera, finančního zprostředkovatele, spoluinvestorů, a konečných příjemců)</p> <p>Poskytovatelé budou při nastavování pravidel pro použití finančních nástrojů konzultovat koordinální orgány v oblasti veřejné podpory, aby byla pravidla v souladu s předpisy pro veřejnou podporu.</p> <p>Výzvy obsahující podporu ve formě finančních nástrojů obsahují podmínky stanovené pravidly pro VP. Všechny tyto výzvy jsou před vyhlášením kontrolovány. Pravidla pro VP jsou se subjekty implementujícími finanční nástroje pravidelně konzultována. Příjemci podpory ve formě finančních nástrojů jsou před jejím poskytnutím povinni podepsat právní akt, kde jsou taktéž pravidla pro VP uvedena a taktéž čestně prohlašují, že je jim znám právní rámec pro veřejnou podporu.</p> <p>Opatření pro účely vymáhání nelegální či neslučitelné veřejné podpory:</p> <p>1) žaloba u národního soudu, v případě nelegální podpory či při pokynu o navrácení podpory</p> <p>Dle vnitrostátního zákona (zákon č. 215/2004 Sb.) je poskytovatel povinen bez zbytečného odkladu učinit veškerá nezbytná opatření k zajištění splnění povinnosti navrácení podpory. Za tím účelem poskytovatel příjemce neprodleně vyzve k navrácení podpory; nevyplývá-li lhůta k navrácení nebo prozatímnímu navrácení veřejné podpory z rozhodnutí Komise, poskytovatel lhůtu zároveň ve výzvě stanoví. Po marném uplynutí lhůty k navrácení nebo prozatímnímu navrácení veřejné podpory poskytovatel rozhodne o jejím odnětí příjemci podle zvláštního</p>		
--	--	--	--	--

		<p>vnitrostátního právního předpisu, popřípadě, nelze-li takto postupovat, podá proti příjemci žalobu u soudu. Za porušení dané povinnosti se uloží poskytovateli pokuta ve výši do 1 000 000 Kč (§8a odst. 3 písm. d) zákona č. 215/2004 Sb.).</p> <p>2) Účinnost včasného navrácení veřejné podpory</p> <p>Povinnost a postupy při navrácení veřejné podpory jsou dále popsány v řídicí dokumentaci programů (manuály, podmínky rozhodnutí, smlouvy apod.), která podléhá schválení centrálním koordinačním orgánem (v tomto případě MMR-NOK, jako koordinátor jednotného metodického prostředí).</p> <p>Opatření, která zajistí řádné kontroly souladu GBER a schválených schémat:</p> <p>1) Uplatňování postupů poskytovateli veřejné podpory, kteří zajistí splnění kritérií pro způsobilost k čerpání VP a soulad se všemi pravidly veřejné podpory (např. motivační účinek, maximální přípustná hranice podpory, podmínky způsobilosti daného schématu)</p> <p>Poskytovatel má povinnost poskytovat podporu v souladu se všemi pravidly veřejné podpory, ať již vnitrostátními, či unijními. Poskytovatel podpory, která podléhá pravidlům veřejné podpory, spolupracuje s centrálním koordinačním orgánem (ÚOHS, MZe). Koordinační orgány nastavují spolu s poskytovateli programy v souladu s konkrétními právními předpisy v oblasti pravidel veřejné podpory. Před přijetím programu na vnitrostátní úrovni konzultuje poskytovatel nastavení podmínek programu s koordinačním orgánem, aby byl zajištěn soulad s pravidly pro veřejnou podporu. Při realizaci programu</p>		
--	--	---	--	--

		<p>provádí poskytovatel pravidelně kontroly plnění podmínek programu. Tyto kontroly jsou vykonávány i ze strany finančních úřadů.</p> <p>Kontroly projektů ze strany poskytovatele probíhají před poskytnutím dotace, jakož i v průběhu realizace projektu. Využíváno je i čestné prohlášení žadatele. Poskytovatelé zaznamenávají a sledují poskytnuté podpory v informačním systému MS2014+, případně i ve svých interních informačních systémech. Postupy pro administraci veřejné podpory jsou nastaveny v řídicí dokumentaci programů (manuály, výzvy, příručky pro příjemce).</p> <p>Opatření pro zajištění dostatečné publicity o typech veřejné podpory, včetně de minimis:</p> <p>1)zavedení systému, který zajistí dostatečnou informovanost, a to v celé své šíři, přesně a včas (zveřejnění příjemců VP plně pro veřejnost či pouze poskytovatelům VP, sběr informací o de minimis)</p> <p>V případě poskytování podpor de minimis. Tak jak je uvedeno výše, ČR má od r. 2010 zřízen centrální regist podpory malého rozsahu. Poskytovatel je povinen si před poskytnutím podpory malého rozsahu ověřit v centrálním registru, zda-li poskytnutím podpory nedojde u daného příjemce k překročení limitu pro podporu de minimis a zaznamenat údaje o poskytnuté podpoře a o příjemci do Centrálního registru v zákonem stanovené lhůtě (5 pracovních dnů). Předmětná povinnost je také sankcionována kompetentním centrálním koordinačním orgánem (dle zákona č. 215/2004 Sb.)</p> <p>Údaje o poskytnutých veřejných podporách z ESI</p>		
--	--	---	--	--

		<p>fondů budou souhrnně obsaženy v monitorovacím systému MS2014+ (případně na centrální webové stránce, bude-li toto ze strany EK vyžadováno). MS2014+ nahradí v současném období používaný systém MSC2007 (včetně jednotlivých IS Monit7+, čímž dojde k sjednocení systémů příslušných operačních programů, jakož i k zjednodušení administrace projektových žádostí).</p>		
	<p>Opatření k zajištění administrativní kapacity pro implementaci a uplatňování předpisů Unie pro veřejnou podporu</p>	<p>Opatření pro zajištění kvalifikované a koordinované administrativní kapacity:</p> <p>1)Existence centrální instituce (či koordinované skupiny subjektů), která má dostatečný počet kvalifikovaných odborníků a poskytne kvalifikovanou radu při aplikaci veřejné podpory v programech v souladu s EU pravidly o VP všem poskytovatelům VP:</p> <p>Ukončit výběrové řízení a zaškolit nové pracovníky na centrální úrovni MMR.</p> <p>Je řešeno v rámci Platformy administrativní kapacita.</p> <p>Centrálním koordinačním orgánem pro oblast veřejné podpory jako celku je ÚOHS resp. Ministerstvo zemědělství (stanoveno zákonem č. 215/2004 Sb.). Poskytovatelé se mohou kdykoliv se svými dotazy obrátit na koordinační orgán, ať již písemně či telefonicky. Koordinační orgány spolupracují před schválením programu s řídicími orgány a dávají jim doporučující stanoviska z pohledu pravidel veřejné podpory.</p> <p>Koordinačním a poradním orgánem pro řídicí orgány v</p>	operativně	MMR + členové platformy

		<p>oblasti veřejné podpory u projektů spolufinancovaných z ESI fondů je rovněž, mimo jiné své činnosti, Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR-NOK). Dále je na každém řídicím orgánu vyčleněn určitý počet osob odpovědných za oblast veřejné podpory, přičemž tyto osoby jsou kontaktním místem pro centrální koordinátory (MMR, ÚOHS, MZe)</p> <p>2) Vhodná technická pomoc ve formě metodických dokumentů, externích odborníků, která bude poskytnuta všem subjektům zabývajícím se pravidly VP.</p> <p>Internetové stránky centrálních koordinačních orgánů (ÚOHS a Mze) obsahují legislativu, metodiky, příručky a ostatní dokumenty týkající se aplikace pravidel veřejné podpory a jsou dostupné široké veřejnosti.</p> <p>MMR-NOK (ve spolupráci s ÚOHS) vydává metodické dokumenty k jednotlivým oblastem veřejné podpory (např. dokončen Manuál služeb obecného hospodářského zájmu, ve fázi realizace jsou Podklady pro metodické doporučení pro oblast veřejné podpory) a představuje rovněž koordinační, konzultační orgán pro všechny subjekty podílející se na implementaci ESI fondů.</p> <p>Poskytovatelé se mohou s konkrétními problémy také obracet na koordinační orgány v oblasti veřejné podpory (ÚOHS, MZe, MMR-NOK).</p>		
Č. 6: Existence funkčního uspořádání, které zajišťuje účinné uplatňování právních předpisů EU souvisejících s EIA a SEA	Opatření pro účinné uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU (EIA) a směrnice Evropského			
		Cílové řešení: V rámci infringementového řízení ke směrnici EIA bylo	platnost 11/2014 účinnost 1. 1. 2015	MŽP

	parlamentu a Rady 2001/42/EC (SEA)	na jednání s Evropskou komisí ze dne 21. 1. 2014 dohodnuto řešení spočívající v úpravě české legislativy, kterou budou v termínu do konce roku 2014 vyřešeny všechny výtky Evropské komise. Součástí této úpravy bude i oblast účasti veřejnosti a jejího přístupu k soudní ochraně.		
Č. 7 Existence statistického základu nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů. Existence systému ukazatelů výsledků nezbytného k výběru opatření, jež budou nejúčinněji přispívat k dosahování požadovaných výsledků, k monitorování pokroku při dosahování výsledků a k provedení posouzení dopadů	Určení zdrojů a mechanismů pro zajištění statistické validace	Tvorba Národního číselníku indikátorů pro programové období 2014-2020	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO
	Opatření pro zveřejňování a zpřístupňování agregovaných dat veřejnosti	Metodický pokyn pro evaluace, publicitu včetně navazujících metodických dokumentů ŘO	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO
	Účinný systém ukazatelů výsledků, včetně:	Vytvoření jednotného metodického prostředí pro tvorbu programových dokumentů a indikátorových soustav (MP přípravy PD – schváleno, MP zásady tvorby a používání indikátorů – v přípravě, MP monitorování – v přípravě, Národní číselník indikátorů – v přípravě.	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO
	výběru ukazatelů výsledků pro každý program, poskytujících informace o tom, co motivuje k výběru opatření financovaných daným programem	Vytvoření jednotného metodického prostředí pro tvorbu programových dokumentů a indikátorových soustav.	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO
	vytyčení cílů pro tyto ukazatele	Schválení programů	v průběhu roku 2014	ŘO
	každý ukazatel musí splňovat tyto podmínky: robustnost a statistickou validaci, jasný normativní výklad, soulad s politikami,	Vytvoření jednotného metodického prostředí pro tvorbu indikátorových soustav a monitorování (MP Zásady tvorby a používání indikátorů v programovém období 2014-2020, včetně Národního číselníku indikátorů a navazující MP monitorování 2014-2020)	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO

	včasný sběr údajů			
	postupy zajišťující, aby všechny operace financované z programu používaly účinný systém ukazatelů	Vytvoření jednotného metodického prostředí pro tvorbu indikátorových soustav	v průběhu roku 2014	MMR, ŘO

Tabulka 54: Popis opatření, která musí být provedena, aby bylo dosaženo splnění příslušných tematických předběžných podmínek

Nesplněná nebo částečně splněná tematická předběžná podmínka	Nesplněná kritéria	Opatření, která musí být přijata	Termín splnění (datum)	Orgány zodpovědné za plnění
4.1. Byla provedena opatření na podporu nákladově efektivního zvyšování energetické účinnosti u koncového uživatele a nákladově efektivních investic do energetické účinnosti při výstavbě a renovaci budov.	Zavedená opatření k zajištění minimálních požadavků týkajících se energetické náročnosti budov v souladu s články 3, 4 a 5 směrnice 2010/31/EU,	Dne 18. 10. 2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK v řízení o porušení Smlouvy č. 2012/0335, které je s ČR vedeno z důvodu nesdělení opatření pro provedení do vnitrostátního práva směrnice 2010/31/ES o energetické náročnosti budov. Lhůta pro odpověď ČR běží do 18. 12. 2013, nicméně ČR bude na odůvodněné stanovisko reagovat neprodleně, tak aby EK poskytlo všechny potřebné informace k tomu, aby EK mohla konstatovat, že ČR řádně provedla do vnitrostátního práva směrnici 2010/31/EU o energetické náročnosti budov.	Neprodleně (lhůta pro odpověď ČR je do 18. 12. 2013)	MPO
	Opatření nezbytná pro zavedení systému certifikace energetické náročnosti budov v souladu s článkem 11 směrnice 2010/31/EU,	Dne 18. 10. 2013 bylo ČR zasláno odůvodněné stanovisko EK v řízení o porušení Smlouvy č. 2012/0335, které je s ČR vedeno z důvodu nesdělení opatření pro provedení do vnitrostátního práva směrnice 2010/31/ES o energetické náročnosti budov. Lhůta pro odpověď ČR běží do 18.12.2013, nicméně ČR bude na	Neprodleně (lhůta pro odpověď ČR je do 18. 12. 2013)	MPO

		odůvodněné stanovisko reagovat neprodleně, tak aby EK poskytlo všechny potřebné informace k tomu, aby EK mohla konstatovat, že ČR řádně provedla do vnitrostátního práva směrnici 2010/31/EU o energetické náročnosti budov.		
4.3 Byla provedena opatření na podporu výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů.	Členský stát přijal národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů shodně s článkem 4 směrnice 2009/28/ES.	V současnosti je s ČR vedeno řízení o porušení Smlouvy – věcné řízení (řízení č. 2012/2154). EK byl předložen zpracovaný NAP dle směrnice 2009/28/ES podle příslušného vzoru dne 19. 5. 2010. Aktualizovaný NAP byl EK odeslán dne 14. 12. 2012. V případě NAP nyní probíhá věcné řízení – původně v této věci probíhalo pilotní řízení (zahájeno v roce 2011), to však bylo překlopeno do fáze řízení o porušení Smlouvy dne 1. 10. 2012. Řízení se nyní nachází ve fázi formálního upozornění, kdy EK vytýká ČR, že přijatý Národní akční plán není úplný, a proto není v souladu s čl. 4 odst. 1 směrnice. V odpovědi (zaslané EK dne 30. 11.2012) ČR zastává stanovisko, že NAP byl EK předložen jako úplný a odpovědi na otázky EK lze nalézt jak v NAP z roku 2010, tak v aktualizované verzi z roku 2012. Očekává se odpověď EK .ČR zašle DG ENERGI dopis, ve kterém bude informovat o tom, že toto řízení o porušení smlouvy má návaznost na předběžné podmínky Evropské komise. V návaznosti na tento dopis bude iniciovat jednání s EK.	Neprodleně	MPO

5.1. Předcházení riziku a jeho řízení: Existence vnitrostátního nebo regionálního posuzování rizik pro zvládání katastrof s ohledem na přizpůsobení se změně klimatu	Existuje vnitrostátní nebo regionální posouzení rizik obsahující tyto prvky:	Schválení Plánů pro zvládání povodňových rizik, Plánů povodí Schválení Koncepte environmentální bezpečnosti 2015-2020 s výhledem do roku 2030 Schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR	12/2015 12/2015 12/2014	MŽP MŽP MŽP
	popis postupu, metodiky, metod a jiných než citlivých údajů používaných pro účely posuzování rizik, jakož i kritéria pro stanovování investičních priorit v závislosti na riziku,	Bude realizováno na základě přijetí Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách v ČR	12/2015	MŽP / spolupráce MZe, MV, MPO, MD, MZdr
	popis scénářů s jedním rizikem a s více riziky;	Bude realizováno na základě přijetí Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách v ČR	12/2015	MŽP / spolupráce MV, MZe, MPO, MD, MZdr
	případné zohlednění vnitrostátních strategií pro přizpůsobení se změně klimatu.	Schválení Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách v ČR	12/2014	
	6.1. Vodní hospodářství: existence a) politiky stanovování poplatků za vodu, která vhodným způsobem podněcuje uživatele k účinnému využívání vodních zdrojů, a b) odpovídajícího podílu různých způsobů využívání vody na úhradě nákladů na	V sektorech, které jsou podporovány EFRR a FS, členský stát zajistil, aby se na úhradě nákladů na vodohospodářské služby podílely různé způsoby využívání vody v členění podle odvětví, v souladu s čl. 9 odst. 1 první odrážkou směrnice 2000/60/ES, případně s ohledem na sociální	Nalézt odpovídající shodu na vnitrostátní úrovni za účelem naplnění požadavků Evropské komise v sektoru vodního hospodářství.	31. 12. 2016

<p>vodohospodářské služby v sazbě stanovené ve schváleném plánu povodí pro investice podporované příslušnými programy.</p>	<p>dopad, dopad na životní prostředí a hospodářský dopad takové úhrady, jakož i zeměpisné a klimatické podmínky dotčeného regionu či regionů.</p>			
	<p>Přijetí plánu povodí pro oblasti povodí s odůvodněným soustředěním investic v souladu s článkem 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.</p>	<p>Schválení aktualizovaných plánů povodí v souladu s Rámcovou směrnicí o vodách 2000/60/ES. Schválení plánů pro zvládnutí povodňových rizik v souladu se Směrnicí 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik.</p>	<p>Termíny vyplývají ze Směrnice EK. V současné době průběžně plněno, konečný termín plnění 22. 12. 2015. Zpracování zprávy a předání EK do 22. 3. 2016.</p>	<p>MŽP, MZe</p>
<p>6.2. Odpadové hospodářství: podpora investic do odpadového hospodářství udržitelných z hospodářského a environmentálního hlediska, zejména vypracování plánů pro nakládání s odpady v souladu se směrnicí 2008/98/ES o odpadech a s hierarchií způsobů nakládání s odpady.</p>	<p>Existence jednoho nebo více plánů pro nakládání s odpady požadovanými v článku 28 směrnice 2008/98/ES.</p>	<p>V současnosti je platný Plán odpadového hospodářství (POH) z roku 2003. POH ČR byl vyhlášen nařízením vlády č.197/2003 Sb., ze dne 4. června 2003 a je zpracován na dobu nejméně 10 let (původně do 1.7.2013). Platnost stávajícího POH ČR však byla prodloužena, a to do konce roku 2014 vydáním nařízení vlády č. 181/2013 Sb., ze dne 19. června 2013, které nabylo účinnosti dne 1. července 2013 a kterým se mění nařízení vlády č. 473/2009 Sb. Nový POH ČR bude předložen vládě ČR do konce roku 2014 tak, aby mohl být vydán jejím nařízením (platnost nového POH ČR od 1.1. 2015).</p>		<p>MŽP</p>

		Do této doby zůstává v platnosti stávající POH ČR. To znamená, že ČR bude mít v každém okamžiku platný nejméně jeden POHa tudíž je tato podmínka naplněna beze zbytku.		
	Členský stát stanoví v souladu s články 1 a 4 směrnice 2008/98/ES Programy předcházení vzniku odpadů, jak to vyžaduje článek 29 směrnice.	Návrh Program prevence vzniku odpadů byl předložen vládě pro informaci dne 18. 12. 2013.	6-7/2014	MŽP
	Byla přijata opatření nezbytná k dosažení cílů týkajícího se přípravy na opětovné použití a recyklaci odpadů do roku 2020 v souladu s čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES.	Infringementové řízení, které bylo započato Komisí proti ČR z důvodu nesplnění transpozice směrnice 2013/2/EU, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech, by mělo být zastaveno. Příslušná novela zákona č. 477/2001 Sb., o obalech, která má implementovat požadavky směrnice 2013/2/EU do českého právního řádu, byla již dne 13. listopadu 2013 schválena vládou ČR (usnesení vlády č. 849 ze dne 13. listopadu 2013). Návrh bude nyní schvalován Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Předpokládá se nabytí účinnosti novely v průběhu prvního čtvrtletí příštího roku, a tudíž by nemělo mít toto řízení vliv na plnění tematické předběžné podmínky. Česká republika v současné době postupně naplňuje cíle dle čl. 11 odst. 2 směrnice 2008/98/ES dle zvolené	V současné době plněno.	MŽP

		<p>metodiky (2 ze 4 EK nabízených). Je zde však nejistota spočívající v ohlašované změně metodiky EK pro počítání plnění těchto cílů (EK již avizovala zpřísnění, které by měla vydat koncem tohoto roku). Toto zpřísnění výpočtu by mohlo ohrozit plnění cíle.</p> <p>Opatření:</p> <p>1) V ČR je a i nadále zahušťována síť pro separaci odpadu z domácností a odpadu podobného odpadům z domácností i s ohledem na směrnici 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (viz bod 1).</p> <p>2) Komisí prosazovaný systém PAYT je v ČR zaveden a je jím pokryto cca 10 – 15% domácností. S možností výběru tohoto systému platby za komunální odpad se uvažuje i v nové v současné době připravované legislativě (věcný záměr zákona o odpadech).</p> <p>3) V nové legislativě bude rovněž řešena oblast poplatků za skládkování komunálního odpadu a konec skládkování směsného zbytkového komunálního odpadu (po vytrídění občany) - pravděpodobně kolem roku 2025.</p>		
--	--	---	--	--

9. Snižování administrativní zátěže pro příjemce

Jako hlavní cíle při snižování administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie jsou chápány:

- snížení nákladů,
- menší časová náročnost celého procesu od podání žádosti o podporu po proplacení podpory, včetně plnění informačních povinností po dobu udržitelnosti projektu,
- celková jednoduchost, jednoznačnost a srozumitelnost dokumentace a dalších materiálů Řídícího orgánu OP ŽP 2014-2020 určených pro žadatele a příjemce.

Snižování administrativní zátěže pro příjemce probíhá v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. března 2012 č. 184 o doporučeních ke zjednodušení administrativní zátěže pro žadatele a příjemce při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie v programovém období 2014–2020 a dále budou reflektovány v rámci OP následující principy:

- Používání jednotné terminologie v podmínkách ČR tak, aby byla pro všechny subjekty implementační struktury jednotná a srozumitelná a byla v souladu s právními předpisy EU a ČR. Cílem je jednotné využívání základních pojmů napříč OP. Jednotná terminologie musí být využita při tvorbě řízené dokumentace a ve výstupech jednotlivých subjektů implementační struktury a také při konzultacích se žadateli a příjemci.
- Nastavení jednotlivých procesů od podání projektové žádosti až po její schválení a to tak, aby jednotlivé procesy a postupy na sebe navazovaly a měly jednoznačně stanoven svůj počátek a konec a také předcházející a návazný proces. V neposlední řadě je nutné jednoznačně nastavit lhůty jednotlivých procesů tam, kde je to možné. Tyto lhůty pak musí být součástí interních dokumentů řídicího orgánu a musí být dodržovány. Cílem je dosáhnout jejich měření, vyhodnocení a následně také zkrácení.
- Věnování pozornosti systému konzultace, předávání informací a práce ŘO/ZS s žadateli a příjemci a také mezi ŘO a ZS a umožnit výměnu zkušeností mezi žadateli/příjemci s přípravou a realizací projektu.
- Zabezpečení optimální míry elektronizace celého procesu přípravy projektových žádostí, jejich podání (včetně příloh), administrace projektových žádostí, systému hodnocení a výběru projektů, administrace monitorovacích zpráv a žádostí o platbu.
- Nastavení, přehledné a komplexní zveřejňování informací na webových stránkách OP ŽP.
- Předávání informací na propagačních akcích (veletrhy, konference) či školeních.
- Zveřejnění všech formulářů a pokynů k plnění podmínek poskytnutí dotace na webových stránkách OP ŽP.

Jednotné metodické prostředí, které je vytvořeno na národní úrovni, představuje základní stavební kámen pro naplnění výše uvedených principů. Tímto bude zajištěna standardizace postupů a pravidel, větší transparentnost procesů i přehlednost pravidel s pozitivním dopadem na nižší administrativní zátěž na straně příjemců podpory. Všechny metodické pokyny vytvořené v rámci jednotného metodického prostředí budou zohledněny v dokumentech sloužících k implementaci OP ŽP 2014-2020. Další opatření ke snížení administrativní zátěže příjemců budou souviset zejména s elektronizací procesů a postupů v rámci jednotného

monitorovacího systému MS2014+: elektronizace projektové dokumentace předkládané v rámci schvalovacího procesu projektů, jasné a přehledné uživatelské prostředí, snížení administrativní zátěže žadatelů i pracovníků Řídícího orgánu formou existence elektronických formulářů (elektronické formuláře všech stupňů žádostí) a systému elektronického podepisování platné dokumentace, kvalitní a přesné systémy statistického sledování projektů a jejich výstupů, systemizace sledování hodnocení předkládaných projektů formou jejich umístění v konkrétních hodnocených stavech, logická provázanost jednotlivých dílčích kroků, existence komunikačního kanálu pro jasnou a rychlou spolupráci s příjemcem.

Opatření směřující se snižování administrativní zátěže musí zároveň umožnit důsledné dodržení všech nutných kroků pro vytvoření efektivního kontrolního systému.

10. Horizontální principy

Horizontální principy vycházejí z aktuálních potřeb společnosti, respektují přírodní zákony a stupeň přírodovědného poznání a v nejistých situacích ctí princip předběžné opatrnosti s cílem zamezení a předcházení nevratným nežádoucím jevům a škodám.

10.1. Udržitelný rozvoj

Operační program se zaměřuje na významné výzvy a potřeby společnosti, které nejsou pokryty jinými operačními programy nebo jinými intervencemi. Zároveň však Operační program Životní prostředí významnou měrou naplňuje i oblasti udržitelného rozvoje jako jsou ekonomické a sociální požadavky. OP ŽP pomáhá nejen snižovat zdravotní rizika související s negativními faktory životního prostředí, ale podporuje i vznik nových pracovních míst, zavádění nových technologií a podporuje odvětví s vysokou mírou přidané hodnoty.

Samozřejmě nejvýraznějším faktorem, který OP ŽP 2014-2020 zajišťuje v rámci podporovaných aktivit, je právo na příznivé životní prostředí člověka, motivuje k inovacím a významnou měrou se podílí na hospodářském rozvoji České republiky.

Operační program se opírá o soubor principů, z nichž nejvýznamnější je princip úcty k lidskému životu, přírodě a civilizačním a kulturním hodnotám. V souladu s principem pozitivní ekonomické stimulace by měl přispívat k tvorbě pozitivního ekonomického prostředí a stimulovat ekonomické i právní subjekty v oblasti životního prostředí k žádoucím aktivitám. Vynaložené náklady na jednotlivé cíle by měly vyvolat optimální účinek. Aktivity v každé jednotlivé ose, cíli, by měly přihlížet k dopadům do ostatních oblastí s cílem nalézt jejich vzájemnou rovnováhu v ekonomických, sociálních a environmentálních aspektech činností. Dále respektuje princip předběžné opatrnosti, prevence, která se opírá o zkušenost, že prevence je obecně schůdnější a finančně méně náročná než náprava. V případě variantních řešení respektuje taková opatření, která vyvolají příznivé přímé či vedlejší efekty ve všech strategických rozměrech a cílech programu. Respektuje princip právní i ekonomické subsidiarity, umožňuje naplňování principů udržitelného rozvoje subjektům odborné a občanské veřejnosti, a to na základě Strategického rámce rozvoje České republiky.

Veřejná správa by měla být zaměřena na uplatňování udržitelného rozvoje, koordinovaného na všech úrovních. V municipalitách postupovat systémově a využívat místní Agendu 21 (ad 7. EAP, priorita 8, posílit udržitelnost měst EU).

Operační program uplatňuje princip partnerství, vztahy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty musí být založeny na bázi partnerství, nikoliv na jiné bázi. Princip otevřenosti a transparence, exaktnosti, uváženého přijímání ekologických závazků, ekosystémového přístupu, vychází z předpokladu naplňování principu „znečišťovatel platí“, princip minimalizace znečištění (rizika) u zdroje a substituce.

Výrobky a služby by měly být všude, kde je to technicky možné a ekonomicky schůdné, zajišťovány při co nejmenších nárocích na materiály a energie. Všude, kde je to technicky a ekonomicky schůdné, by měly být materiální a energetické potřeby saturovány pomocí obnovitelných zdrojů. Přispívá k oddělení ekonomického růstu od negativních dopadů na životní prostředí (decoupling), k principu prevence vzniku odpadů a jejich recyklace (využívání odpadů jako druhotných surovin), principu postupného preferování intenzivního rozvoje společnosti ke kvalitě před rozvojem extenzivním, principu generační zodpovědnosti za zachování a předání základních přírodních, kulturních a civilizačních hodnot, obnovy a údržby kulturní krajiny a komplexního řešení zabezpečení souladu přírodních, civilizačních a kulturních hodnot. Principem je rovněž minimalizace zdravotně rizikových emisí do všech složek životního prostředí včetně vnitřního prostředí.

10.2. Rovné příležitosti a ochrana před diskriminací

Zákaz diskriminace v souladu s českým i evropským právem a podpora rovných příležitostí žen a mužů jsou základními principy realizace OP ŽP 2014-2020 a budou respektovány a podporovány ve všech prioritních osách a investičních prioritách. Řídicí orgán OP ŽP 2014-2020 zajistí žadatelům rovné podmínky pro získání podpory, bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženství či světový názor, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci. Při přípravě, koncipování, průběhu i provádění operačního programu je dbáno na rovné zacházení a rovné příležitosti pro veškeré zájmové, cílové i ohrožené skupiny nejen s ohledem na zajištění přístupu k financování, ale i s ohledem na potřeby jednotlivých cílových skupin a s ohledem na zajištění přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. Tyto principy budou sledovány při realizaci jednotlivých projektů, kdy bude hlavní snahou odstranit cílovým skupinám bariéry, které by bránily účastnit se projektů. Zároveň budou projekty koncipovány tak, aby také obsahově naplňovali princip rovných příležitostí. Všechny projekty se budou řídit nediskriminačními přístupy a maximálně otevřenou komunikací a spoluprací se všemi relevantními skupinami.

V rámci OP ŽP nebudou podporovány takové projekty, které by negativně ovlivňovaly princip rovných příležitostí. Informace o rovných příležitostech budou součástí všech dalších řídicích dokumentů a také všech výzev. Princip rovných příležitostí bude ze strany Řídicího orgánu OP ŽP 2014-2020 zajištěn i na úrovni partnerství. Řídicí orgán bude dbát na to, aby v Monitorovacím výboru byly dodržovány zásady rovných příležitostí a vyváženého zastoupení žen a mužů.

10.3. Rovnost žen a mužů

Problematika rovných příležitostí žen a mužů je koncepčně podrobně upravena Metodikou (MŽP) rovných příležitostí pro ženy a muže v projektech a plánech (MŽP 2010), v níž je zpracován postup zhodnocování dopadů do oblasti rovnosti žen a mužů v projektech a plánech s významnými dopady na životní prostředí.

Při přípravě, koncipování, průběhu a realizaci Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 je dbáno na rovné příležitosti pro ženy a muže a budou rovněž zohledňovány specifické potřeby žen i mužů. Operační program Životní prostředí respektuje „Priority Ministerstva životního prostředí při prosazování rovných příležitostí žen a mužů“, které jsou uveřejněny na webové stránce MŽP. V rámci těchto priorit jsou ve vztahu k OP ŽP 2014-2020 relevantní zejména následující:

- Naplňovat požadavky genderového přístupu organizací v oblasti životního prostředí a též při spolupráci s dalšími sektory hospodářství.
- Rovné příležitosti žen a mužů koncipovat jako organickou součást udržitelného rozvoje a veškerých koncepčních, strategických a projektových dokumentů a při naplňování environmentální politiky.
- Ve výběrových řízeních plně respektovat rovné příležitosti žen a věnovat nadále pozornost potřebnému zastoupení žen ve vedoucích funkcích. Nadále pořádat prezenční genderová školení pro veškeré nově nastupující zaměstnance
- Věnovat patřičnou pozornost požadavkům žen, jejich bezpečnosti, větší zranitelnosti, specifickým potřebám vzhledem k péči o děti, při tvorbě projektů spolufinancovaných Evropskou unií, při plánování staveb, zeleně, dopravní obslužnosti apod., a to v projektech a plánech, které MŽP připomínkuje, řídí nebo samo navrhuje.

11. Přílohy OP

11.1. Příloha 1 - Seznam velkých projektů, jejichž realizace je v průběhu programového období plánována

Název	Plánovaný termín oznámení/předložení žádosti o velký projekt Komisi (rok, čtvrtletí)	Plánované datum zahájení implementace (rok, čtvrtletí)	Plánované datum ukončení implementace (rok, čtvrtletí)	Investiční priorita	Prioritní osa
EVO Komořany				Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků	Prioritní osa 3
KIC – krajské integrované centrum využití komunálních odpadů				Investice do odpadového hospodářství s cílem plnit požadavky acquis Unie v oblasti životního prostředí a řešením potřeb investic, které podle zjištění členských států přesahují rámec těchto požadavků	Prioritní osa 3

Zdroj: Evropská komise

11.2. Příloha 2 - Výkonnostní rámec operačního programu

Prioritní osa (s rozdělením podle fondů a kategorie regionu)	Klíčový implementace, finanční, výstupový nebo výsledkový indikátor	Měrná jednotka	Hodnota milníku v r. 2018	Cílová hodnota milníku k roku 2023
Prioritní osa 1	Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	osoby		
Prioritní osa 1	Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV	ekvivalentní počet obyvatel (EO)	35000	
Prioritní osa 2	Počet stacionárních zdrojů znečištění ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí	ks	40000	120400
Prioritní osa 3	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů	t	750 000	2 000 000
Prioritní osa 3	Snížení rizika při nakládání s nebezpečnými látkami	Relativní míra rizika		0,8
Prioritní osa 4	Plocha revitalizovaného území	ha	7500	18000
Prioritní osa 5	Roční snížení skleníkových plynů	t CO ₂ /rok	150 000	500 000

11.3. Příloha 3 - Seznam relevantních partnerů zapojených do přípravy operačního programu

Seznam členů Platformy MŽP 2014-2020	
Organizace	
1.	Hospodářská komora České republiky
2.	Senát Parlamentu - Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí
3.	Český hydrometeorologický ústav
4.	Šance pro budovy
5.	Ministerstvo průmyslu a obchodu
6.	Společnost EKO-KOM, a. s.
7.	Český statistický úřad
8.	Svaz podnikatelů ve stavebnictví v České republice
9.	Ministerstvo dopravy
10.	Svaz průmyslu a dopravy
11.	Ministerstvo vnitra
12.	Česká asociace odpadového hospodářství
13.	Svaz měst a obcí České republiky
14.	Ministerstvo pro místní rozvoj
15.	Ministerstvo zemědělství
16.	Ministerstvo zdravotnictví
17.	Asociace krajů České republiky
18.	Svaz vlastníků půdy
19.	Zástupce Národní ekonomické rady vlády, zpracovatel tematického okruhu
20.	Vysoká škola ekonomická
21.	Sdružení oboru vodovodů a kanalizací
22.	Poslanecká sněmovna parlamentu - Výbor pro životní prostředí
23.	Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze
24.	Zelený kruh - asociace ekologických organizací
25.	Ministerstvo financí Platební a certifikační orgán
26.	Ministerstvo obrany
27.	Národní síť místních akčních skupin
28.	Sdružení místních samospráv České republiky
29.	Úřad vlády České republiky - Sekce pro evropské záležitosti
30.	Českomoravská konfederace odborových svazů
31.	Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů
32.	Ministerstvo spravedlnosti
33.	Magistrát hlavního města Prahy
34.	Občanské sdružení Rezekvítek
35.	Centrum pro dopravu a energetiku
36.	Hnutí Duha
37.	Daphne - Institut aplikované ekologie

38.	Český svaz ochránců přírody
39.	Česko-Moravsko-Slezská Asociace společenství vlastníků jednotek
40.	Svaz dopravy České republiky
41.	Generální sekretář pro dopravu a životní prostředí
42.	Česká bankovní asociace
43.	Asociace poskytovatelů energetických služeb
44.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
45.	Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v České republice
46.	Úřad vlády České republiky - Sekce pro lidská práva
47.	Veřejný ochránce práv
48.	Ministerstvo práce a sociálních věcí - Sekce náměstka ministra pro EU, mezinárodní spolupráci, sociální začleňování a rovné příležitosti
49.	Svaz vodního hospodářství

12. Seznam zkratek

OP ŽP 2014–2020	Operační program Životní prostředí 2014-2020
BAT	Nejlepší dostupné technologie
BRKO	Biologicky rozložitelné komunální odpady
BRO	Biologicky rozložitelné odpady
CEB	Česká exportní banka
CNG	Stlačený zemní plyn
ČOV	Čistírny odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
EAP	Akční program pro životní prostředí
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Evropská banka pro obnovu a rozvoj)
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská Komise
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument (Evropský nástroj sousedství a partnerství)
EO	Ekvivalentní obyvatelé
ES	Evropské společenství

ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská Unie
EZFRV	Evropský fond pro rozvoj venkova
FS	Fond soudržnosti
FTE	Full -time equivalent (míra zapojení či kapacita zatížení pracovníka)
GMES	Global Monitoring for Environment and Security (Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti)
HDP	Hrubý domácí produkt
INI	Mezinárodní iniciativa
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe (Infrastruktura pro prostorové informace v Evropě)
IPPC	Integrovaná prevence
IROP	Integrovaný regionální operační program
KO	Komunální odpad
LHP	Lesnický hospodářský plán
LIFE	Evropský finanční nástroj podporující projekty zaměřené na ochranu přírody a životního prostředí v Evropské unii
LPG	Liquefied Petroleum Gas (zkapalněný ropný plyn)
NAPEE 2011	Národní akční plány energetické účinnosti ČR
NATURA 2000	Soustava chráněných území evropského významu
NNO	Nestátní neziskové organizace
NPP	Northern Periphery Programme
NZÚ	Nová Zelená úsporám
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
PAH	Polyaromatické uhlovodíky
PCB	Polychlorované bifenyly
PM₁₀ , PM_{2,5}	Polétavý prach
PO	Prioritní osa
POH ČR	Plán odpadového hospodářství ČR
PRV	Program rozvoje venkova
PÚ	Pozemkové úpravy
Q100	Území zaplavované při stoleté vodě
REACH	Registrace, Evaluace a Autorizace Chemických látek
Rio+20	Světový summit o trvale udržitelném rozvoji
ŘO	Řídící orgán

SDO	Souhrn doporučených opatření
SEA	Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí ČR
SKO	Směsný komunální odpad
SSR	Společný strategický rámec
SW	Software
SZÚ	Státní zdravotní ústav
ÚSES	Územní systém ekologické stability
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZCHÚ	Zvláště chráněná území